

IN DIT NUMMER:

Oosterlinck bij LOKO	3
Dossier GATS, deel 2	5-6
Kringverkiezingen	7
Kringtonelen	8-9
Katern: alternatieve studiefinanciering	11-14
Vadermoord	21

Vier of vijf kleine negers?

Binnenkort beginnen ze echt. De rectorsverkiezingen. De afgelopen weken waren immers niet meer dan wat warmlopen. Vanaf volgende week mag de campagne officieel, openlijk dus, van start gaan. Tot nog toe moesten de kandidaten zich beperken tot het informeel vergaren van steun en de ene kon dat al subtieler dan de andere. Maar nu de voordrachtsronde bijna achter de rug is kunnen de messen geslepen worden.

Algemeen wordt verwacht dat alle vijf de kandidaten — Decramer, De Moor, Nys, Torfs en Vervenne — door kunnen gaan naar de eerste ronde. Toch kan er een hinderpaal zijn, de kans is zelfs reëel. Tijdens de huidige voordrachtsronde moeten ze immers alle vijf drie maal dertig handtekeningen verzamelen, der-

tig van elke groep aan de universiteit. Een potentieel probleem is Exacte Wetenschappen. Daar zijn namelijk minder dan 300 profen terwijl elk van de kandidaten minstens twintig van zijn te vergaren dertig handtekeningen bij die profen moet halen.

Hou er even rekening mee dat niet alle profen hun voordrachtsformulier zullen terugsturen en dat één van de kandidaten uit Exacte komt (Bart De Moor). Dan is het gevaar voor enkele kandidaten duidelijk. Afwachten dus of we ze na de paasvakantie alle vijf terugzien of dat er al eentje sneuvelt nog voor de spelen echt beginnen. Je leest het natuurlijk allemaal in Veto. Tot binnen twee weken en intussen een deugddoende vakantie gewenst.

De redactie

Slim niet afgestraft

In reactie op een voorstel rond studiegelden dat op Academische Raad werd besproken, liet studentenraad LOKO weten dat ze zich niet kon vinden in het voorstel. Met het nieuwe voorstel, gevolg van de flexibilisering die vanaf volgend academiejaar haar intrede doet aan de Vlaamse universiteiten, wordt het studiegeld opgesplitst in twee delen. Een forfaitaire som van 55 euro en daarnaast een variabele som samengesteld uit 7,5 euro per studiepunt. Op deze manier stijgt het studiegeld voor een standaardjaar lichtjes van 502 euro naar 505 euro.

Voor studenten die er naast hun oorspronkelijke opleiding nog een tweede studie

bijnemen is er echter meer aan de hand indien het voorstel het haalt. Zij dreigen immers niet minder dan 287 euro extra te moeten betalen indien het voorstel binnenkort ongewijzigd wordt goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Een afstraffing van de "slimmere student", aldus studentenraad LOKO dat haar ongenoegen al uitte en hoopt dat de stijging niet doorgaat. Rector André Oosterlinck reageerde al met een nieuw voorstel waarmee de benadeling van de zogenaamde slimmere student ongedaan gemaakt wordt. Hij wil immers "slimme studenten net stimuleren".

Lees meer op p. 3

(foto Christophe Ketels)

Mysterieuze stichtingen

Deze week belichten we in onze katern allerlei vormen van 'alternatieve studiefinanciering'. De gewone studiebeurzen van de Vlaamse Gemeenschap laten we dus buiten beschouwing en we gaan op zoek naar andere manieren waarop studenten hun financiële middelen kunnen aanvullen. Zo kwamen we onder meer uit bij Provinciale Studiebeursstichtingen.

Deze organen beheren een aantal studiebeursstichtingen. Die werden telkens in het

leven geroepen door de testamentaire wil van een overledene. Die kan op deze manier een kapitaal ter beschikking stellen waarvan de opbrengst jaarlijks moet dienen om studiebeurzen uit te reiken aan studenten die voldoen aan de voorwaarden die de stichter in zijn testament liet vastleggen.

Probleem met Provinciale Studiebeursstichtingen is dat de voorwaarden van de onderliggende stichtingen vaak zo archaisch zijn dat er nog amper aanvragen mogelijk zijn of dat eenvoudigweg niemand van het bestaan op de hoogte is. De achterliggende kapitalen aanwenden voor de financiering van de gewone studiebeurzen kan ook niet zomaar aangezien dit het niet-naleven van een testamentaire wil betekent. Toch blijft heel wat geld dat aangewend zou kunnen worden voor studiebeurzen nu ongebruikt.

Lees meer in onze katern van p. 11-14

PRESES F.

"Oh, wat heb je een groot ego!" merkte Sarah op. "Dat is omdat ik belangrijk ben," repliceerde de begerig blikkende Preses F. En voor de eerstejaarsstudente verder kon vragen werd ze het slachtoffer van F.'s alom gekende wellust.

Preses F. werd wakker met een glimlach op zijn lippen. Sinds hij in één van zijn schaarse lessen economie het begrip *outsourcing* had horen waaien, was zijn leven er een stuk aangenameer op geworden. De kwaliteit van zijn nachtrust was er dan ook met rasse schreden op vooruitgegaan en dat uitte zich de laatste tijd in een aantal plezierig prikkelende dromen. Zo had F. onlangs gedroomd dat alles wat hij aanraakte belangrijk werd. Op de duur was F.'s eigen lichaam zo belangrijk geworden, dat hij in de illegale organenhandel was terechtgekomen. Maar F. onthield vooral het eerste deel van zijn droom. "Tweede delen worden toch altijd zwaar overschat", vond Preses F.: "Neem nu 'Godzilla'. Dat was het slechtste vervolg ooit. Plons was voorheen nog nooit zo wreedaardig geweest en bovendien was het personage van Konijn op een schandelijke manier achterwege gelaten", zo luidde één van F.'s sterkere argumenten als deze discussie weer eens de kop opstak aan de toog van zijn favoriete fakbar.

Een flauw namiddagzonnetje scheen door een spleet tussen de gordijnen en F. besloot er eens vroeg tegenaan te gaan. Met zijn drukke agenda kon hij zich vandaag geen onnodig tijdverlies veroorloven. F. haalde zijn gsm vanonder zijn kussen en toetste gezwind het nummer van Bart Buffeleers in. Hij herinnerde zich Bart als mensenkenner-platenbaas uit het immens populaire 'Riool 2004' dat in zijn fakbar op groot scherm was uitgezonden. In 'Riool 2004' namen een aantal kandidaten het in een eindeloze reeks programma's tegen elkaar op. De winnaar, die in regel een immense

populariteit geniet, kreeg uiteindelijk een topfunctie bij een afvalstoffenmaatschappij. Zelf vond preses F. zich ook wel best een soort afgod voor zijn kringleden en bij uitbreiding voor de wereld daarbuiten. Een aantal maanden geleden had hij dan ook resoluut besloten om munt te slaan uit deze situatie en F. wachtte nu ongeduldig tot Buffeleers zijn oproep beantwoordde.

"Hallo met Bart", klonk Buffeleers dynamisch. "Dag Bart. 't Is F. hier", reageerde de preses vlotjes. Na een pijnlijke stilte besloot F. dan maar met de deur in huis te vallen: "Deze morgen bedacht ik dat het toch schraal gesteld is met de media-aandacht rond mijn pers... euh, kring", verbaterde F. zich. "En daardoor kwam ik op het lumineuze idee om het heft in eigen handen te nemen en samen met mijn kring Importantika een single'tje op te nemen... Ik heb zelfs meteen een titel bedacht", vermeed F. een nieuwe stilte: "*Youandmeveryimportanttothetop...* Awel, wat vindt ge ervan?" "Ik heb het nogal druk. Kun je later eens terugbellen?" reageerde Buffeleers die niet echt geluisterd had. "Drukdrukdruk. *I know what you mean*", snapte F, maar de lijn was al verbroken.

Na dit kleine succesje besloot Preses F. de werkzaamheden in zijn fakbar te gaan coördineren. F. maakte er een erzaak van om zich geregeld tussen de gewone studenten te begeven. "Kwestie van het contact met de basis niet te verliezen", redeneerde F. pienter. Maar voor het zover was startte hij zijn laptop op. Sinds gisteren was er namelijk zo veel gebeurd, dat het hoogdringend tijd werd om zijn cv aan te vullen. F. haatte het om de vele geïnteresseerde werkgevers te moeten opzadelen met een oude versie. Hij scrollde naar het hoofdstukje 'Referenties' en zocht met zijn rechter wijsvinger de 'b', terwijl hij met links poogde de shift-toets ingedrukt te houden. **Clemens Kaiser**

RECTOR O.

Afscheid nemen is niet erg, als het maar met stijl gebeurt! En als er daarna een standbeeld wordt opgericht, een museum van je geboortehuis wordt gemaakt en er een straat jouw naam krijgt. De *Boulevard O.*, dat klonk niet slecht, vond rector O. Daarom was hij aan een grootscheeps initiatief begonnen om zichzelf wat sympathieker te profileren, wat inderdaad na zijn even grootscheepse hervormingsacties geen kwaad kon. De eerste halte was de grote open vergadering van de studentenkoepel LOKO.

Uit het persoonlijk archief dat de rector van zichzelf bijhield (om het later te kunnen schenken aan het museum dat ze aan hem zouden wijden), haalde rector O. een vergeeld kringlint en studentikoos petje. "Hoe waren uw examens?", oefende O. nog even voor de spiegel. "Mag ik die notities kopiëren?" "Hebt gij al iemand om mee naar het galabal te gaan?" Dat ging hem nog prima af! Al bij al was er op al die jaren niet zo gek veel veranderd, vond O. Hij herinnerde zich nog net op tijd dat hij best zijn rectorstoga uittrok voor een ontmoeting met de studentenvertegenwoordigers, en marcheerde goed geluimd naar de vergadering.

Toen O. de zaal binnenkwam trokken de studenten hun dassen recht en ordenden hun dossiers. O. daarentegen trok zijn lint wat schever, plofte neer in de voorzittersstoel en haalde een klein vaatje trappist uit zijn binnenzak. Nadat hij zichzelf een royaal glas had getapt, verklaarde hij: "Goed, mannekes. Wat wilt ge weten? Ja, ik geef toe, ik heb ook wel eens gespiekt op een examen. Veto, schrijft dat maar goed op, haha!"

De vergadering kuchte nerveus. Een anonieme preses zette zijn bril recht en vroeg beleefd hoe de rector de financieringsmodellen voor hogescholen en universiteiten zou integreren in de associatiestructuur. O. trok een wenkbrauw op, nam een stevige slok trappist en fronste zijn wenkbrauwen: "Hmm. Volgende?" De volgende preses vroeg het woord: "Hoe denkt u artikel 3.1.5.7 bis paragraaf uit het Bijzonder Decreet te operationaliseren? Stelt zich daar geen probleem met de haalbaarheid van de geïntegreerde schaalverdeling op subniveau voor subsidiestromen?"

Rector O. trommelde verveeld met zijn

vingers op de tafel. Voor dat vervelend soort vragen had hij zijn eigen vergaderingen toch? Bij studenten moest het er gezellig en joviaal aan toegaan! Anders kon hij hen evengoed in de Raad van Bestuur opnemen en... als door een blikseminslag werd O.'s verstand verlicht. Die studenten speelden het leep, maar dat zou vanavond zijn humeur niet vergallen! "Allé, 't is goed, ge krijgt uw vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur. Maar dan geen gezever meer hier hé!" bromde O.

Terstond weerklonk instemmend gejoel en geroffel op de vergadering. Dassen en dossiers vlogen ter instemming door de lucht, de voorzitter schudde breed glimlachend de hand met zijn ondervoorzitster en rector O. zuchtte opgelucht. Hij stroopte zijn mouwen op en sprak tot de vierende menigte: "En dan zal ik u nu eens laten zien dat mijn imago van cultuurbaar totaal onterecht is!" Terwijl de studenten in een grote kring op de grond gingen zitten en het rectoraal vaatje trappist doorgaven, sleepte O. enkele houtblokken binnen. Even later knetterde er een vrolijk kampvuur in de vergaderzaal en rector O. haalde zijn gitaar boven. Met een mooie, volle bariton zong hij gevoelige nummers. De studenten zegen respectvol en wiegden zachtjes in de maat mee, af en toe van hun glas nippend.

Later sneed de rector een ambiance-gevoeliger genre aan en toverde hij de plechtstatige vergaderzaal om tot een kolkende danszaal vol uitzinnige studenten. Het werd die nacht een grandioos feest rond een prachtig kampvuur, en heel wat presessen bedachten dat ze O., als hij dan toch geen rector meer was, zouden uitnodigen als *Guest Star* op hun volgende fuif. Helaas bereikte het steeds groter wordende kampvuur tegen vijf uur 's nachts het plafond. Om kwart na vijf was de hele zaal een inferno en om half zes kon de brandweer niets anders meer doen dan enkele zwartgeblakerde maar erg vrolijke presessen evacueren.

's Ochtends bleek het hele gebouw tot op de grond afgebrand, en was er een lange, brede strook ontstaan tussen twee majestueuze universiteitsgebouwen. "Prima plaats voor een *Boulevard O.*", bedacht O.

Paul-Henri Giraud

Moederinstinct

Een goede rector is als een goede moeder: een beetje overbezorgd, maar altijd met de beste bedoelingen. Het meest bezorgd is zo'n moeder als haar kinderen het nest verlaten. Dan krijgt het moederinstinct een hormonale boost en doet ze er alles aan om haar kroost veilig te stellen. Dat die kroost dat bemoeizuchtig en vaak ergerlijk vindt, neemt de moeder er voor lief bij. Want zij weet: het is voor hun eigen bestwil. Misschien is André Oosterlinck meer een bezorgde moeder dan een bemoeizuchtige schoonmoeder.

Maar de scheidslijn tussen 'bezorgd' en 'bemoelial' is flinterdun en erg subjectief. Oosterlinck zelf ontkent bemoeizuchtig te zijn, maar de feiten laten zich soms moeilijk weerleggen. In de herfst van 2003 bedacht de huidige rectorploeg een nieuwe procedure voor rectorverkiezingen. Een kiescommissie zou een nieuwe rector zoeken en hem benoemen. Het is duidelijk dat de zittende rector op die manier heel wat te zeggen zou hebben over wie zijn opvolger zou zijn. Dat er van het hele plan uiteindelijk niets in huis is gekomen, doet niets af van de intentie ervan.

En nu is er dus de visietekst, die kandidaat-kandidaten moeten ondertekenen. Het argument dat dit geen bemoeienis is, omdat de tekst volledig in de lijn ligt van de opdrachtsverklaring van de universiteit — die ook ondertekend moet worden —, lijkt niet op te gaan. Als er geen noemenswaardig verschil is, heeft het opstellen van een nieuwe tekst weinig zin. Is er dan opnieuw een lege doos gecreëerd? Oosterlinck stelt dat de visietekst niet zijn politiek testament is: het is de visie van een generatie beleidsmakers, proffen én studenten, die op die manier

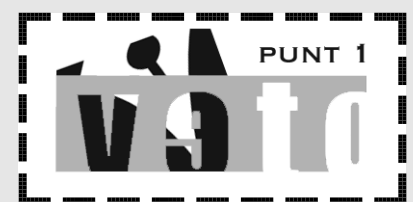
duidelijk maakt wat ze van een rector verwacht. Vreemd, want eigenlijk zouden verkiezingen moeten tonen wat de huidige generatie wil. Daarvoor dienen de programma's van de kandidaten. Maar omdat Oosterlinck zelf toegeeft zich na zijn verkiezing weinig van het eigen programma te hebben aangetrokken, wekt het wellicht verbazing dat hij daar bij zijn potentiële opvolgers ook weinig vertrouwen in stelt.

Tot slot zal Oosterlinck voorzitter worden van de Associatie K.U.Leuven. Je kan bezwaarlijk beweren dat hij daar geen invloed kan uitoefenen. De hele Associatie draait immers rond de universiteit. Daarvoor is ze in het leven geroepen: de universiteit kan zichzelf zo in stand houden als centrum van het wetenschappelijk onderzoek. En nog belangrijker: de fondsen daarvoor binnenhalen. "Neem het voortouw binnen de Associatie", zegt Oosterlinck: "Dan zal de universiteit niets overkomen." En de voorzitter van de Associatie moet er over waken dat de nieuwe rector dit ook daadwerkelijk doet.

Een ingenieuze constructie. Door de universiteit in een associatie te plaatsen, krijgt ze meer invloed. Maar dat kan ze alleen als ze voortdurend de boventoon blijft voeren en dus nationaal én internationaal ambitieus blijft. Als de hogescholen de controle overnemen, is dat nefast voor de universiteit. Dat kan zelfs een minder ambitieuze rector zich nooit veroorloven. De Associatie, een machtig wapen voor wie het beleid van Oosterlinck wil verderzetten, zal zich als een boemerang keren tegen de rector die er van wil afwijken. Oosterlinck zal dus helemaal geen schoonmoeder moeten spelen. Als een bezorgde moeder heeft hij alles geregeld. Er kan

zijn kroost niets overkomen zolang die de door hem bepaalde koers vaart. En enkel een suïcidale rector zal daar van kunnen afzien.

Gijs Van Gassen

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Boetiek K.U.Leuven
K.U.Leuven gesigneerde artikelen

K.U.Leuven boetiek
Oude Markt 13
B-3000 Leuven
open op weekdays van 10u. tot 12u. en van 14u. tot 16u.
tel. +32 (0)16 32 40 16

(advertentie)

“Voortouw blijven nemen in Associatie”

Rector André Oosterlinck zal zich na de rectorsverkiezingen in mei niet meer bemoeien met het dagelijks bestuur van de K.U.Leuven, maar als voorzitter van de Associatie K.U.Leuven behoudt hij een grote invloed op de universiteit. Vorige vrijdag lichtte hij een tip van de sluier over zijn concrete plannen.

Laurens De Koster

Oosterlinck was vrijdag door de studenten-koepel LOKO uitgenodigd op haar algemene vergadering (OAV), waar de opvallend goedgeluimde rector de studentenvertegenwoordigers uitleg gaf over zijn toekomst en hen advies gaf in verband met de rectorsverkiezingen. Naast een aantal *bon mots* — voorbeelden: “Ik heb destijds ook een verkiezingsprogramma geschreven, maar na de verkiezingen heb ik het niet veel meer bekeken” of “Als het uitkomt, gebruiken we graag de K van de K.U.Leuven” — liet de rector vooral in zijn kaarten kijken over zijn nakende afscheid en hoe ver dat zou gaan.

De rector benadrukte verschillende keren dat hij niet de schoonmoeder van de volgende rector wil worden. Hij vindt dan ook niet dat de visietekst, die alle kandidaat-rectoren moeten ondertekenen, de voortzetting van zijn beleid oplegt: “De visietekst expliciteert de opdrachtsverklaring en geeft gewoon de visie op de universiteit weer die al bestaat sinds de tijd van De Somer (*rector van 1966 tot 1985, ldk*). Hij is door de verschillende actoren — mijn ploeg, decanen, studenten, enzovoort — opgesteld; ik heb er bijna niks aan geschreven, alleen maar geschrappt.” Volgens Oosterlinck

worden er in de visietekst ook geen keuzes gemaakt en moet de volgende rector dus beslissen wat hij belangrijk en minder belangrijk vindt.

Ambitieuus

Het lijkt dus duidelijk dat Oosterlinck zich niet vastklampt aan de macht. En toch. “De structuur van de Associatie K.U.Leuven is zo gemaakt dat de universiteit er steeds een leidende rol in moet spelen”, benadrukte Oosterlinck, en ook:

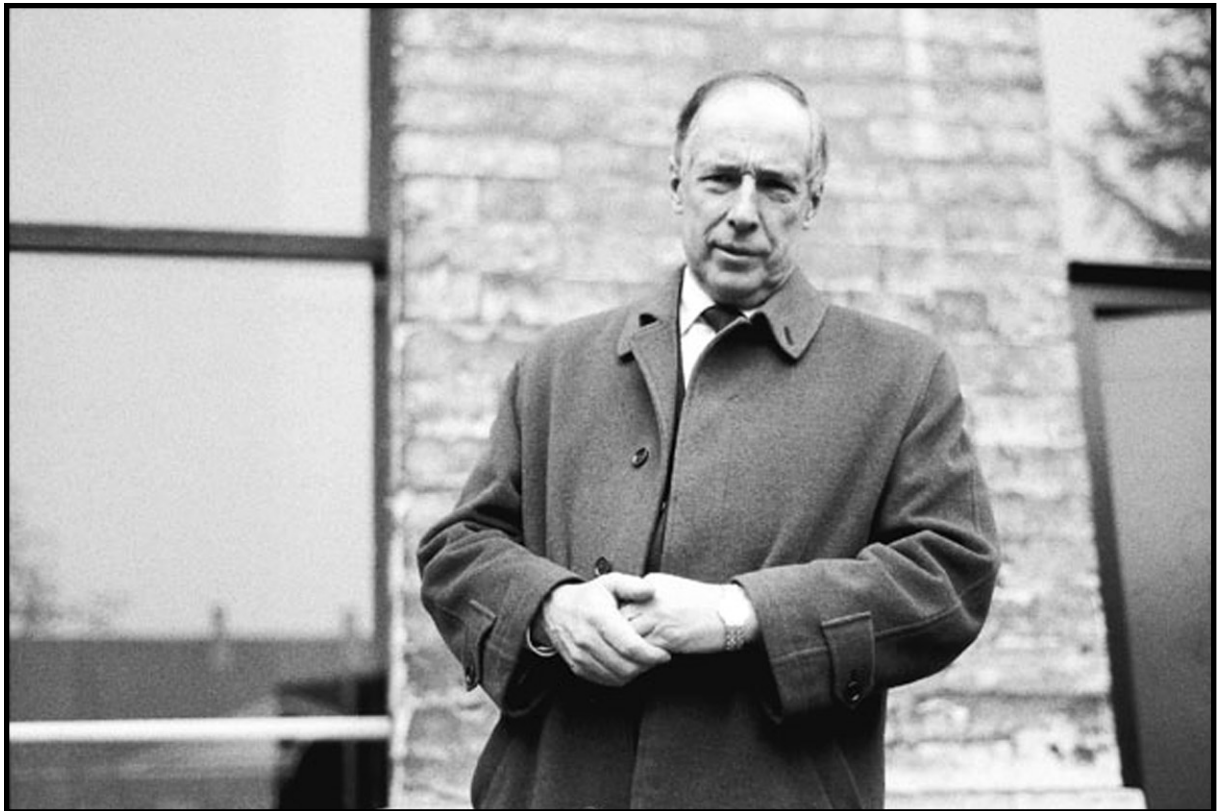
“Zonder de Associatie was er nu een groot deel van onze financiering bij de hogescholen” — de hogescholen zouden immers een sterke politieke lobby hebben. Met andere woorden: als de universiteit geen grote speler blijft, verliest ze geld. Bovendien, meent Oosterlinck: “De voorzitter moet waken over de leidende rol van de universiteit in de associatie. Ik zal me niet operationeel moeien in de universiteit, maar ik zal — net zoals elke voorzitter — altijd waken over het grote project.” De volgende rector is dus verplicht om

zich nationaal én internationaal ambitieus te tonen en zo het beleid van Oosterlinck grotendeels verder te zetten.

Oosterlinck gaf de studentenvertegenwoordigers ook nog enkele tips om hun stemgedrag te bepalen bij de rectorsverkiezingen — de studenten zullen immers proberen in blok op een kandidaat te stemmen. De rector raadde de studenten aan om te stemmen op een kandidaat die zijn huidige functie goed vervult: “Men verweet mij tien jaar geleden dat ik als vice-rector

Exacte te goed voor mijn groep zorgde en de rest van de universiteit verwaarloosde. Dat is onterecht, want wie goed voor zijn groep zorgt, zal goed voor de universiteit zorgen als rector. Nu ja, jullie hebben die moeilijkheid niet omdat er geen vice-rector kandidaat is.” Toen hij realiseerde dat hij zijn vice-rector Marc Vervenne vergeten was, kreeg Oosterlinck voor het eerst en het laatst op de avond rode wangen.

(foto archief)

VVS EIST REGIONALE STUDENTENVOORZIENINGEN

Patrimonium uit eisenbundel

De Vlaamse studentenkoepel VVS wil dat de sociale studentenvoorzieningen onafhankelijk van de instelling en per regio georganiseerd worden. VVS neemt het patrimonium van voorzieningen wel niet langer op in haar eisenbundel, op vraag van de universiteitsstudenten. Maar dat lijkt in tegenspraak met de vraag naar studentenvoorzieningen met een onafhankelijke rechtspersoonlijkheid.

Wim Gemoets

De bedoeling van dit eisenpakket is om de sociale voorzieningen in het hoger onderwijs beter op elkaar af te stemmen. VVS gaat er immers van uit dat samenwerking goedkoper en efficiënter is. Zo is het beter dat een universiteit en de omringende hogescholen samen een huisvestingsbeleid voeren, in plaats van elk apart geld in een eigen beleid te steken. Om die reden stelde VVS een vierstappenplan op.

Een eerste, beperkte stap is een beter en structureel overleg tussen de verschillende studentenvoorzieningen. Daarom moeten er regionale overlegcomités komen, die een gezamenlijk beleid uitstippelen. Daarnaast herhaalt VVS nog eens de klassieke eis van de hogeschoolstudenten: het verschil in sociale toelagen tussen een hogeschool- en een universiteitsstudent moet rechtgetrokken worden. Dat verschil bedraagt momenteel 100 euro per student.

Ten tweede pleit VVS voor voordelige investeringskredieten. In de jaren 60 konden de universiteiten tegen een lage intrest leningen aangaan om zo hun uitgebreid patrimonium uit te bouwen. Zulke investeringskredieten zouden er vandaag ook voor de hogescholen moeten komen.

Als die twee eisen ingewilligd zijn, moeten de studentenvoorzieningen ook nog regionaal gesubsidieerd worden. Die subsidies zouden

dan afhangen van het aantal studenten per regio, in plaats van per instelling. Ook dat zou de regionale samenwerking ten goede moeten komen.

De moeilijkste stap komt echter het laatst. De studentenvoorzieningen zouden dan helemaal regionaal georganiseerd moeten worden. Dat betekent dat studentenvoorzieningen ook een eigen, onafhankelijke rechtspersoonlijkheid krijgen. Maar dat is minder vanzelfsprekend dan het lijkt. Op papier bestaat die situatie al voor de hogescholen, maar bij een unief zijn de voorzieningen helemaal in de universiteitsstructuur verankerd. Het hele patrimonium is dus eigendom van de universiteit en niet van studentenvoorzieningen. Om maar een beeld te schetsen: 70 procent van de Leuvense universiteitskoten wordt door de unief beheerd.

De Leuvense studentenkoepel LOKO en de andere universiteitsstudenten vreesden dat het patrimonium bij een onafhankelijke rechtspersoonlijkheid niet meer gebruikt mocht worden. Het is namelijk onwaarschijnlijk dat de K.U.Leuven een deel van haar gebouwen aan studentenvoorzieningen zou afstaan. Daarom moest het patrimoniumstandpunt uit de eisenbundel verwijderd worden, volgens de universiteitsstudenten. VVS — en dus ook de hogeschoolstudenten — is nu in die redenering mee gestapt, maar toch stelt de Vlaamse koepel een onafhankelijke rechtspersoonlijkheid als einddoel. Dat mag dan wel wat omfloosterd dan vroeger gebeuren, het gaat hier wel degelijk om een tegenspraak. Het patrimoniumprobleem is immers een rechtstreeks gevolg van die onafhankelijke rechtspersoonlijkheid. Maar ook LOKO ziet geen graten in deze regeling. VVS praat namelijk graag over een “ideale wereld”, terwijl het er niet naar uitziet dat een onafhankelijke rechtspersoon ooit gerealiseerd zal worden.

VAST BEDRAG ÉN BEDRAG PER STUDIEPUNT

Studiegelden stijgen licht

Er werden vorige week enkele voorstellen gedaan om de studiegelden aan te passen. Een van de voorstellen zou ervoor zorgen dat studenten die er een tweede opleiding bijnemen een fikse stuiver extra moeten betalen vanaf volgend jaar. Ondertussen werd al overleg gepleegd tussen de verschillende Vlaamse universiteiten en heeft rector Oosterlinck een nieuw voorstel klaar.

Er is nog niets concreet, maar het idee is duidelijk. Er kan overigens nog niets concreet beslist worden aangezien er eerst een decreet moet komen in het Vlaams Parlement op grond waarvan men het inschrijvingsgeld — voortaan spreken we van ‘studiegeld’, de nieuwe naam voor inschrijvingsgeld — kan bepalen. De K.U.Leuven beroept zich dan ook op dat wat het Vlaams Parlement binnenkort *waarschijnlijk*, zal beslissen.

De invoering van het nieuwe systeem splitst het studiegeld op in twee delen. Enerzijds is er het basisbedrag van 55 euro en anderzijds een variabel deel, afhankelijk van het aantal opgenomen studiepunten. Elk studiepunt zou 7,5 euro aan studiegeld kosten in het voorstel dat op Academische Raad voorlag. Met de opkomst van flexibele studietrajecten, waarbij je als student meer en meer kan kiezen hoe je je programma samenstelt, zorgt het voorstel voor een transparant systeem van studiegelden. Nu moet een student die geen volledig programma van zestig studiepunten volgt immers dezelfde prijs betalen als voor een gewone inschrijving.

Momenteel betaal je voor een volledig traject een vast bedrag, onafhankelijk van je aantal studiepunten. Dat kan immers variëren tussen 54 en 66, zolang de totaliteit overheen je opleiding maar klopt. Dit zou betekenen dat een voltijdse student tussen de 460 en 550 euro zou moeten betalen en niet langer een vast bedrag omdat hij een voltijdse opleiding volgt. Op aandringen van de studentenfractie van LOKO zal de K.U.Leuven er echter bij het kabinet Onderwijs voor pleiten dat elke student die een voltijdse opleiding volgt het bedrag van 505 euro betaalt.

Voor studenten die het normale traject volgen betekent het voorstel een lichte stijging van het studiegeld. Momenteel kost een jaar studeren aan de K.U.Leuven immers 502 euro voor niet-beursstudenten. Met het nieuwe voorstel zou dat 505 (55+60x7,5) worden. Het is evenwel niet hier dat er een probleem is. Het probleem situeert zich bij studenten die er naast hun oorspronkelijke studie nog een tweede opleiding hebben bijgenomen. Momenteel kost dit 163 euro, maar in het voorgestelde systeem zou een voltijdse bijkomende opleiding 450 euro kosten, een forse stijging van 287 euro. Een extra deeltijdse opleiding zou je 225 euro kosten, een stijging van 62 euro. Dat nieuwe systeem zou betekenen, aldus LOKO, dat ‘de slimmere student’ financieel gestraft wordt. De universiteit heeft immers minder inkomsten doordat bissers die vrijstellingen hebben bemachtigd niet langer voor een volledige opleiding moeten betalen. En dat verlies moet ergens gecompenseerd worden.

Na overleg met de andere Vlaamse universiteiten komt rector Oosterlinck nu met een nieuw voorstel. Het komt erop neer dat iedereen die een normaal programma en eventueel een extra opleiding volgt maximaal 505 euro betaalt. “Ik wil verstandige studenten net stimuleren. Wie voor een jaar betaalt, betaalt genoeg. Alles daarboven laten we vallen. Wie anderzijds voor minder dan 54 studiepunten aan vakken volgt, kan een aanvraag tot terugbetaling indienen.” LOKO-studentenvertegenwoordiger Jeroen Vandromme reageert in eerste instantie alvast positief op het nieuwe voorstel.

Ben Deboeck

Is Vlaams onderwijs een dienst?

Het General Agreement on Trade in Services (GATS) is de enige multilaterale overeenkomst over handel in diensten. Uit de achtergrond die vorige week over de Wereldhandelsorganisatie (WHO) geschetst werd, bleek hoe gevoelig het ligt om de dienstensector vrij te maken voor concurrentie. Voorstanders benadrukken het belang van vrije handel; tegenstanders vrezen dan weer dat gezondheidszorg en onderwijs een gewisse privatisering tegemoet gaan. Ook in Vlaanderen wordt de discussie gevoerd.

Joris Beckers & Anne Ruette

De weg van Vlaanderen naar het GATS is lang. Hoewel onderwijs Vlaamse materie is, is het de federale overheid die het standpunt vastlegt. Het GATS gaat namelijk over de

gehele dienstensector. Buitenlandse Zaken consulteert het maatschappelijk middenveld en bepaalt de Belgische positie. De onderhandelaars van de Europese commissie consulteren Buitenlandse Zaken en nemen het standpunt mee. In Genève spreekt de Europese Unie uiteindelijk met één stem: die van de commissaris van Handel.

Deze lange weg voedt de vrees dat er al heel wat water in de Vlaamse wijn zit voor die de WHO bereikt. Ook de beperkte democratische controle wordt in vraag gesteld. Vaak wordt het voorbeeld van de vorige EU-commissaris van Handel Pascal Lamy aangehaald. Die had voor de onderhandelingsronde van 2002 beloofd om te zwijgen over onderwijs en gezondheidszorg, maar zou toch onderhandeld hebben. Maar bij Buitenlandse Zaken heeft men vertrouwen in deze manier van werken: "België komt binnen de Europese Unie steeds voor het behoud van goed functionerende en voor iedereen toegankelijke

openbare dienstverlening op en steunt de lopende onderhandelingen. Ons land gaat er immers van uit dat het GATS-akkoord voldoende waarborgen biedt om het behoud van een efficiënte openbare dienstverlening mogelijk te maken." Een voorbeeld van die waarborgen zijn de vele uitzonderingen op de vrije markt waarvan ons land gebruik maakt, zoals bij de postbedeling en de spreiding van apotheken. "België houdt ook vast aan de weigering van elk nieuw engagement op het vlak van onderwijs, cultuur, openbare gezondheidszorg of sociale dienstverlening. Elke bedreiging van het sociale systeem wordt aangekaart." Toch neemt dat de ongerustheid niet weg. In de herfst organiseert de sp.a een congres waarbij de "vermarkting van het onderwijs" een centraal thema wordt. "Het openbaar karakter van het onderwijs staat immers onder druk", schrijft onderwijspecialist en Vlaams parlementslid Ludo Sannen.

Hoe het ook kan

De internationale omgang met onderwijs is een *hot item*, maar het GATS is niet de enige manier om ermee om te gaan.

Bologna

Het Bologna-proces is nog steeds bezig. Ultieme doelstelling is de eengemaakte Europese hoger-onderwijsruimte tegen 2010. Hiervoor stemmen 40 landen hun opleidingen op elkaar af, zodat studenten mobieler worden en de erkenning van diploma's vlotter gebeurt. De BaMa-structuur en de invoering van een creditsysteem zijn daarvan de opvallendste voorbeelden. Grotere mobiliteit van studenten valt weliswaar onder 'buitenlandse consumptie' van het GATS, maar Bologna heeft het enkel over de afstemming op elkaar. Er wordt dus geen vrije markt voor uitwisselingen gecreëerd. De opvolging van het proces gebeurt onder leiding van het land dat de EU voorziet en het gastland van de volgende twejaarlijkse ministeriële conferentie. Momenteel zijn dat Luxemburg en Noorwegen. In mei komen de onderwijsministers van de lidstaten samen in de Noorse havenstad Bergen.

Bolkestein

Het toenemende belang van de Europese Unie en haar wetgeving, beïnvloedt ook het onderwijs in de verschillende lidstaten. Zo is de Slowaak Jan Figel, die nog aan de UAntwerpen studeerde, commissaris van Onderwijs en Cultuur. En vorige week besliste het Europees Hof van Justitie in Luxemburg dat elke EU-burger overal in de Unie even veel recht heeft op een studiebeurs of -lening. Dat is het gevolg van het 'Europees burgerschap' dat in het Verdrag van Maastricht (1993) bepaald werd en het onderscheid tussen de eigen inwoners en die van een andere lidstaat doet vervagen. Controversiëler is de zogenaamde Bolkestein-richtlijn. Die richtlijn over de vrijmaking van diensten in de EU kwam er onder de vorige commissaris van Interne Markt Frits Bolkestein. Hij creëerde een soort Europees GATS, maar dan volgens de spelregels van de EU. Onder druk van vooral Frankrijk en Duitsland moet de huidige commissaris Charlie McCreevy de richtlijn bijstellen. Er moeten waterdichte garanties komen dat de gezondheidszorg en publiek gefinancierde diensten, zoals ons onderwijs, buiten schot blijven.

Unesco

De *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization* (Unesco) houdt zich als onderdeel van de Verenigde Naties sinds 1945 bezig met onderwijs. Volgens het Unesco-verdrag is onderwijs een publieke zaak en hebben de overheden dan ook het recht om deze markt te reguleren. Daarmee is het verdrag een belangrijk wapen voor de tegenstanders van het GATS en de Bolkestein-richtlijn. In de praktijk stimuleert de Unesco vooral de democratisering en ontwikkeling van het onderwijs in de 190 lidstaten. Zo is er het *Education for All*-programma (EFA). Daarin worden sinds 1990 de toegang tot basisonderwijs gestimuleerd en analfabetisme aangepakt. In 2000 werden die doelstellingen geëvalueerd en bijgesteld. Het *Dakar Framework for Action* stelde meteen nieuwe doelstellingen tegen 2015. Dan moeten alle kinderen basisonderwijs genieten en moet analfabetisme met 50% afgenomen zijn. Momenteel zijn nog 875 miljoen mensen ongeletterd, waarvan bijna 64% vrouwen. Tegen 2015 wordt dan ook volledige onderwijs gelijkheid tussen mannen en vrouwen nagestreefd.

Over besluitvorming en democratie

John Vandaele, journalist voor onder andere MO* en De Morgen en momenteel bezig met een boek over internationale instellingen: «Zolang de gemaakte akkoorden nageleefd worden, is er geen probleem. Als twee of meer landen vervolgens beslissen om verder te gaan, dan is dat toegestaan. Zo is een bilateraal akkoord om de afgesproken invoertaksen van twintig naar tien procent te verlagen dus mogelijk, maar omgekeerd niet. Door de taksen te verhogen wordt er namelijk ingegaan tegen het gemeenschappelijke akkoord over die twintig procent.»

«De Europese Unie heeft beslist om niet over onderwijs en gezondheidszorg te onderhandelen, dus zijn hierover geen akkoorden die nageleefd moeten worden. Maar als er bij partijen toch al over de problematiek nagedacht en gedebatteerd wordt, dan is dat goed. Er wordt namelijk nog altijd te veel op het eigen land en de eigen regio gefocust. Partijen en kiezers hadden het vorig jaar allemaal over de Vlaamse verkiezingen, maar over Europa werd er amper iets gezegd. Terwijl de belangrijkste richtlijnen toch steeds meer uit Europa komen. Anderzijds moeten mensen ook wel het gevoel hebben dat hun stem ook iets waard is op het internationale niveau (zie 'Over parlement en commissie', red.).»

«Er circuleren ideeën om internationale overeenkomsten veel vroeger op te volgen. Parlementaire commissies kunnen dan bijvoorbeeld van in het begin meevolgen, zodat er, indien nodig, vroeger gereageerd en gediscussieerd kan worden over zulke verdragen. Als er nu een heleboel landen gedurende vijf jaar aan een overeenkomst van 26.000 pagina's gewerkt hebben, dan is dat ten eerste heel onoverzichtelijk en amper begrijpbaar en ten tweede moeilijk om naast zich neer te leggen. Eén of ander land kan dan niet zomaar even zeggen dat het het akkoord weigert.»

«De onduidelijkheid geldt ook voor de onderhandelaars zelf. In Cancún was Ghana bijvoorbeeld met twee onderhandelaars aanwezig. Als er dan twintig werkgroepen opgericht worden, is Ghana nooit volledig op de hoogte van de discussies en overeenkomsten.»

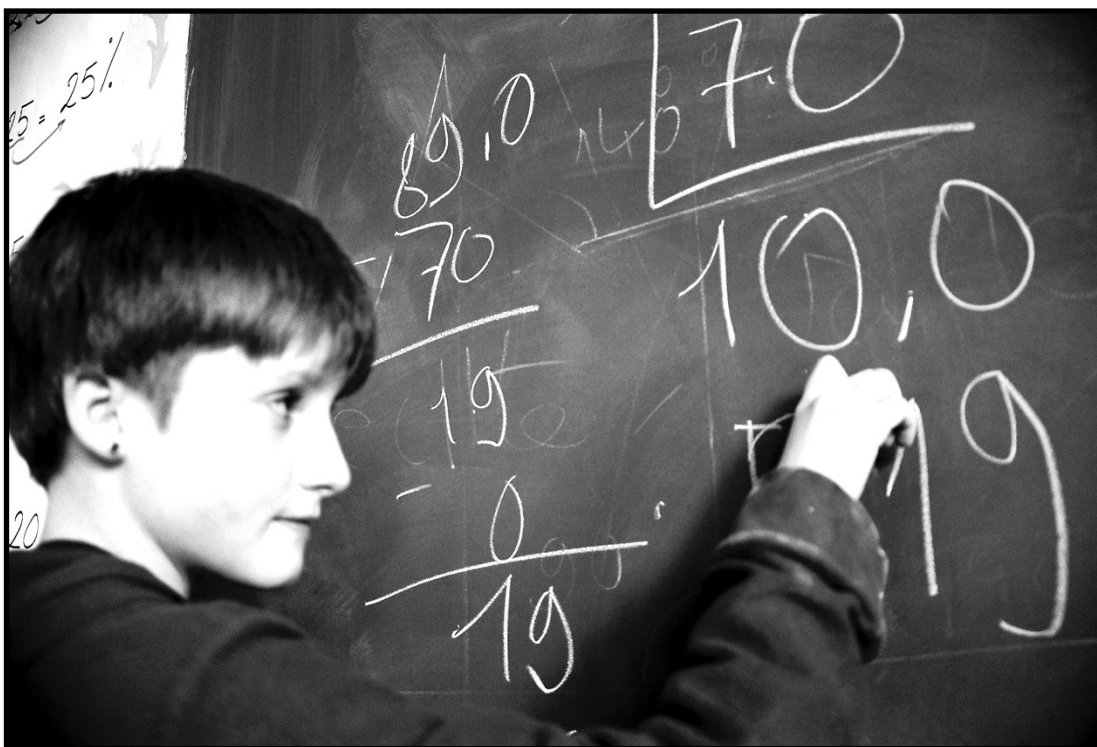
Over andersglobalisten en ngo's

Johan Norberg, Zweedse chef van de vrije-markt-denktank Timbro en schrijver van 'In Defence of Global Capitalism' en de Channel Four-productie 'Globalisation is Good': «Beetje bij beetje verkrijgen dit soort organisaties (ngo's, red.) een grotere invloed binnen de besluitvorming — en meer middelen — van instellingen als de VN en de Wereldbank. Tegenwoordig zijn er in de hoofdkwartieren van deze instellingen meer ngo-activisten te vinden dan werknemers.»

«Mijn eigen ervaring heeft mij geleerd dat door te debatteren en door de anti-kapitalisten op de proef te stellen, door ze eenmaal intellectueel een zetje gegeven te hebben, velen van hen zullen nadenken over meer constructieve oplossingen voor de problemen die zij zelf aankaarten. Velen zullen de antikapitalistische retoriek achterwege laten. Sommige zullen zich zelfs bekeren tot de positie voor de wijsheid van de vrije markt.»

Over Parlement en Commissie

Saïd El Khadraoui, Europees parlementslid voor de sp.a en lid van de commissie Buitenlandse Handel: «Commissaris van Handel Peter Mandelson komt steeds met een stand van zaken naar het Europees parlement, dus daarover hebben we niet te klagen. Anderzijds is dit geen verplichting voor hem en hangt het er dus van af of de commissaris goesting heeft om uitleg te komen geven over de onderhandelingen. Net zoals de Commissie geen rekening hoeft te houden met de standpunten van het Parlement hierover. Of toch niet totdat de Europese grondwet

volledig goedgekeurd is, want dan wordt het Parlement mede-wetgever inzake internationale handel.»

«In april komt het rapport over de Doha-ronde (de huidige WHO-onderhandelingsronde, gestart in 2001, red.) voor in de parlementaire commissie. We hebben twee amendementen klaar: één over de publieke dienstverlening en een ander over het gebrek aan dialoog over de onderhandelingen. In mei wordt er door het volledige Parlement gestemd. Het kritische rapport is een eigen initiatief van het Parlement en hoewel het op zich niet veel te betekenen heeft, is het toch een krachtig signaal naar de Europese Commissie toe.»

“Europees parlement heeft krachtig signaal voor de Commissie klaar”

Over vraag en aanbod

Boudewijn Bouckaert, voorzitter van de liberale denktank Nova Civitas (NC) en lid van het VLD-partijbestuur: «NC houdt zich vooral bezig met binnenlandse thema's, maar wij staan wel positief ten opzichte van het GATS en de Bolkestein-richtlijn (zie 'Hoe het ook nog kan'). Door de stijgende vraag naar diensten, zoals in de gezondheidszorg, wordt het steeds moeilijker voor de staat om in een degelijk aanbod te voorzien. Het voorstel tot liberalisering van Bolkestein kan dan voor meer competitie en dus een beter aanbod zorgen, maar dan wel met de garantie van een basispakket van gezondheidszorgen voor iedereen. De VLD heeft daar nogal lauw op gereageerd, maar NC ziet het eerder in die richting, zonder het GATS en de Bolkestein-richtlijn honderd procent goed te vinden.»

Geven en nemen met grote gevolgen

Dé GATS-expert van het ministerie van Onderwijs, Dirk Van Damme, zit in het buitenland. Zijn medewerkers hollen van de ene vergadering naar de andere, maar gelukkig maakte één van hen, Tom Dekeyzer, na zijn werkuren nog even tijd om kort de visie van Vlaanderen op de ontwikkelingen binnen het GATS te schetsen.

GATS is geen gemakkelijke materie en er zitten heel wat vishaken aan. Hoogleraar internationaal recht Jan Wouters pleitte er al voor om een grondige afweging te maken van de kansen en risico's die er voor Vlaanderen bij een liberalisering zouden zijn. Op het ministerie van Onderwijs klinkt dezelfde genuanceerdheid. Toch denkt Wouters dat er voor ons ook enige *offensieve belangen* zijn. "Het rijke Vlaanderen en bij uitbreiding Europa, want Vlaanderen onderhandelt niet alleen, heeft veel meer kansen op het inpalmen van een stuk van pakweg de Zambiaanse 'markt' voor hoger onderwijs, dan omgekeerd," vertelt Dekeyzer.

Vlaanderen kan door haar kwalitatief hoogstaand onderwijs gemakkelijker buitenlandse studenten aantrekken, afstandsonderwijs aanbieden en overzeese campussen oprichten. In die zin heeft onze regio op het eerste gezicht duidelijk te winnen bij een verregaande openstelling van de markt. Maar daar blijft het niet bij. Als Vlaanderen zich op de markt begeeft door het indienen van *requests*, moet ze ook *offers* aannemen. Dekeyzer legt de situatie verder uit: "Als Vlaanderen meer toegang tot de buitenlandse markten wil, moet ze daar liefst iets tegenover plaatsen. Er zijn

immers heel wat landen met *offensieve belangen* die met argusogen zitten te kijken. Concreet hebben de VS, Australië, Nieuw-Zeeland en Japan in de voorbije jaren al *requests* inzake onderwijs ingediend. Het probleem met deze landen is, dat de visie van die landen op de internationale organisatie van en de regelgeving over het hoger onderwijs niet bepaald de onze is." Om het eigen onderwijs veilig te stellen, heeft Vlaanderen daarom de Europese commissie aangesproken. Deze moest uiteindelijk oordelen, dat de *defensieve belangen* voor hoger onderwijs duidelijk opwegen tegenover de *offensieve belangen*. De commissie heeft de discussie gesloten zonder verdere liberalisering aan te bieden. Op dit moment beweegt er zich op het vlak van onderwijs nog steeds zo goed als niets in WHO-verband.

Toren

Niet onbelangrijk in de hele discussie is de Europese en zeker de Vlaamse kijk op hoger onderwijs. Onze visie op onderwijs is helemaal niet zo marktgericht als sommige landen in de WHO en het GATS zouden willen. Voor Vlaanderen en Europa is onderwijs een publiek goed en het is onaantvaardbaar dat onderwijs louter vanuit

marktprincipes bekeken zou worden. "Vermarkting of commercialisering van het hoger onderwijs valt voor ons moeilijk te rijmen met het recht op onderwijs, democratisering en kwaliteitsbewaking. Precies daarom wensen we geen enkel nieuw engagement inzake onderwijs te aanvaarden en trekken we de WHO als onderhandelingskader zelfs in twijfel," aldus Dekeyzer. Dat betekent natuurlijk niet dat Vlaanderen zich elitair opsluit in een ivoren toren. Vlaanderen streeft ook naar internationalisering van haar hoger onderwijs, maar dan wel in overleg met meer geschikte instellingen en processen, zoals de Unesco, de OESO en het Bologna-proces.

Voor de onderhandelingen met de WHO is er in Vlaanderen een werkgroep-WHO. Daarin zijn alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, dus ook die van onderwijs, in vertegenwoordigd. De taak van deze werkgroep is tweeledig. Enerzijds is er de ambtelijke voorbereiding van de coördinatie van de federale overheid en van de lidstaten van de Europese Unie. Anderzijds wordt er op politieke wijze tussen de kabinetten afgetoetst. Ten slotte beslist de

Vlaamse regering collegiaal, in samenspraak met alle Vlaamse ministers.

Liberalisering en internationalisering bieden de studenten ook heel wat voordelen aan. Denk maar aan een grotere mobiliteit, een betere erkenning van diploma's, competenties en kwalificaties. Heeft de liberalisering voornamelijk een commercialisering op het oog, dan ziet Vlaanderen er geen voordelen in. Dekeyzer waarschuwt: "Of er bij een vermarkting van het onderwijs echt een

"Hogere prijzen, een ondoorzichtige markt, twijfelachtige academische vrijheid en wankelende kwaliteitsstandaarden"

meer gedifferentieerd aanbod zal zijn, moet de praktijk uitwijzen. In elk geval lijken hogere prijzen, een ondoorzichtige markt, twijfelachtige academische vrijheid en wankelende kwaliteitsstandaarden wél een evidentie. Precies daarom willen wij eerder inzetten op andere organisaties en processen dan de WHO." Het lijkt er dus sterk op, dat bij een ver doorgedreven commercialisering de kwaliteit van het onderwijs daalt. Slechts een select aantal instellingen zouden die hoge kwaliteit proberen te behouden, door natuurlijk navenante toelatingseisen te stellen. Dekeyzer wijst erop dat dat in de eerste plaats onder de vorm van een torenhoog inschrijvingsgeld zal zijn. Op die manier wordt het onderwijslandschap opgesplitst: "Er zal een dualiteit ontstaan, die haaks staat op de principes van de Vlaamse overheid."

Freddy

door SH3L14C

VLAAMSE STUDENTEN SCEPTISCH OVER GATS

"Student als meerwaarde voor maatschappij"

Over een maand verschijnen de nieuwe standpunten van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) over het GATS. Een voorsmaakje: onderwijs is een publieke dienst die niet binnen het GATS past. Het GATS zou geen democratisch karakter hebben en de nadelen van liberalisering zijn groter dan de voordelen. De stopzetting van de onderhandelingen lijkt voor de VVS dan ook de enig mogelijke oplossing.

Veto: Hoe staan jullie tegenover de GATS-ontwikkelingen?

Karen Donders (ondervoorzitter VVS): «Onderwijs is opgenomen in het GATS-kader over verhandelbare diensten. Onderwijs is geen verhandelbare, maar een publieke dienst. Iedereen moet onderwijs kunnen volgen, ongeacht de sociale, culturele of economische achtergrond. Door de verbintenissen in het GATS zullen de grondbeginselen van de democratische samenleving in gevaar komen. Je gaat immers akkoord met het principe van progressieve liberalisering. Andere landen, zoals de VS, brengen hun onderwijs op onze markt. Zij bieden dan een aantal masters aan tegen hoge inschrijvingsgelden. Het democratisch karakter daarvan is nogal twijfelachtig. De universiteit moet ook de onderwijskwaliteit leveren die ze in het thuisland aanbieden. Daardoor verliest onze regering de controle over de onderwijskwaliteit.»

Veto: Welke maatregelen moeten Vlaanderen en bij uitbreiding Europa dan nemen?

Karen: «De Europese commissie heeft de grootste bevoegdheid, maar natuurlijk is de Vlaamse overheid ook belangrijk. Er kan dus op verschillende niveaus tegengewerkt worden. De beslissingen in verband met het GATS worden eerst in de Raad van Ministers genomen. Als er daar al minstens één

land tegen is, kan de beslissing niet goedgekeurd worden. De VVS kan daarin een rol spelen door te gaan lobbyen bij politieke partijen en Europese parlementariërs. Maar natuurlijk ook op Vlaams niveau bij departementen, bilaterale organisaties en bij de verantwoordelijken van het GATS.»

Geldstroom

Veto: Voormalig minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten (VLD) vindt dat onderwijs niet onder het GATS valt en dat buitenlandse privé-instellingen geen subsidiëring kunnen krijgen.

Karen: «We gaan volledig akkoord met het feit dat de diensten die universiteiten aanbieden niet verhandelbaar mogen zijn. Het probleem zit ook in de vage omschrijvingen van het GATS. De plaatsing van bepaalde woorden zorgt voor dubbelzinnige interpretaties. De VS kunnen bijvoorbeeld op basis van hun lezing eisen dat ze subsidies krijgen van de Vlaamse overheid, omdat onze onderwijsinstellingen ook privaaf gefinancierd zijn door een derde geldstroom. In de Europese commissie wordt de omschrijving opgevat als alleen door privaafgeld gefinancierde instellingen: de Amerikaanse concurrenten zouden dus geen subsidies krijgen. Zo'n situatie is natuurlijk vragen om problemen.»

«In Vlaanderen wordt de student als een burger beschouwd. Door zijn studie is hij een meerwaarde voor de maatschappij. Ons onderwijs is daarom ook democratisch en dat is toch wel verschillend van commerciële systemen waarin de student als een consument gezien wordt.»

Veto: Is de situatie niet iets genuanceerder? Er zijn ook voordelen aan het GATS.

Karen: «Wij staan niet negatief ten opzichte van het GATS zelf. Een aantal diensten horen er zeker in thuis. Wij zijn wel heel kritisch over de opname van onderwijs in het GATS. Er

zijn al genoeg mensen in economische en politieke kringen die het 'hoera' aanhalen. Het is aan ons om daar een kritische noot bij te plaatsen. Wij zijn heel genuanceerd. We vragen niet om onderwijs uit het GATS te halen, wat theoretisch wel mogelijk zou zijn. Wij hebben op de consequenties gewezen die er volgen. Door het GATS is er sprake van een onderwijsmarkt. Vlaanderen is maar een hele kleine markt. Zo kunnen er schaalvoordelen ontstaan en dat is gevaarlijk.»

«Echte voordelen voor het Europese onderwijslandschap kunnen wij niet bedenken. Tenzij misschien het feit dat onze onderwijsinstellingen in het buitenland voet aan de grond zullen krijgen. Voor ons is dat niet echt een voordeel, want wij gaan dan in andere landen dingen doorvoeren, die wij ook niet graag in ons land zouden zien gebeuren. Binnen het GATS-kader zijn er vier soorten verbintenissen. Volgens de laatste (*presence of natural persons, red.*) zou het mogelijk zijn dat onderwijzend personeel in het buitenland doceert. Nu zijn er ook gastdocenten. Maar het gebeurt zonder

"De oplossing is een stand-still"

regelsysteem, wat door het GATS dan weer wel mogelijk is en op zich is daarin verkeerd mee.

Zeker als je er rekening mee houdt dat in andere landen de onderzoeksfaciliteiten aantrekkelijker zijn dan in Vlaanderen.»

Veto: Wat zijn mogelijke oplossingen voor de GATS-problematiek?

Karen: «De oplossing in dit dossier is een *stand-still*. Iedere handelspartner maakt binnen GATS een schema van *offers* en *requests*. Op basis daarvan wordt onderhandeld tussen de verschillende partners. In dit dossier wensen wij een *stand-still*, wij willen geen onderhandelingen meer aangaan.»

(foto's Shiva Afshoon)

"Goed onderwijs garandeert onze vrijheid"

Het communistische Cuba is nooit onbesproken. Het leeft al meer dan veertig jaar onder een VS-embargo, wordt voortdurend bekritiseerd en door enkelen vurig verdedigd. Eén zaak staat echter als een paal boven water en wordt door zowel de UNESCO als de meest rabiate Cuba-haters schoorvoetend erkend: het land heeft een voorbeeldig onderwijssysteem.

Joris Beckers & Herman Loos

Ettianet Diaz Estrabao is een jonge Cubaanse en lid van de jong-communisten (UJC), die in België het lot van vijf Cubaanse politieke gevangenen in de Verenigde Staten bepleit. Als studente was ze actief bij de Federatie van Universitaire Studenten (FEU), het orgaan dat al sinds 1922 alle Cubaanse studenten vertegenwoordigt. De kwaliteit van het Cubaanse onderwijs kan ze eenvoudig verklaren.

Ettianet Diaz Estrabao: «De kwaliteit ligt vervat in het basisprincipe van de revolutie, door Fidel Castro uitgesproken: "Zonder onderwijs geen vrijheid". Onderwijs is levensbelangrijk in het voortbestaan van ons systeem. Kennis geeft mensen mogelijkheden en kansen om een vrij leven op te bouwen en maakt hen dus betere mensen.»

Coöperatie

Veto: Hoe ziet het Cubaans universitair onderwijs eruit?

Ettianet: «Hoger onderwijs in Cuba is, net zoals de andere niveaus, volledig gratis. Sinds het begin van de revolutie in 1959 is een groot aandeel van het overheidsbudget naar onderwijs gegaan. Recente hervormingen brachten universitair onderwijs naar het lokale niveau om nog meer mensen toegang te verschaffen en zo het onderwijsniveau van de bevolking op te krikken. Er zijn nu 938 afdelingen met in totaal 300.000 studenten.

Veto: Hoe wordt kwalitatief onderwijs gegarandeerd?

Ettianet: «Er wordt les gegeven in kleine groepen van een twintigtal studenten. Leerkrachten staan dus in rechtstreeks contact met studenten. Curriculum en wijze van examineren zijn centraal georganiseerd en op elk niveau goedgekeurd. Al in het begin

van de opleiding worden theorie en praktijk voortdurend in elkaar verweven. Na hun studies hebben studenten dus al voldoende werkervaring. Docenten worden opgeleid in de centrale universiteiten.

«Opleidingen zijn toegankelijk voor alle studenten, op basis van hun kwalificaties tijdens de middelbare school. Er wordt niet met quota gewerkt, omdat we ervan uitgaan dat er nooit genoeg professionals kunnen zijn. Er zijn in Cuba bijvoorbeeld 60.000 artsen, waarvan een deel werkt in ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Afrika.»

Ideaalbeeld

Veto: Hoe werkt de Federatie van Universitaire Studenten?

Ettianet: «Het is een hele prestigieuze organisatie waar bijna elke student vrijwillig lid van is. Op alle niveaus, van lokaal tot nationaal, worden vertegenwoordigers gekozen die mee het onderwijsbeleid bepalen. De top van de FEU staat dagelijks in contact met de minister van Onderwijs. Het beleid steunt op coöperatie. Geen enkele beslissing wordt genomen zonder rekening te houden met de mening van de studenten.

Bovendien zetelen momenteel zeven FEU-leden in het Cubaanse parlement.»

Ettianet is een intelligente jonge vrouw die met elke vezel van haar lijf gelooft in de revolutie. Ze begrijpt de internationale kritiek niet. "Natuurlijk kunnen elf miljoen Cubanen niet dezelfde mening hebben. Maar uiteindelijk ligt alle macht bij het volk zelf. Net zoals het onderwijs in handen is van de studenten."

Veto: In de VS leven toch heel wat Cubanen?

Ettianet: «De VS doen alles wat in hun macht ligt om Cubanen te verleiden. Er is de *Cuban Adjustment Act*, die Cubaanse burgers een legaal verblijf in de VS garandeert, terwijl duizenden illegale Mexicanen en Latijns-Amerikanen wegwijnen in de zuidelijke VS-staten. Daarnaast wordt via propaganda in de media de *American dream* als een ideaalbeeld voorgehouden. Sommige mensen laten zich hierdoor overtuigen, maar dat is toch een heel kleine minderheid.

Veto: Lijden studenten onder het embargo?

Ettianet: «Het is geen embargo, maar een blokkade waar iedereen onder lijdt. De moeilijke economische omstandigheden staan de renovatie van schoolgebouwen en de aankoop van materiaal in de weg. Voor studenten is echter vooral de moderne informatica een probleem.

Er zijn minder computers dan we zouden willen en internet kunnen we enkel gebruiken via een dure en trage satellietverbinding. De blokkade verhindert een betere verbinding.»

Veto: Hoe past Cuba in de internationalisering van het onderwijs?

Ettianet: «Er zijn programma's voor internationale studenten. Zij komen vooral uit Latijns-Amerika, maar er zijn ook Amerikaanse studenten. Zij ontvangen gratis onderwijs op voorwaarde dat ze daarna in hun werk de ontwikkeling van de bevolking op lokaal vlak stimuleren. Cubaanse studenten trekken zelf ook de wereld in. Zelfs aan Belgische universiteiten kan je dus Cubanen tegenkomen.»

(foto Kristof Persoons)

MEXICAANSE STUDENTEN ONDER VUUR

Sombrero keert zich niet weg van de zon

Repressie, intimidatie en arrestaties: drie woorden waar de Leuvense student zich amper een beeld bij kan vormen, maar die voor studenten elders bittere realiteit zijn. Vier jaar geleden werden drie Mexicaanse studenten gearresteerd door hun regering. Hun sociaal engagement als gemeenschapswerker maakte hen eensklaps verdachte individuen. Nog steeds zitten twee van hen achter de tralies. De Leuvense organisatie Sombrero heeft de intentie mensen te sensibiliseren voor de moeilijke situatie waarin Mexicaanse studenten verkeren.

Anne Ruetten & Tom Van Breussegem

Sombrero staat voor Solidariteit Mexico België en wil een brug slaan tussen deze twee landen. Bart Meuleman van Sombrero verbleef zelf een jaar ter plaatse en wil, terug in België, zich blijven engageren voor zijn goede zaak. De problemen in Mexico laten zich niet onder één noemer vatten. In een land dat gebukt gaat onder een grotendeels corrupte regering en gewelddadige acties van guerrilla, staan de studenten symbool voor een geweldloos verzet. Het duurde dan ook niet lang vooraleer de regering zich tegen de studenten keerde.

Op acht augustus 2001 werd een bomaanslag gepleegd door de FARP, een revolutionaire volksbeweging met een extreem anti-globalistisch en marxistisch gedachtegoed. Drie studenten werden gear-

resteerd. Hun arrestatie zou vooral het gevolg zijn van de enorme media-aandacht en het ontbreken van enig spoor van de daders. De studenten ontkennen echter elke band met de organisatie. Omdat hun vader ook met een linkse groepering in verband gebracht wordt, waren de zondebokken snel gevonden. Het leek volgens Meuleman van begin af aan meer op een afrekening dan een goed gevoerd onderzoek. Dat de arrestatie en het proces allesbehalve koosjer verliepen, zal slechts een enkeling verwonderen. Ondanks een marginale bewijsvoering werden de drie veroordeeld. Toen ze in beroep gingen kwam een van de drie vrij. De vrijlating doet vermoeden dat de bewijzen te wensen over lieten en de uitspraak er vooral kwam onder druk van de publieke opinie. Sombrero neemt het voor deze studenten op en hoopt met dit symbooldossier de aandacht te trekken op een hoop andere dossiers.

Studentenleven

Dat in Zuid-Amerika wel vaker de mensenrechten met de voeten getreden worden, is bekend. Ook de studenten worden hiermee geconfronteerd. De progressieve strekking waartoe veel van deze jongeren behoren, is vaak een doorn in het oog van de regering. Meuleman ontkent echter dat politiek een drijfveer is voor die jongeren. Een pertinente onvrede met de gang van zaken ligt aan de basis van hun protesten. In Mexico bestaat er een systeem van staats- en privé-scholen. Jaren van wanbeleid hebben enorme tegenstellingen in de hand gewerkt tussen rijk en arm. De rijkere

klasse richt de blik richting Verenigde Staten en stuurt haar kinderen naar dure privé-instellingen. De lagere sociale klasse, en dan nog alleen diegenen die nog iets of wat kapitaalkrachtig zijn, moet het doen met de staatsinstellingen. Dat die instellingen een broeihaard zijn van progressieve jongeren, zal niemand verwonderen. De studentenbeweging is daar dan ook een stuk actiever dan wat er hier in België nog van over blijft.

Toch is de studenten en drukingsgroep noemen misschien wat bij de haren gesleurd. Maar het feit dat de regering hen goed in het oog houdt, doet vermoeden dat ze de studenten niet onderschat. In 1999 werd de UNAM-universiteit een jaar lang bezet door de studenten. Slechts een van de zes eisen werd ingewilligd maar honderden studenten werden opgepakt, waarvan er sommigen nog steeds achter de tralies zitten. De studenten staakten tegen een verhoging van het inschrijvingsgeld en voor een democratischer onderwijs in het algemeen. De context mag dan verschillend zijn, maar het zijn ook de strijdpunten die vandaag in Europa de agenda van de studentenbewegingen bepalen.

Meer info op www.sombrero-web.tk

Zeepbel

Wat ligt nu juist aan de bron van de neerwaartse spiraal waarin Mexico verzeild raakte? Het land heeft de laatste decennia drastische veranderingen ondergaan. Toen in begin van de jaren tachtig de economie schijnbaar een hoge vlucht nam, was de neoliberale economie van het land een voorbeeld voor de vele Latijns-Amerikaanse staten. Ze zagen in die nieuwe strategie de oplossing om hun achterstand op de westerse wereld in te halen. Toen de zeepbel echter uiteenspatte, bleef het land achter tussen de puinhopen die een wanhopig streven naar westerlijking had achtergelaten. In 1989 werd schijnbaar een tijdperk afgesloten waarin de conservatieve Partido Revolucionario Institucional (PRI) zeventig jaar aan de macht geweest was. Het volk zag in de Partido Acción Nacional (PAN) een nieuwe uitweg om uit de economische impasse te geraken. Deze partij bleek echter in het zelfde bedje ziek en nu wordt duidelijk dat niet de politieke onwil maar de economische realiteit aan de bron ligt van het probleem. Zoals Meuleman verwoordt: "Het volstaat niet corruptie aan te pakken om de problemen in Mexico op te lossen. Ook het huidige economische model, dat slechts voor een klein deel van de bevolking voordelen oplevert, moet aangepakt worden."

Meer dan stemmen met de voeten

Het participatiedecreet lijkt voor vele studenten iets wat ver van hun kot gebeurt, al beseffen ze niet hoe belangrijk het voor iedere student wel kan zijn. Niet op de laatste plaats omdat er veranderingen op til zijn voor de kringen en dus ook voor de kringverkiezingen.

Hanne Vermeiren

Het participatiedecreet regelt dat elke hogeschool en universiteit een studentenraad moet hebben. Ook staat vast hoe deze raad moet opgericht zijn, hoe hij moet functioneren en wat de bevoegdheden zijn. Het regelt dus ook hoe de verkiezingen moeten verlopen. Met de goedkeuring van het participatiereglement (*de invulling van het decreet aan de K.U.Leuven, hv*), wordt ook het kringreglement van kracht. Concreet houdt dat in dat de faculteitskringen officieel een stukje studentenraad worden, die 'participatiecommissies' heten.

Dat houdt enkele belangrijke veranderingen in voor de faculteitskringen. Ten eerste moeten alle opleidingen verdeeld worden over de kringen, omdat die studenten anders niet vertegenwoordigd worden. Op dit ogenblik hebben Familiale en Seksuologische Wetenschappen en Antropologie geen erkende kring. Ten tweede zouden enkel de faculteitskringen mogen bepalen wie er in de faculteitsraad en de permanente onderwijscommissies (POC) zit. Vorig jaar was er nog een incident toen de voorzitter van de Bijzondere Faculteit Kerkelijk Recht verkiezingen organiseerde buiten de kring Canonica om. Dat zou dus niet meer kunnen. Voor aanvullende opleidingen kunnen de kringen dan beslissen dat die zelf hun POC-vertegenwoordigers mogen kiezen. De studenten krijgen zo een vertegenwoordiging in een 'facultair orgaan'.

Vloek

Het meest prangende nu zijn de kringverkiezingen, die van 31 maart tot 15 mei lopen. Wouter Goossens, coördinator hervormingen van de Leuvense Overkoepe-

lende Kringsorganisatie (LOKO), licht het vernieuwde reglement toe. "Alle opleidingen moeten verdeeld worden over de kringen. Verder zullen een aantal groepen geen stemrecht hebben. Daarbij horen de doctoraatsstudenten, omdat we niet zeker zijn of ze wel student zijn en om dat we geen ervaring hebben met hun specifieke situatie."

Ook studenten met een examencontract zijn uitgesloten. Dat zijn studenten die enkel examens voor hun vakken moeten afleggen. "Het is onmogelijk het vertegenwoordigingsstelsel zo te organiseren dat zij werkelijk inspraak hebben." De derde groep zijn de studenten in post-academische vorming. Dat zijn kleine groepen afgestudeerden die een korte opleiding volgen. "Deze mensen 'stemmen met hun voeten'. Als de opleiding niet goed zou zijn, zouden ze die niet volgen." Tot slot blijven ook Erasmussen of uitwisselingsstudenten, en al wie een interuniversitaire opleiding volgt die niet gecoördineerd wordt door de K.U.Leuven, in de kou staan. Degenen die wel stemrecht hebben zijn dan de studenten met een diplomacontract of met een creditcontract, bij de opleiding waar ze de meeste opleidingsonderdelen volgen en studenten van hier die op Erasmus vertrekken.

"De reden voor die uitsluiting is deels pragmatisch. We weten niet wat de opkomst gaat zijn en veel kringen vrezen dat ze het wettelijk quotum van 10 procent niet halen", verklaart Wouter. "Maar deels is het ook gegrond in het feit dat het vrijwel onmogelijk is om die heterogene, kleine groepen echt te vertegenwoordigen. Hieraan merk je dat het participatiedecreet geschreven is met de hogescholen in gedachten, waar de studentenraad gemakkelijk samen te stellen is uit klasvertegenwoordigers. Aan de universiteiten is de realiteit echter anders en met de invoering van het flexibiliseringsdecreet waarbij het strikte jaar-

systeem verlaten wordt, al helemaal. Op die manier is het participatiedecreet een vloek en een zegen."

Verkiezbaar zijn die studenten die stemgerechtigd zijn in het academiejaar waarin zij hun mandaat zullen uitoefenen. Concreet mogen de verkiezingen gebeuren per ploeg of per functie. En het lijkt nogal wies dat de ploeg of personen met het hoogste aantal stemmen verkozen zijn. Maar om geldige resultaten te bekomen moet ten minste tien procent van de stemgerechtigden hun stem hebben uitgebracht. Roddels beweren dat dit nu niet altijd gehaald wordt. Wouter weerlegt dit. "De meeste kringen schatten de opkomst van vorig jaar tussen tien en dertig procent. Nu er een aantal aanvullende opleidingen bijkomen, kan dat misschien kantjeboordje worden voor bepaalde kringen, maar eigenlijk denk ik dat de meeste kringen zichzelf onderschatten. Bij NFK hadden we vorig jaar wel 75 personen die kwamen stemmen, maar dat is 10 procent van de faculteit. Bij Politika, VTK en VRG hebben ze nu al opkomstquota en die halen ze ieder jaar."

Een neutraal comité houdt toezicht op de verkiezingen. Dat comité is samengesteld uit personen die geen kandidaat zijn bij de verkiezingen. Mogelijk zetelt er ook een vertegenwoordiger van het bestuur van de faculteit in dit comité. De resultaten van de verkiezingen moeten op 15 mei aan LOKO meegedeeld worden.

(foto archief)

KIB-LEZING OVER INTERNATIONAAL STRAFHOF

De boeman van de VS

De Kring voor Internationale Betrekkingen (KIB) weet haar sprekers uit te kiezen, en niet de minste. Deze keer was Serge Brammertz te gast, adjunct-openbare aanklager van het Internationaal Strafhof in Den Haag. Hij moest ons wat komen bijbrengen over de werking en bevoegdheden van het Internationaal Strafhof en is daar met glans in geslaagd.

Pieter Vermeulen

De KIB — zo informeert hun website — mag zich rekenen tot de klasse van oudste en grootste interfacultaire studentenkringen in Leuven. Sinds haar stichting in 1945, beoogt zij bij studenten een sensibilisering voor de internationaliteit van economische, politieke en sociale problemen sinds de Tweede Wereldoorlog. Zij beoogt de student bewuster te maken van een wereld die tot een dorp geworden is. Liefst doet de KIB dit op de meest diverse en enthousiaste manier, maar steeds vanuit een soort neutraal standpunt. Regelmatig worden er debatten, colloquia en voordrachten op touw gezet, zowel discussie- als studieavonden over prangende actuele vraagstukken. Ook een kringblad dat onder de naam "Gloobaal" een aantal malen per jaar verschijnt, mag natuurlijk niet ontbreken.

Kindsoldaten

Zoals reeds mocht blijken, is de KIB nogal groots opgezet. Des te meer mochten we ons verbazen om de toch wel povere opkomst. Nochtans kon dit onmogelijk te wijten zijn aan het onderwerp van de lezing, dat zonder twijfel gloeiend actueel is. Oorlogsmisdrijven, genociden en misdrijven tegen de menselijkheid schreeuwen om

gerechtigheid. Sinds 1 juli 2002 is daarom het International Criminal Court (ICC) in Den Haag in permanente werking getreden. Feitelijk is dit een volgende belangrijke stap in de bestrijding van de drie bovengenoemde categorieën van misdaden. Voorheen bestonden er sinds WO II enkel afzonderlijke internationale tribunaal, denk onder andere aan Nürnberg, voormalig Joegoslavië en Rwanda. Het ICC is enkel bevoegd voor de berechting van personen, niet van staten of organisaties. Daarnaast heeft het in principe geen jurisdictionele kracht. Dat wil zeggen dat het ICC enkel misdrijven kan berechten die begaan zijn na haar oprichting. Het spreekt voor zich dat dit de zaken niet bepaald versoepelt.

Ook spreker Brammertz benadrukt meer dan eens de gecompliceerdheid van de berechting in bijvoorbeeld noordelijk Uganda, waar het Lord Resistance Army (LRA) actief is, naast nog andere criminele groeperingen. Het LRA wordt al jarenlang beschuldigd van de ontvoering van kinderen en de opleiding tot kindsoldaten. Het is echter hachelijk om het precieze evenwicht te houden tussen conflictoplossing en het doen geschieden van gerechtigheid. Meestal grijpt het ICC uitsluitend daar in, waar de nationale overheid in onmacht is tot de beheersing en berechting van eigen conflicten. Binnen de internationale gemeenschap duurt het soms echter maanden vooraleer men iets verneemt over misdrijven tegen de menselijkheid. De VS komt zo'n Internationaal Strafhof in elk geval niet goed uit. Zij hebben duidelijk hun afkeer uitgedrukt voor de rechtsbevoegdheid over Amerikaanse militairen en overheidsambtenaren van staten die het verdrag niet hebben ondertekend, en zien het ICC als een ondermijning van de rol van de VN-veiligheidsraad.

Hou KIB in de gaten op www.kib.be.

KORT • KORT • KORT

Demotte wil ook niet buigen

Met 1.200 tot 2.000 kwamen de kinesitherapeuten vorige week woensdag opdagen om te betogen tegen het plan van minister van Volksgezondheid Demotte (PS) om een ingangsexamen tot het beroep in te voeren. Op deze manier wil Demotte het aantal terugbetaalde kinesitherapeuten beperken. Vlaams Minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke steunt alvast zijn federale collega en weigert om het aantal kine's te beperken door het invoeren van een ingangsexamen bij het begin van de opleiding.

Het was Vandenbroucke die in 1999 besliste om vanaf dit jaar een quotum in te voeren. Concreet zou het om 270 Vlaamse en 180 Waalse afgestudeerden gaan die nog een RIZIV-nummer zouden krijgen. Er werd echter nooit een instroombeperking doorgevoerd door de gemeenschappen, zodat Demotte recent besliste aan het eind van de opleiding een examen in te voeren voor wie een RIZIV-nummer wil bemachtigen. Uiteraard tot groot ongenoegen van de studenten die momenteel kine studeren en liever een instroombeperking aan het begin van hun opleiding zouden zien.

De studenten krijgen alvast de steun van de beroepsvereniging voor zelfstandige kinesitherapeuten. Ook de Vlaamse rectoren lieten weten dat ze Demotte's voorstel niet aanvaardbaar vinden aangezien een extra examen de autoriteit van de universiteiten en de diploma's die ze afleveren in twijfel trekt. Toch haalt het protest voorlopig allemaal niet veel uit. Demotte blijft bij zijn plannen om het examen in te voeren vanaf dit academiejaar.

Overall in Europa een beurs

Een EU-student die in een ander Europees land gaat studeren heeft hetzelfde recht op een studiebeurs in dat land als autochtone studenten. Dat is wat het Europese Hof van Justitie besliste. Aanleiding van het arrest was een klacht van een Franse student die zijn laatste drie middelbare schooljaren in Groot-Brittannië afwerkte en er nu verder studeert, maar er geen studietoelagen kreeg toegewezen.

Het Hof oordeelde dat een onderscheid op basis van nationaliteit niet geoorloofd is. Lidstaten moeten EU-studenten dus dezelfde behandeling geven als de eigen studenten bij het toekennen van een studiebeurs. Het Hof stelde wel dat landen van buitenlandse EU-studenten mogen verwachten dat die 'een zekere mate van integratie' hebben getoond. Met het arrest geeft het Hof de mobiliteit van studenten binnen Europa alvast een fikse duw in de rug.

Zaal Sojo gesloten

In jeugdhuis Sojo zullen geen concerten meer georganiseerd worden. Vorig weekend vonden de laatste optredens plaats, de andere geplande concerten zijn afgelast. Reden van de sluiting is de geluidsoverlast en het ontbreken van de nodige middelen om de isolatie te verbeteren.

Knievallen van een rector

Moet na Leuven ook Harvard binnenkort de zoektocht naar een nieuwe rector starten? De mogelijkheid bestaat. Huidig rector Larry Summers liet in januari immers noteren dat "vrouwen minder aangeboren talent hebben voor wetenschappen en wiskunde". Dat werd hem niet in dank afgenomen en ondanks knievallen van Summers is de storm nog steeds niet gaan liggen. Zo wist hij bij een vertrouwensstemming door het academisch personeel van de prestigieuze instelling vorige week geen meerderheid achter zich te krijgen. Niet dat het personeel hem kan ontslaan, dat kan enkel de Raad van Bestuur, maar het is wel veelbetekend voor Summers positie.

(bd)

Leuven speelt terug

In 1999 verenigden de toneelspelende kringen zich in het Interfacultair TheaterFestival, onder het goedkeurende oog van Kultuurraad. Twee edities kon het overleven, daarna bleken er te weinig toneelkringen te blijven bestaan. Maar dit jaar heeft iedereen er weer zin in en werd het Interfacultair TheaterFestival opnieuw opgericht. Zes kringen tonen hun kunsten op de *Bühne* en het geheel wordt afgesloten met de prijsuitreiking van de Fluwelen Flosj. Wij belichten in twee bedrijven de opeenvolgende stukken. Lichten uit, spot aan!

meer info op www.leuvenspeelt.be

Kringtonelen

POLITIKA SPEELDE MIDZOMERNACHTSDROOM

"Nu sterf ik en ik sterf en sterf en sterf en sterf..."

Politika mocht de spits van het Interfacultair TheaterFestival afbijten. Vanaf 14 tot 18 maart speelden zij 'Midzomernachtsdroom'. Pretentieloos en af en toe in een verrassend modern kleedje gestoken, werd het een aangename vertoning.

Hanne Vermeiren

Midzomernachtsdroom is één van de komedies van Shakespeaere, een man die we jullie niet meer moeten voorstellen. De vertaling van dit stuk behield de aandacht voor de archaische taal en de dialogen, die vaak vervallen in gewoeklaag in lange monologen. Dat is ook hier het geval. Het stuk is even eenvoudig samen te vatten als een doordeweekse aflevering van een goedkope soap: man één wil vrouw één, vrouw één wil man twee, vrouw twee wil man één.

Vrouw één en man twee blijken Hermia en Lisander te zijn. Bij Shakespeaere troffen zij elkaar misschien nog op een pittoresk bruggetje, als student trek je dan gewoon naar het Politika-koffie. Nadat Lisander — eerder toevallig dan gepland — Hermia een ring heeft gegeven, valt ze volledig voor hem. Dan mag man één, voor de eenvoudigheid Demetrius genoemd, nog zoveel pogingen doen, ze wil niet. Jammer, want het was net Demetrius die uitverkoren was door Hermia's moeder om met haar te trouwen.

Hermia en Lisander smeden daarom een plannetje: ze vluchten weg uit Athene en trouwen stiekem ergens anders.

Poetsvrouw

Nu enkel nog vrouw twee. Dat is Helena, stapelverliefd op Demetrius, die zoals gezegd enkel oog heeft voor Hermia. Haar onbeantwoorde gevoelens drijven haar ertoe het geheime plan van Hermia en Lisander te verklappen, in de hoop dat Demetrius haar hier dankbaar voor zou zijn. Ook zij zullen elkaar dus 's nachts in het bos treffen.

Kan je nog volgen? Goed, want ergens komen er nog de elfenkonink Oberon en de elfenkoninkin Titiana bij kijken. Zij zijn eigenlijk getrouwd, maar hebben ruzie om een geadopteerde zoon, of iets in die aard. Helemaal rond zijn we nog niet met de personages. Onverwacht zijn er ook nog drie dames van het volkse type: Wendy de vuilnisvrouw, Nicole de poetsvrouw en Petra, in haar vrije tijd dichteres, oefenen op dezelfde plek in het bos een toneelstuk om aan de hertog en hertogin van Athene te tonen. En tot slot is er nog Puk, een vrolijk boswezentje dat eerst alles in de war stuurt om het daarna weer op te lossen. Als alle wezens weer ontwaken, lijkt wat ze beleefd hebben zo gek dat het wel een droom moet geweest zijn.

Voor meer inhoud moet je maar een boek openslaan, wij waren vooral gekomen

om Politika dit stuk te zien spelen. Zoals gezegd hebben ze in het begin af en toe last met de lange dialogen en moeilijke taal. De articulatie laat even wat te wensen over, maar de algemene boodschap komt wel aan. Na de pauze lijken ze er meer in te komen en verdwijnen deze kleine gebreken. Enkel het roepen blijft roepen en daardoor soms onverstaanbaar.

Camera

De kostuums lijken eerst wat primitief en schamel, maar achteraf gezien wel goed gekozen. Rood en zwart blijkt Atheens te zijn, wit is voor de elfen en de vrouwen zijn gekleed alsof ze zo kunnen opdraven voor de camera van Paul Jambers. Het meest prestigieuze in deze opvoering is de videoprojectie. De tien acteurs zijn zichtbaar op voorhand een bos ingetrokken waar ze kleine stukjes hebben gespeeld. Dit geeft het geheel een flinke vaart en een aangename afwisseling,

beter dan de soms erg lange, donkere overgangen. Hierdoor slagen ze er ook in met een verrassende flash-back te werken waardoor alles op één slag duidelijk wordt.

De acteurs zelf tenslotte hebben duidelijk plezier in het acteren. Het meest verdienstelijk zijn de volkse dames die door overacting en passionele lichaamsbewegingen de zaal bescapen en ons zeker konden overtuigen van hun onkunde in het toneelspelen (wat volgens ons toch de bedoeling was). Zij voeren een stukje op voor de hertog, een toneeltje dus in het stuk, en sterven daarbij hartverscheurend. Wat dacht je van: "Nu sterf ik en ik sterf en ik sterf..." wat eventjes doorgaat, tot eindelijk het verlossende: "en nu ben ik dood". Daarmee was ook het stuk gedaan, op de vrolijke raad van Puk na. Hoe gek of zot het spel ook was, ons heeft het toch kunnen bekoren.

(foto Shiva Afshoon)

HISTORIA SPEELT ARGANOIA

Angie en Molière

Een grenen kastje, een bleek tapijtje en een rode vilten zetel als opstelling van het nieuwe toneelstuk van Historia. Arganoia, een bewerking van Molières 'Le malade imaginaire'. Er is gekozen voor de gezellige Verbeekzaal in het cultuurcentrum Stuk. Een setting die zich perfect leent voor dit soort stukken.

Maarten Goethals

De schikking roept onmiddellijk de sfeer op van een huiskamer eind negentiende eeuw. Argan (Nico Segers), hoofd van de familie, is een gegoede 'bourgeois' die meent aan alle vreselijke kwaaltjes tegelijkertijd te lijden. Het type dat eist dat iedereen zich naar hem richt zodra hij met zijn vingers knipt. Hij kan het bijvoorbeeld niet laten om zijn mondige kuisvrouw Toinette (Saar Deroo) de huid vol te schelden als zij hem weer eens terecht op zijn plaats zet. Maar ontslaan zal hij haar bijlange niet, want "waar vandaag de dag vindt men nog goed personeel?". Argan zit ganse dagen in zijn rode zetel en vult zijn tijd met slapen en het slikken van *poepsnoepjes* die erin gaan als m&m's.

Verliefd

Argan besluit dan om zijn liefvallige dochter Angélique (Kathleen Vandyck) uit te huwelijken. Maar dat zorgt voor de nodige problemen, want Angélique houdt van Cleante, (Mathias Wydaeghe) een kunstenaar, een muzikant. Helaas heeft haar vader haar hand beloofd aan de sullige Thomas (Wouter Claes), de zoon van Argans hypocriete dokter. Thomas stelt voor om Angélique, die hij bij de eerste kennismaking aanzag voor zijn toekomstige schoonmoeder, mee te nemen naar een autopsie van een lijk. Maar Angélique wijst hem resoluut af. Geen afspraakje en zeker geen gearrangeerd huwelijk. Haar vader wordt daarop furieus en dreigt ermee haar op te sluiten in een klooster.

Hij begrijpt haar reactie bovendien helemaal niet. "Mijn dochter zou blij moeten zijn dat ze trouwt met de zoon van een dokter. Hij kan er voor zorgen dat ik een langer leven beschoren ben. Een dokter in de familie, zou dat niet fantastisch zijn?"

Toinette, die alles met lede ogen moet aanzien en beseft dat Angélique eigenlijk verliefd is op de muzikant, besluit om het heft in eigen handen te nemen. Ze wil, ten eerste, laten zien dat Argans tweede vrouw Béline (Sofie Vrijsen), eigenlijk alleen maar geïnteresseerd is in zijn geld en maar

De poepsnoepjes gaan erin als m&m's

gelukkig zal zijn wanneer hij sterft. En ten tweede wil Toinette Argans ogen laten opengaan door te laten inzien dat dochterlief eigenlijk een vader nodig heeft waarop ze kan steunen en vertrouwen. Door list slaagt Toinette in haar opzet. Argan constateert zijn echte ziekte. "Ik deed me ziek voor zodat iedereen naar me zou omkijken." Het stuk eindigt dan ook met een innige, tedere omhelzing tussen vader en dochter.

Livemuziek

De tekst is een bewerking van Molières 'Le malade imaginaire'. De Nederlandse versie is een trouwe overname, waardoor het spreken soms onnatuurlijk overkomt. Dat is spijtig, want zo missen grappige scènes meestal hun pointe. Het stuk barst in alle geweld open, dankzij de energieke bijdrage van Nico Segers, en eindigt timide en oprecht, met

het eerste eerlijke gesprek tussen vader en dochter. Het is daardoor een degelijke bewerking met een duidelijke boodschap, maar raakt helaas weinig de innerlijke ziel.

Wat wel bekoort, is de gewaagde combinatie van hedendaagse gitaarmuziek en de sfeer van een burgerfamilie in de negentiende eeuw. Bijvoorbeeld wanneer Angélique een liefdesliedje zingt op het bekende *Titanicdeuntje* van Céline Dion. Of de overpeinzingen van Argan die ondersteund worden door het melancholische *Angie* van de Rolling Stones. De livemuziek, gebracht door Dries Verstraeten en Jo Bosmans, is een pluspunt en bevordert daardoor de sfeer van een knusse woonkamer.

Genot

Het is natuurlijk geen sinecure om een kringtoneel op poten te zetten. De acteurs en alle medewerkers hebben er veel tijd in gestoken. En dat zie je ook: ondanks het gebrek aan maturiteit en natuurlijkheid, word je als toeschouwer volledig bevangen door hun flinke dosis enthousiasme en inzet.

Algemeen kan gesteld worden dat deze amateurvoorstelling van gematigd niveau is. Enkele verbeteringen, zoals het taalgebruik, zouden daarom het niveau van acteren optillen. Maar hierbij moet gezegd worden dat we te maken hebben met een kringtoneel dat plezier wil beleven aan wat het doet. En daarbij is het eigenlijk van ondergeschikt belang of het geheel al dan niet professioneel in elkaar steekt en oogt. Misschien is het ver gezocht, maar daar gaat uiteindelijk ook het stuk over. Over de mens die zo bezig is met allerhande zaken, waardoor hij in de eerste plaats vergeet te leven. Is het leven er uiteindelijk niet om zich te amuseren en overal plezier te zoeken met anderen? En dat is gelukt met deze groep: het genot van het spelen was duidelijk merkbaar.

22 maart Verbeekzaal Stuk 4 euro (vvk)/ 5 euro (add)

Eerste bedrijf

TONEELGROEP ZAPULSKI SPEELT 'ECHO'

"Theater is iets heel gewoons"

Zapulski is jong en vrij. Deze toneelkring is geen kringtoneel, want zij staat volledig los van een studentenvereniging. En dat nog maar sinds vorig academiejaar.

Pieter Vermeulen

Geen recensie met scherpe pen, want de generale repititie was te laat voor publicatie. Wel een interview met de regisseuse, op een zonnige Oude Markt.

Veto: Waarin zou 'Echo' zich moeten onderscheiden van de andere, grotere facultaire producties?

Katrien Vanderbiest: «Ik denk dat wij heel pretentieloos te werk zijn gegaan. Mensen die al te theoretisch met theater bezig zijn hebben misschien wel oog voor mooie metaforen, maar praten gewoon minder vlot. Het gewone leven, het contact leggen met het publiek en met elkaar, daar ben ik op zoek naar. Theater is iets heel gewoons, denk ik.»

Veto: De acteurs hebben de regisseur gekozen, en niet omgekeerd. Hoe komt dat?

Katrien: «Zapulski bestond al het jaar vóór ik erbij kwam. Plotseling kreeg ik een e-mail met de vraag naar een regisseur. Ik heb de theatertekst gelezen en zo'n beetje uitgelegd hoe ik denk, hoe ik werk en hoe ik theater zie. Het is natuurlijk iets heel anders, want het gaat om een groep die ik plots binnentreed met mijn werkwijze en visies. Ik denk dat het soms wel moeilijk was om mijn ding te doen zonder dat de groep al wist wat dat was. Toch denk ik ook dat dit net uiteindelijk een rijkdom is geweest.»

«Ik zit nu eigenlijk nog in mijn laatste jaar aan het Lemmensinstituut (optie *Woordkunst, pv*). Ik denk dat mijn werkwijze echt een samenraapsel is van alle mensen die ik in die vier jaar heb gezien, en daar dan uiteindelijk mijn visie op. In die zin is het dus wel professioneel, omdat ik heel goede mensen rond mij heb gehad.»

Poëzie

Veto: De 'Molens Van Orshove' is een uitzonderlijke locatie. Hoe heb je gebruik weten te maken van die ruimte?

Katrien: «Ja, het is daar heel schoon. Het is een groot pakhuis met heel veel hout, etages en pilaren. Heel veel blinde hoeken ook, maar aangezien we heel fragmentarisch werken is dat eigenlijk heel passend bij die ruimte. Toevallig past de vorm van de zaal heel goed bij de inhoud van het stuk. De acteurs zijn constant op scène; een podium hadden we sowieso niet nodig. We werken eigenlijk met vlakken binnen één groot vlak. Het kleinste vlak is de hoofdfocus, daarrond zijn er zichtbare coulissen waarin de acteurs ook verder spelen. Ik heb geprobeerd om heel de ruimte te benutten, en niet om louter praktische redenen een vlak af te bakenen. Ik denk dat het zo het best tot zijn recht komt.»

Veto: Echo is een vrije bewerking van het toneelstuk 'Verzicht. Ego en Echo'. Waarom wilde je meer van de tekst loskomen?

Katrien: «Dat heeft verschillende redenen. Kristin en Maarten (*Kristin Rogghe en Maarten de Pourcq, de schrijvers van het stuk, pv*) ken ik, zij zitten beide in de Soetendaele Poëziewedstrijd. Wij hebben samen een

paar weekends gehad over poëzie, dus ik ken hen echt wel — ook binnen tekstinterpretatie. Ik denk dat ik ergens wel goed aanvoel wat ze bedoelen met hun tekst, dat ik hun beelden wel ken en apprecieer. Maar het stuk is ten eerste geschreven voor vijf personages, en wij zijn met tien mensen, dus sowieso moet je dat al verknippen natuurlijk. Daarnaast is het stuk heel mooi als je het leest als een gedicht: het is heel poëtisch, er zitten mooie beelden in...»

Veto:...maar het speelt niet vlot?

Katrien: «Voor mij is het te zweverig. Ik denk dat professionele acteurs die gewoon zijn om zweverige dingen op de grond te zetten, daar misschien wel wat mee kunnen. Mensen die dat niet gewoon zijn, lopen met dat stuk enorm veel gevaar om echt te gaan zweven en poëzie te brengen zonder het levendig te brengen. Ik heb het dus helemaal verknipt tot aparte dialogen, en toch heeft de uiteindelijke productie nog heel veel te maken met het stuk. Er zitten zoveel mooie thema's in, zoals het narcisme en de echo, allemaal mooi verwerken. Dat heb ik goed kunnen gebruiken, en dat is dus een grote verdienste van Kristin en Maarten.»

Trance

Veto: Het stuk is gebaseerd op een verhaal uit de oud-Griekse mythologie.

Katrien: «Ja, deels de mythe van Narcissus en Echo, maar daar komen nog heel veel andere dingen bij. Het gaat ook over keuzes maken in het leven, over opgroeien, over niet gehoord worden en wel praten. Ik heb al die personages eigenlijk geabstraheerd, en dan terug concreet gemaakt. De kenmerken van de personages uit het verhaal van Kristin en Maarten zijn wel verspreid over de tien acteurs.»

Veto: Niet echt een klassiek stuk, want er wordt onder meer gebruik gemaakt van een deejay.

Katrien: «Jelle (*de deejay, meer bekend als PsyVader, pv*) draait psytrance-muziek. Type-rend voor deze muziek is dat zij draait, als een rode draad doorheen het hele fragmentarische stuk. Alle personages zijn marionetten van een oerbeweging van de trance zelf. Trance-muziek is één en al cirkel.»

«Het is altijd mijn idee geweest om alle kunstvormen zo veel mogelijk te vermenen. Alleen maar een droge tekst laten brengen is echt niet mijn ding. Je hebt een scène, en die is live. Dat is theater voor mij.»

TG Zapulski speelt 'Echo' in de Molens Van Orshoven, Stapelhuistraat 15, Leuven. Data: 23/03 om 20u30 (uitverkocht), 24/03 om 19u én 21u. en 25/03 om 20u30.

Tgzapulski@hotmail.com, 0494/863901 of www.tgzapulski.tk.

(foto Shiva Afshoon)

BABYLONTONEEL SPEELT 'DURCHFALL II'

Ware liefde en abortus

Met *Durchfall II* brengt Babylontoneel een zelfgeschreven stukje toneel waarin de Liefde centraal staat. Acht meisjes en een kortgerokte jongen mijmeren over hun zoektocht naar de Ware. Tot er iemand opstaat die beweert de Ware te zijn...

Arne Saeys

Eén voor één druppelen schoolmeisjes in uniform het natuurlijke decor van de Zwartzusterskapel binnen. Terwijl het ene meisje parmantig het decor opstapt, probeert een ander stuntelig de deur achter zich te sluiten. Nog voor iemand een woord gezegd heeft, staat er al een pleiade aan karakters op het podium.

Het toneelstuk is het resultaat van de persoonlijke creativiteit van elk van de acteurs. Elk schreef zijn of haar eigen stukje en probeerde dat in het geheel in te passen. Je zou verwachten dat zo'n aanpak leidt tot een onsamenhangende brei waarin elke acteur zijn eigen ding doet. Het lukte de regie echter om de verschillende individuele sketches te integreren tot een zinvol geheel.

Iedere actrice draagt hetzelfde uniform. Een wit hemdje, een das en een grijs rokje. Wanneer de meisjes tezamen op het podium staan, komt spontaan de gedachte aan de speelplaats van een middelbare meisjesschool op. Even flitst zelfs Britney Spears' videoclip 'Hit Me Baby, One More Time' door onze geest. De meisjes van Babylon tonen echter dat de liefde niet zo eenvoudig is als *la Spears* wel eens doet uitschijnen.

Balkon

Bij het begin stelt één van de meisjes dat liefde een chemisch proces is. Wat er dus moet gezocht worden, is de formule van de liefde. Daartoe draagt elk meisje bij door over eigen ervaringen met de liefde te vertellen. Eén van de schoolmeisjes blijkt reeds getrouwd te zijn en twee kinderen te hebben. Ze vertelt met luidde stem hoe gelukkig ze wel is. Op de stoel voor haar zit een ander meisje stiltejes een traumatische liefdesgeschiedenis te verwerken. Achter de glimlach van de wel heel gelukkig getrouwde vrouw blijkt de pijn van ontrouw te schuilen.

Een toneelstuk over de liefde kan natuurlijk niet zonder een verwijzing naar *Romeo en Juliet*. Ook Babylon bracht Shakespeares beroemde balkonscène. Maar op wat voor een manier. "Romeo!" roept één van de actrices. Terwijl iedereen verwacht dat Romeo komt opdagen, haalt Juliet haar eigen balkon tevoorschijn. Daar komt Romeo al aangelopen. Het is

echter een miniatuur-Romeo. Op het balkon van de actrice probeert een mini-Romeo zijn liefde te verkopen aan een mini-Juliet. Zo hadden we Shakespeare nog nooit gezien.

Nepblond

Een ander erg geestig stukje is de conversatie tussen twee blondines die elk een oogje hebben op dezelfde Ware. Als vriendinnen gunnen ze mekaar uiteraard het geluk de prins te kunnen strikken. "Jij hebt zo prachtig blond haar. Daarvoor zal hij zeker vallen," vleit de ene blondine de andere: "Je ziet bijna niet dat het nep-blond is." Zulke complimentjes met een angel vliegen over en weer tussen de twee rivaal. Het kon zo uit een aflevering van *The Bachelor* geplukt zijn.

Het VT4-programma komt tot leven wanneer op het — echte — balkon plotseling de Ware verschijnt. Aanvankelijk staan alle meisjes met verwondering naar hem te kijken. Drie meisjes gaan in bruidsjurk het balkon op. Eéntje krijgt de kans om met hem te kussen. De realiteit is echter niet genoeg voor haar. Terwijl haar minnaar er roerloos bijstaat, begint zij te fantaseren over wat hij misschien mogelijk nog meer zou kunnen hebben gedaan. Daarna gaan ook verschillende anderen een relatie aan met de Ware. Twee meisjes worden zelfs zwanger van hem.

Abortus-show

Wanneer de Ware te weten komt dat twee meisjes zwanger van hem zijn, organiseert hij de *Grote Abortus-show*. De kandidate die de meeste vragen juist beantwoordt, mag haar kind aborteren. Nadat de Abortus-show het thema van de dood letterlijk heeft aangesneden, volgt er een iets diepzinnigere reflectie over de dood. Het meisje met de behaarde benen en de mannenstem laat nu van zich horen. Weliswaar een merkwaardige outfit om over de sterfelijkheid van de mens te filosoferen, maar de inhoud mocht er wezen.

Het gezelschap van Babylon gidst ons van prille verliefdheden tot aan de dood. Hoewel grote thema's worden behandeld, brengen ze dit toch op een ludieke wijze. Ernstige overpeinzingen worden afgewisseld met originele sketches. Wat Babylon brengt, is op maat gesneden van de student. Het feit dat de acteurs hun eigen leefwereld als uitgangspunt nemen, maakt het stuk erg herkenbaar voor leeftijdsgenoten. Het is geen hoogdravend geleuter over de Liefde en de Dood, maar een origineel en amusant spektakel.

Babylontoneel speelt "Durchfall II" op 21, 22, 23, 24 en 25 maart 2005 in de Zwartzusterskapel, telkens om 20u.

Geneesmiddelen: wie wordt er beter van?

In het Zoölogisch Instituut in de Naamsestraat werd vorige week flink gediscussieerd over het Belgische terugbetalingssysteem van pillen. De oplossing? Volgens sommigen generische middelen en volgens anderen gewoon verder doen.

Maarten Goethals

Hoewel het debat niet massaal was aangekondigd, zat het grote auditorium halfvol. "Een succes", zegt vice-preses Maarten Van Nuffel in zijn korte inleiding. Na het voorstellen van de panelleden kon het debat aanvagen.

De centrale vraag tijdens de avond was of Belgische patiënten te veel betalen voor hun medicatie. Neen, volgens Leo Neels, woordvoerder van Pharma.be, de vereniging van de geneesmiddelenindustrie: "De prijs ligt al onder de Europese norm, ongeveer acht procent. Althans voor novatieve middelen, voor oudere geneesmiddelen is dat nog lager." De oppositie kon niet groter zijn vanuit de hoek van Dirk Van Duppen, lid van de communistiche PvdA en arts bij Geneeskunde voor het Volk (GVHV). Volgens hem betalen we wel te veel. Dat is ook het thema van *De cholesteroloorlog*, het ophefmakend boek van Van Duppen. Van Duppen haalde zijn bekendste voorbeeldje boven en had daarvoor didactisch materiaal meegebracht. Hij toonde een bordje met het prijsverschil van één geneesmiddel, namelijk Zocor, een cholesterolverlager. Voor het goedkoopste merk betalen we 54,5 en voor het duurste 123,5 euro. De artsen schrijven nog steeds, onder druk van de reclame, het duurste voor, terwijl beide pillen van een even hoog niveau zijn. Het probleem, volgens Van Duppen, is dat daardoor de ziekteverzekering te veel moet terugbetalen. Men zou 1,49 miljard euro kunnen uitsparen. Maar is het enkel reclame die zorgt dat artsen dure middelen blijven voorschrijven?

"Iets uit de pen schrijven is moeilijk!" bekende Marc Moens, voorzitter van de Belgische vereniging van Artsensyndicaten (BVAS) en zelf arts. Maar er is meer. De generieken, goedkopere geneesmiddelen maar evenwaardig aan merkmiddelen qua

chemische structuur, hebben een zwakke start gemaakt en dat, volgens Moens, vanwege de slechte garanties van de overheid: "Akkoord, men heeft lang moeten wachten op de onderzoeksresultaten van neveneffecten van generieken", maar dat mag voor de overheid geen reden zijn om nog steeds niets te doen nu de resultaten bekend zijn.

Campagnes

Luc Slegers stemde in. Hij is voorzitter van de Federatie van Belgische producenten van Generische geneesmiddelen (FeBelGen). "De overheid heeft een trage start gemaakt door de weinige promotie. Er waren praktisch geen informatiecampagnes." En de producenten zelf? Mogen zij geen campagne voeren? In België is het verboden om publieke reclame te maken voor een bepaald geneesmiddel, maar bij artsen en apothekers persoonlijk mag dat wel. Daarom dat sommigen dure merken blijven voorschrijven. Nochtan is een generisch geneesmiddel zowel "genetisch als therapeutisch volwaardig", eindigde Slegers. Apotheker en geneesmiddelenspecialist binnen de Christelijke Mutualiteiten (CM) Herwig Proesmans wou

dat toch enigzins nuanceren: "Generische middelen worden wel voorgeschreven." Het marktaandeel bedraagt tien procent, "maar inderdaad, onder druk wijkt men uit naar duurdere middelen." Het is trouwens ook niet duidelijk hoe het komt dat merkpillen duurder zijn. De kosten bij het produceren zijn namelijk dezelfde. Het is een probleem van "transparantie". Ook Proesmans ging mee in de bedenking dat geneesmiddelen te duur zijn. Maar het is geen typisch Belgisch probleem, het is een wereldprobleem. De industrie is naar zijn mening "machtsgeïnspireerd". Volgens Minne Casteels, farmacologe en gewoon hoogleraar aan de K.U.Leuven, ligt een deel van het probleem ook aan het feit dat de patiënt niet ervaart dat generische middelen goedkoper zijn. Een spijtige zaak, want dat is gemeenschapsgeld weggegoien.

Kiwimodel

Doorheen het debat werd de onderhuidse kritiek voelbaar aan het adres van de machtige merken. Dat irriteerde Leo Neels duidelijk: "De kritiek is ongegrond". De meerkost wordt terug geïnvesteerd in innovatief onderzoek en in het voorlichten van

(foto Jelle Goossens)

de artsen. En dat laatste is voor Luc Slegers juist het probleem. Artsen moeten zelf kiezen uit het assortiment zonder dat hen iets 'opgedrongen' wordt. Maar is het probleem juist niet het uitgebreide assortiment van merken en generieken? En dat men daardoor het meest gekende en vertrouwde voorschrijft? De oplossing volgens Dirk Van Duppen is het Nieuw-Zeelandse kiwimodel. Een onafhankelijke commissie onderzoekt alle soorten van een bepaald soort medicatie. De laagste prijs voor de beste kwaliteit. Een drietal middelen wordt aanbevolen en dan ook terugbetaald. Maar de tijd liet niet toe om daarop dieper in te gaan. Eén ding was duidelijk geworden: de discussie zal in de toekomst op maatschappelijk vlak nog hoge toppen scheren.

KORT • KORT • KORT

Durven denken aan expedities

De vermarkting van het onderwijs tegenaan, allemaal goed en wel. Maar intussen doen de universiteiten er zelf wel mooi aan mee door hun reclamecampagnes waarmee ze zonder scrupules naar de hand van potentiële eerste bac'ers dingen. De K.U.Leuven hanteert voor het derde jaar op rij een advertentiecampaagne en ook de UGent volgt nu.

Vroeger was het min of meer de afspraak tussen de verschillende universiteiten om naast de reclame via folders geen verdere, subjectieve reclamecampagnes te voeren. Tot Leuven twee jaar geleden plots uitpakte met een wervingscampagne en studeren aan de K.U. Leuven voorstelde als een 'expeditie'. Nu reageert de UGent dus met een campagne rond de slagzin 'Durf denken', waarmee ze willen aangeven te staan voor een onafhankelijke en kritische benadering.

Nader tot u, mijn God

Het lijkt wel uit een aflevering van *Rector O.* te komen. Groot-kanselier van de K.U. Leuven Godfried Danneels belt rector André Oosterlinck op om te melden dat zijn woordvoerder Toon Osaer opstapt om hoofdredacteur van *Kerk en Leven* te worden. Of hij daar geen theologie op overschot heeft?

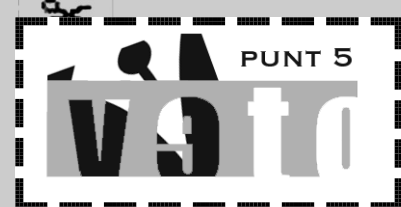
Hans Geybels, een 33-jarige medewerker van de faculteit Godgeleerdheid, wordt na de paasvakantie namelijk de nieuwe woordvoerder van kardinaal Danneels. Geybels blijft wel voor twintig procent van zijn tijd verbonden aan de K.U.Leuven.

Michiels ontloopt straf niet

Hugo Michiels, de korpschef van de Leuvense politie, werd vorige week door de tuchtraad geschorst voor drie weken met amper een kwart loonsverlies gedurende die periode. Daar komt hij goed mee weg, aangezien minister van Binnenlandse Zaken Dewael twee maanden schorsing had voorgesteld.

Michiels reed in 2003 in dronken toestand tegen het portier van een geparkeerde wagen in de Tiensestraat. Voor het ongeval moet Michiels een boete betalen van 250 euro. Het slachtoffer kreeg een schadevergoeding van 2.015 euro toegevoerd.

(bd)

STUDENTEN IN DE BRES VOOR PERU EN INDONESIË

De wereld in je stad

Op 23 maart wordt op het Hogeschoolplein *Wereld in je Stad* georganiseerd. Dit kleine festival, georganiseerd door de vzw's Putumayo en Safier, is al aan zijn derde editie toe. De vorige jaren vond het evenement plaats in het Leuvense stadspark onder de naam *De Wereld in het Park*.

Sophie Beyers

Putumayo is een organisatie die in 2002 werd opgericht. Het begon allemaal toen twee studenten rechten konden deelnemen aan een observatiemissie rond schending van mensenrechten in het Putumayodistrict. Daarvoor reisden ze naar het gebied rond de Putumayorivier op de grens van Peru en Colombia waar het meteen duidelijk was dat de verschillende inheemse volkeren te kampen hadden met gezondheids- en scholingsproblemen. Het besluit van de observatiemissie was de start van vzw Putumayo.

De vzw startte sindsdien heel wat projecten in het Putumayogebied rond waterfiltering, hygiëne en duurzaamheid. De bedoeling was om de samenwerking tussen de verschillende volkeren te optimaliseren. Op die manier zouden deze volkeren zichzelf kunnen organiseren en hun rechten opheffen bij de overheid in Lima. Een belangrijk recht was bijvoorbeeld het eigendomsrecht over hun leefplaats in het regenwoud. Na drie jaar is de werking uitgebreid en steunt de vzw ook de initiatieven die de Putumayovolkeren zelf aanbrengen. Momenteel loopt het rijstproject, waarbij de vzw een rijstdorser heeft geschonken aan de volkeren. Deze machine moet hen in staat stellen zelf rijst te dorren en te verkopen aan een eerlijke prijs. Op die manier moeten zij geen dure

rijst meer kopen van de Colombiaanse handelaars.

Ook de vzw Safier is ontstaan op initiatief van studenten, ditmaal van de richting bio-ingenieur. Safier werkt rond milieu en ontbossing in Indonesië. Daarbij ijvert ze voornamelijk voor een sociale en economische versterking van de bevolking die sterk afhankelijk is van zijn leefmilieu. Clichés als 'per minuut verdwijnen er drie voetbalvelden aan bos in de wereld' zijn jammer genoeg werkelijkheid. De volkeren die er wonen, moeten dan woon- en werkalternatieven zoeken en vinden. Safier tracht hen te helpen in deze zoektocht.

Net als bij vzw Putumayo is ook hier de samenwerking met de lokale bevolking het uitgangspunt. Samen met de bevolking streeft Safier naar een capaciteitsopbouw van lokale maatschappijen en een verminderde afhankelijkheid van natuurlijke hulpbronnen. Met *Wereld in je Stad* willen de vzw's laten zien dat ontwikkelingssamenwerking niet zo ver van je bed staat als iedereen denkt. Al de ervaringen van de vzw's worden volledig uitgewerkt in het evenement. Daarnaast willen de vzw's via het festival een proper imago creëren door een afvalpreventiebeleid te voeren. De inkomsten gaan integraal naar de fondsen die gebruikt worden voor de verschillende projecten.

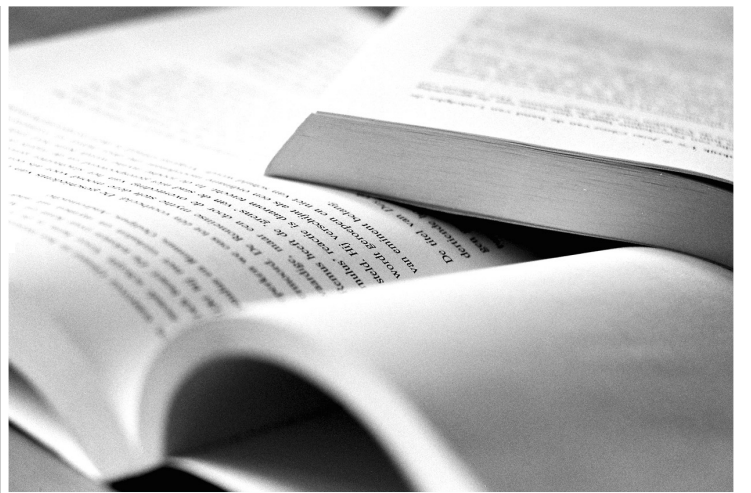
Het festival start om 12 uur met kindersanimatie. Een kwartiertje later kan je genieten van allerlei optredens, onder meer van Bolo Kan en Rio Fatalla. Om half acht treedt Samba (in bikini) op en Vintage sluit de avond af. Het volledige programma van *De Wereld in je Stad* vind je op de site van de twee organiserende vzw's. Neem zeker eens een kijkje en zak op woensdag 23 maart af naar het Hogeschoolplein.

www.putumayo.be
www.safier.be

KATERN: ALTERNATIEVE STUDIEFINANCIERING

Iedereen kent de studiebeurzen die door de Vlaamse Gemeenschap worden toegekend om studenten die het thuis wat minder breed hebben te ondersteunen. Op die manier wordt ook voor hen de toegang tot (hoger) onderwijs ontsloten. Dat is de zogenaamde 'democratisering' van het onderwijs die tot doel heeft iedereen die de intellectuele capaciteit heeft, te laten studeren wat hij of zij wil, ongeacht de achtergrond en de daarmee samenhangende financiële situatie.

Toch zijn er nog andere vormen van studiefinanciering in Vlaanderen voorhanden naast de 'gewone' studiebeurzen. Met deze katern trachten we je een beter zicht te geven over die studiefinancieringsmogelijkheden. Zo zijn er de (renteloze) studieleningen die door verschillende organisaties worden toegestaan. Een andere, eerder bijzondere en onbekende groep, zijn de studiebeursstichtingen. Die zijn het resultaat van testamentaire beschikkingen van vaak honderden jaren oud. Ze vallen in de meeste gevallen onder de provincies. Daarnaast zijn er ook studiebeurzen via private organisaties te verkrijgen en ten slotte zijn er de instellingsgebonden toelagen waarmee een universiteit of hogeschool nog bijkomende geldelijke hulp biedt aan haar financieel meest behoeftige studenten.

STUDIELENINGEN ONDER DE LOEP

De bank van de student

Een studielening kan je aangaan om tweeërlei redenen. Wanneer je niet in aanmerking komt voor een 'gewone' studiebeurs van de Vlaamse Gemeenschap en toch financiële draagkracht mist of als je wel zulke studiebeurs krijgt, maar deze ontoereikend is.

Clara Vanmuysen

Het inkomensplafond waaronder je familie zich moet bevinden opdat jij een studiebeurs krijgt, ligt voor sommigen te laag: je komt niet in aanmerking voor een beurs, maar door allerlei omstandigheden ontbreekt het je toch aan geld om je studie te financieren. Anderzijds kan het ook zijn dat je wel een beurs krijgt van de Vlaamse Gemeenschap, maar dat je studiekost zodanig hoog is of je familiale financiële situatie een crisis doormaakt, zodat je toch voor hulp moet aankloppen bij een andere instantie.

Deze hulp kan een externe beurs zijn of een lening. Wij bespreken hier het principe van de lening, waarbij je van een bepaalde instantie een bepaalde som geld voor een bepaalde duur te leen krijgt. Dit geld, inclusief rente, betaal je na x-aantal jaar terug aan de instantie die je de som te leen gaf.

Er zijn vier instanties die je een studielening kunnen toekennen: de Gezinsbond, het

Limburgs Studiefonds, de Stichting Fernand Lazard en de Vereniging van Burgerlijk Ingenieurs uit Leuven. Maar niet alle vier zijn even actief in het bedelen van leningen.

Alumni

De **Gezinsbond** is ongeveer de grootste instantie voor het geven van studieleningen. "Je kan bij ons een lening krijgen voor zowel het secundair of het hoger onderwijs. Onze leningen zijn niet inkomstgebonden en we werken ook niet met inkomensschalen. Je komt dus ook in aanmerking voor een lening als je al een beurs hebt," verklaart Christa Verdeyen, administratief medewerker van het Studiefonds van de Gezinsbond. "De vaste kosten van het Studiefonds vereisen een gemiddelde rente van ongeveer vier procent. Dit is momenteel bijna evenveel als de rente die op spaarboekjes wordt aangerekend, waardoor we de laatste jaren een daling van het aantal aanvragen voor studierekeningen kennen," aldus Verdeyen. Ter vergelijking: voor het academiejaar 1996-1997 kende het fonds 449 leningen toe, in verhouding tot 288 leningen voor het academiejaar 2003-2004.

Waar de Gezinsbond jaarlijks toch nog een paar honderd leningen toekent, heeft de **Vereniging van Burgerlijk Ingenieurs Leuven** de laatste dertig jaar slechts één lening gegeven. "Er zijn nog niet veel lenin-

gen toegekend, in de hele geschiedenis van dertig jaar hebben we nauwelijks een lening gehad. Het gaat hier om een kleine toelage, gemotiveerd vanuit de financiële status van de student," verklaart een verbaasde Eric Van den Bulck, als we hem duidelijk maken dat op de website van onderwijs Vlaanderen naar de Vereniging van Burgerlijk Ingenieurs Leuven als één van de vier mogelijke leninginstanties wordt verwezen. De vereniging heeft geen pot waaruit men vrijelijk leningen kan bedelen: "We moeten op aanvraag, per lening, een brief naar alle alumni sturen." Als de alumni de hun opvolgende student in kwestie gunstig gezind zijn en hiervoor geld vrijmaken, ontstaat er een som voor een lening. Toch is deze praktijk eerder uitzondering dan regel. "In principe blijft ons systeem van leningen geldig, maar er zijn geen aanvragen meer. De studielening sluit zichzelf tegenwoordig uit," besluit Van den Bulck.

Auto

In Limburg wonen heeft ook wel eens zijn voordelen, zo blijkt uit het reglement van het **Limburgs Studiefonds**. In artikel acht vinden we de volgende vermelding: "De student-aanvrager moet van Belgische nationaliteit zijn en ten minste één jaar in Limburg woonachtig zijn. Indien hij niet van Belgische nationaliteit is kan hij een aan-

vraag indienen, indien hij reeds zes jaar in de provincie Limburg woont." Het Limburgs Studiefonds kent leningen toe van maximaal 3.000 euro per jaar per aanvrager.

De vierde speler is een buitenbeentje. De **Fernand Lazard Stichting** geeft renteloze leningen aan jonge academici die net afgestudeerd zijn en een steuntje in de rug nodig hebben om hun wetenschappelijke- of beroepsactiviteiten uit te bouwen. Men maakt een onderscheid tussen *installatieleningen* en *specialisatieleningen*. De installatieleningen zijn bedoeld om installatiekosten te helpen dragen, de specialisatieleningen om bijkomende studie of wetenschappelijk onderzoek in het buitenland te financieren. Met een installatielening kan je bijvoorbeeld beroepsuitrusting, werkinstrumenten of een auto financieren (aan laatstgenoemde mag je maximum 6.000 euro van je lening spenderen). Een specialisatielening kan je gebruiken voor het betalen van je inschrijvings-, reis- of verblijfskosten aan een buitenlandse universiteit of een buitenlands onderzoekscentrum. Voor het jaar 2005 heeft de stichting begroot op het geven van 40 tot 50 leningen, met een maximumwaarde van 25.000 euro.

www.ond.vlaanderen.be/studietoelagen,
www.redwleb.be/lazard/ml,
www.gezinsbond.be

STUDIELENINGEN IN NEDERLAND

Lenen is leuk, terugbetalen minder

Voor de meeste studenten in Vlaanderen blijven de ouders de belangrijkste bron van inkomsten, voor sommigen is er ook de studiebeurs. Geld lenen voor je studies is bij ons eerder een randfenomeen, maar in Nederland is dat heel anders: studieleningen zijn daar goed ingeburgerd.

Laurens De Koster

De Vlaamse overheid kent maar één manier om geld uit te betalen aan studenten: via de studiebeurzen. In dat systeem kunnen alleen mensen die aan bepaalde voorwaarden voldoen recht hebben op overheidssteun voor hun studies. Het Nederlandse stelsel bevat drie manieren om aan geld te komen: basisprestatiebeurzen, aanvullende prestatiebeurzen en leningen. Die worden allemaal uitgekeerd door de Informatie Beheer Groep.

Een eerste opmerkelijk verschil tussen Vlaanderen en Nederland zit hem in de basisprestatiebeurzen. Dat zijn beurzen waarop elke student recht heeft, ongeacht zijn of haar inkomen of resultaten. De enige voorwaarde voor die beurs is dat je binnen tien jaar je diploma haalt, anders wordt hij omgezet in een schuld aan de overheid. Het bedrag van de basisprestatiebeurs is hoger voor kotstudenten dan voor thuiswonende studenten en is verder gelijk voor iedereen: respectievelijk 233 euro en 75 euro per maand.

Een dergelijke basisbeurs bestaat niet in Vlaanderen, maar dat betekent daarom nog niet dat Vlaamse studenten het financieel moeilijker hebben. In Nederland betaal je immers meer inschrijvingsgeld (ongeveer 1.500 euro tegenover de Vlaamse 500 euro) en zijn koten ook een pak duurder. Ton van Weel, de Nederlandse voorzitter van de Vlaamse

Vereniging van Studenten (VVS) beaamt: "De kotprijzen in Leuven — gemiddeld zo'n 230 euro per maand — verbleken echt bij wat je betaalt in Amsterdam of Utrecht".

De aanvullende prestatiebeurzen lijken het meest op de Vlaamse studiebeurzen: alleen mensen met beperkte financiële mogelijkheden hebben er recht op. Ook hier geldt in Nederland echter dat je binnen tien jaar een diploma moet halen en dat je beurs anders in een schuld wordt omgezet. Hoeveel je aanvullende prestatiebeurs bedraagt, hangt vooral af van het inkomen van je ouders. Voor kotstudenten kan dit gaan tot 241 euro per maand, voor thuiswonende tot 223 euro.

Afbetalen

In Vlaanderen bedragen studiebeurzen voor kotstudenten maximaal 3.000 euro per jaar, voor thuiswonende tot 1.800 euro. De bedragen van deze beurzen zijn dus redelijk gelijklopend met de Nederlandse. Merk wel op dat de aanvullende prestatiebeurzen, zoals de naam het zegt, bovenop de basisprestatiebeurzen komen en dat Nederlandse studenten dus tot 474 euro per maand kunnen krijgen zonder dat later terug te moeten betalen.

Een manier van studiefinanciering die wij helemaal niet kennen, zijn de Nederlandse studieleningen. Elke student kan hierdoor tot 258 euro per maand lenen van de staat. Terugbetalen moet pas nadat je je diploma behaalde of zelfs enkele jaren daarna. De interestvoeten zijn ook bijzonder laag: momenteel betaal je amper drie procent.

Toch worden de studieleningen niet onverdeeld positief geëvalueerd door Ton van Weel: "Een probleem is dat je enorm veel geld kan lenen — tot 50.000 euro — en dat je na je studies onmiddellijk moet beginnen afbetalen. Volgens van Weel legt dat een hypotheek op je toekomst. Sommige

mensen zouden bijvoorbeeld misschien nog een tijd vrijwilligerswerk willen doen na hun studies, maar zien zich nu verplicht om onmiddellijk te gaan werken".

Afhankelijk

Anderzijds is het natuurlijk een enorme luxe om geld op te kunnen vragen als je het nodig hebt en het pas veel later terug te betalen. Vele Nederlanders hebben het blijkbaar ook op die manier begrepen. "Ik ga op skivakantie met het geld van Groningen" (*de Informatie Beheer Groep ligt in Groningen, ldk*) en gelijkaardige uitspraken zijn blijkbaar schering en inslag in Nederland.

Zou het systeem van studieleningen werken in Vlaanderen? Ton van Weel denkt van niet: "In Vlaanderen is er momenteel maar een procent van de studenten dat effectief een lening aangaat voor zijn studies. De meeste politieke partijen zijn er ook tegen om dat uit te bouwen: het gezin blijft heel erg belangrijk in Vlaanderen en de kinderbijslag wordt nog steeds via de ouders uitbetaald. Als gevolg van al deze factoren blijven studerende kinderen heel afhankelijk van hun ouders".

In elk geval wordt in Vlaanderen momenteel niet in vraag gesteld dat een studielening niet de plaats kan innemen van de goedkope inschrijvingsgelden die de universiteiten hanteren. Het staat niet ter discussie dat elke basisopleiding — de initiële bachelor en de initiële master — gewoon door de staat betaald moet worden. De 500 euro inschrijvingsgeld dekt niet in het minst de werkelijke kosten voor de overheid. Maar extraatjes zijn natuurlijk altijd welkom voor hardwerkende studenten, dus wij protesteren alvast niet als de overheid ons goedkope leningen wil toekennen.

PROVINCIALE STUDIEBEURSSTICHTINGEN UITGEVOGELD

Anomalie in beurzenland

Elk jaar hangen de vijf Vlaamse Provinciale Studiebeursstichtingen aanplakbiljetten uit die vermelden welke beurzen onder welke specifieke voorwaarden te verkrijgen zijn. De Provinciale Studiebeursstichtingen vormen alle vijf het geheel van studiebeursstichtingen die in het leven geroepen zijn door een testamentaire wil. Veel van de beurzen worden echter niet meer toegekend omdat eenvoudigweg niemand meer in aanmerking komt of men niet van het bestaan op de hoogte is.

Ben Deboeck

Particuliere personen kunnen bij testament of door schenking een deel van hun vermogen, zowel roerend als onroerend goed, toewijzen aan een Provinciale Studiebeursstichting. Die krijgt dan de opdracht om het vermogen te beheren en om met de opbrengst van het vermogen studiebeurzen voor middelbare of hogere studies uit te keren aan de begunstigde die de schenker in zijn testament heeft vastgelegd. Het gaat dan in de eerste plaats vooral om bloedverwanten. Daarna komen andere studenten in aanmerking, afhankelijk van de voorwaarden die de stichter in zijn testament liet optekenen om van zijn beurzen te kunnen genieten.

Ambtenaren

De werking van Provinciale Studiebeursstichtingen is gebaseerd op een wet uit 1864, aangepast in 1986. Die wet geeft negen commissies de taak om de Stichtingen te beheren. Negen, dat is één voor elke

provincie, want Brabant wordt nog steeds beschouwd als één provincie, wat tekenend is voor de gedateerdheid en de verwaarlozing van de Stichtingen. De Stichtingen zijn de enige eigenaar van het vermogen dat "eeuwigdurend bestemd is voor een doel van algemeen belang, te weten de bevordering van het onderwijs". De oudste stichtingen dateren uit de vijftiende eeuw.

Er zijn dus vijf Provinciale Studiebeursstichtingen terug te vinden in Vlaanderen: West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en het niet gesplitste Brabant. Op het internet verschaft enkel Brabant rechtstreeks informatie en telefonische toelichting is zo mogelijk nog lastiger te verkrijgen. Meestal wordt de dagelijkse werking van de Provinciale Studiebeursstichtingen beheerd door één persoon die dan ook nog eens halftijds werkt en dus voor een kwart van de tijd aanwezig is.

Brabant heeft dan wel een site, telefonisch toelichting krijgen is een regelrechte ramp. Tweetalige ambtenaren? Vergeet het. Het enige wat we na lang aandringen leren is dat de vermogens belegd worden in obligaties, waarvan enkel de interesten gebruikt worden om beurzen uit te keren. De vraag hoeveel het totale vermogen precies bedraagt en wat er juist gebeurt met de overschotten blijft onbeantwoord.

Doorverbonden

In Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen waren de bevoegde ambtenaren niet bereikbaar. De enige provincie die min of meer bereikbaar is en ons informatie kon verstrekken over hun werking is Limburg. De provincie beheert ongeveer vijftig stichtingen, goed voor een totaal vermogen van ongeveer 51.000 euro. Vorig jaar werd daar 45.000 euro van uitgekeerd, zodat hun fondsen nog elk jaar aangroeien. Limburg maakt wel werk van de bekendmaking van de beurzen. Niet alleen via de wettelijk verplichte weg van het Staatsblad, maar ook via alle regionale kranten, in alle scholen en gemeenten via de aanplakbiljetten en door specifieke doelgroepen aan te schrijven. De Studiebeursstichting werkt erg zelfstandig aangezien ze geen extra geld nodig heeft voor hogere instanties. De laatste zes jaar kwam er zelfs nog een drietal stichtingen bij in Limburg. Die zijn dan bedoeld om familieleden te laten studeren omdat het geld onderbrengen in een studiebeursstichting fiscaal voordeliger is dan het geld rechtstreeks aan de familie over te laten.

De Limburgse Provinciale Studiebeursstichting beweert onder het kabinet Onderwijs te vallen van waaruit ze ook gecontroleerd worden. Daar ons licht opsteken dus. Wat blijkt na de nodige keren te zijn doorverbonden? Niemand op de administratie Onderwijs weet wie de Provinciale Studiebeursstichtingen opvolgt, zodat we worden doorverwezen naar de dienst Studietoelagen die de 'gewone' studiebeurzen uitkeren en natuurlijk ook van niets weten, want niet bevoegd.

Drukbezet

Ook de kennis van de politiek rond Provinciale Studiebeursstichtingen blijkt minimaal. Twee parlementaire vragen zijn terug te vinden. Een uit 1997 van Ludo Sannen (tegenwoordig Vlaams parlements lid voor de sp.a) en een uit 1999 van Gerda Raskin (voormalig Vlaams parlements lid voor de VU). Uit de antwoorden die de toenmalige minister van Onderwijs leverde, komt de verwarring die rond de thematiek heerst duidelijk naar

voren. Zo was men er in 1997 van overtuigd dat enkel Brabant en Antwerpen over een studiebeursstichting beschikken en besloot men "dat ze onder de gemeenschappen zouden moeten ressorteren", hoewel ze feitelijk nog onder het ministerie van Justitie stonden, meer bepaald het Directoraat-generaal Burgerlijke Wetgeving en Erediensten.

Daar maar eens proberen dan. Na de obligate muziekjes en (verkeerde) doorverbindingen krijgen we te horen dat "de personen die er vroeger iets vanaf wisten er nu niet meer zijn". Ze volgen de Provinciale Studiebeursstichtingen dus nog wel steeds op, maar de personen die zich er nu mee zouden moeten bezighouden zijn weer net "drukbezet" of beweren er toch niets vanaf te weten. De federale overheid is dus nog steeds bevoegd voor de Provinciale Studiebeursstichtingen, hoewel de Vlaamse Gemeenschap dat eigenlijk zou moeten zijn.

Overschotten

Op zoek naar de bedragen achter de Stichtingen dan. Van Brabant, Antwerpen en Limburg konden we een lijst verkrijgen met de beschikbare beurzen voor volgend jaar. Voor Oost- en West-Vlaanderen baseren we ons op de gegevens uit het parlementaire antwoord uit 1999. Vooral in Brabant zit heel wat geld achter de stichtingen, zo blijkt. Het unitaire Brabant heeft ongeveer 240 beurzen ter beschikking, goed voor een totaal bedrag van zowat 110.000 euro. Voor zover we er zicht op konden krijgen, wordt daar de laatste jaren amper de helft van uitgekeerd.

Voor Antwerpen en Limburg is het plaatje gelijkaardig. In Limburg worden zoals hoger al bleek niet alle beurzen die ter beschikking staan uitgekeerd en ook Antwerpen kent niet alle beurzen toe zodat de overschotten kunnen worden opgepot. Oost- en West-Vlaanderen zijn minder goed voorzien van studiebeurzen. Het ging in 1996-1997 om respectievelijk 47 en 35 uitgekeerde beurzen voor een totaal bedrag van 6.900 en 4.500 euro.

In het totaal staat er voor de vijf Vlaamse provincies samen jaarlijks ongeveer 213.000 euro ter beschikking, waarvan een groot deel niet wordt gebruikt. Tussen de provincies bestaan bovendien grote verschillen.

Wie de contactadressen van de verschillende Provinciale Studiebeursstichtingen wil bekomen, kan ons steeds mailen op veto@veto.be. Beursaanvragen voor volgend jaar moeten binnen vóór 7 mei 2005.

(foto's Christophe Ketels)

De rede of de wil?

Onbekend en onbemand, zo vallen de Provinciale Studiebeursstichtingen nog het best te omschrijven. Het eerste aspect trachten wij bij deze alvast te verhelpen, het andere is een ander paar mouwen. De voorwaarden die voor vele stichtingen gelden, zijn nu eenmaal van die aard dat het niet te verwachten valt dat ze ooit nog zullen worden uitgekeerd. Of het moet natuurlijk zijn dat, we zeggen maar wat, de populatie koorknappen uit Waanrode die een studie Taalkunde aanvatten exponentieel toeneemt. Je begrijpt dat we hier maar een fictief voorbeeld aanhalen om een algemeen probleem aan te kaarten. De voorwaarden van de stichtingen zijn gedateerd en vaak totaal niet aangepast aan de huidige maatschappij, om nog maar te zwijgen over de werking.

Hoeveel moeite is het niet voor bloedverwanten om de beurs te krijgen die een verre voorouder voor hen voorzag. Je moet niet enkel bewijzen dat je verwant bent, ook het criterium 'weinig bedeed' is vaak noodzakelijk om in aanmerking te komen voor een beurs. Maar wanneer ben je weinig bedeed? Dat is nogal een vage omschrijving.

Voor verschillende van de studiebeurzen heeft de stichter bovendien gesteld dat een erfgenaam de beurzen moet toekennen. Op de aanplakbiljetten worden dan ook niet enkel de beschikbare beurzen vermeld, ook wordt een oproep gedaan naar erfgenamen nodig om de beurzen te kunnen uitkeren. Vaak gaat het dan nog om "de naast verwante priester".

Dus waarom de nagelaten vermogens niet ter beschikking stellen voor het uitkeren van de 'gewone' studiebeurzen? Omdat de wil van een testament niet gewijzigd kan worden, klinkt het bij de schaars bereikbare Studiebeursstichtingen. En ze moeten dus tot het einde der tijden blijven bestaan, zelfs al gaat het dan om de wil van een priester uit de vijftiende eeuw waaraan gewoonweg niet meer voldaan kan worden.

Toch hoeft de wil van de testamentair helemaal niet gewijzigd te worden, althans niet fundamenteel. Want wat beoogden de erflaters fundamenteel bij het instellen van hun stichtingen. De financiering van knapen of, zoals de stichtingen het zelf ook stellen, het dienen van het algemeen belang, meer bepaald de bevordering van het onderwijs? Hoe kan die wil meer worden ingewilligd dan door het samenbrengen van al de stichtingen zodat rationeel gebruik kan worden gemaakt van de inkomsten uit de vermogens. Noem het een pleidooi voor de oprichting van een 'zilvestudiebeursfonds' dat kapitaal vergaart, bijvoorbeeld uit nalatenschappen of aftrekbare stortingen van derden, en de inkomsten ervan aanwendt om Vlaamse studenten van een studiebeurs te voorzien. Op die manier wordt de wil van de stichter fundamenteel gerespecteerd en wordt er tenminste gebruikgemaakt van de beschikbare middelen.

De gouverneur heeft overigens al de bevoegdheid om vergelijkbare studiebeursstichtingen samen te voegen indien de individuele bedragen, die soms in het testament worden vastgelegd en dus niet geïndexeerd worden, te laag zijn. In Limburg bestaan er beurzen die amper zeven euro uitkeren. Ook een algemene actualisatie behoort tot de mogelijkheden, maar in dit geval moet 'zoveel als mogelijk' rekening worden gehouden met de wil van de stichter. Het is dus niet zo dat aan de testamentaire bepalingen niet geraakt kan worden.

Er is natuurlijk het feit dat de erflater wenste zijn eigen bloedverwanten voorrang te geven. Maar indien die bloedverwanten écht nood hebben aan een studiebeurs, dan komen ze ook in aanmerking voor een gewone beurs van de Vlaamse Gemeenschap. Dat probleem lijkt dus ook al omzeilbaar. Misschien moet de politiek er dan toch maar eens de schouders onder zetten en die mysterieuze Provinciale Studiebeursstichtingen aanpakken. Van een studiebeurs meer zal ons onderwijs wel niet slechter worden, zeker?

PROVINCIALE STUDIEBEURSSTICHTINGEN: EEN OVERZICHT

Kinderen van nichten uit Bolderberg

Om een idee te krijgen van de onwaarschijnlijke voorwaarden die vaak verbonden zijn aan het verkrijgen van een studiebeurs via een Provinciale Studiebeursstichting zetten we de meest frappante vaststellingen op een rijtje. We puurden uit de lijsten van Antwerpen, Brabant en Limburg. Voor elk wat wils.

Ben Deboeck

Het ideale profiel is het volgende: je gaat theologie studeren met het oog op een latere priestercarrière, je bent in je wilde jaren koorknaap geweest en je bent een bloedverwant van een studiebeursstichter die zo goed was om enkele honderden jaren terug wat geld opzij te zetten om je studie te bekostigen. In dat geval kan je je zakgeld flink aanvullen met enkele beurzen.

Je zal maar een meisje wezen. In dit geval beperken de mogelijkheden zich nogal. Zowat enkel een studie met het oog op een latere job als verpleegster rest dan nog. Een restant uit het verleden toen verplegers niet voorkwamen. Veelzeggend bovendien over de achterhaalde patronen waarvan de stichtingen wordt uitgaan. Opvallend daarbij is overigens dat voor jongens vaak het criterium van 'uitmuntendheid' gehanteerd wordt, terwijl meisjes maar beter 'weinig bemiddeld' kunnen zijn als ze van een beurs willen genieten.

Muziek

Koorknaap moet je zijn. Tenminste om een beurs te krijgen. Die toonbeelden van deugdelijkheid hebben immers een voetje voor en worden verwacht later hun studie met de nodige ernst op te vatten. Vaak wordt een 'koorknaapverleden' dan ook vooropgesteld als voorwaarde.

Soms zijn de voorwaarden zo algemeen dat iedereen wel in aanmerking komt. Zo bijvoorbeeld de Stichting Jan Milius (1596, Brabant) die drie beurzen van 500 euro voor rechten uitreikt aan bloedverwanten, Leuvenaars "of de Belgen en de vreemdelingen die in België verblijven". Maar ook wie bijvoorbeeld studeerde in het Tiense lyceum, uit Bree, Utrecht, Peer, Leuven, Bergen-op-Zoom, Oppuurs of Diest afkomstig is, kan zonder meer een beursaanvraag indienen. Voor de Stichting De Helt (Antwerpen) volstaat het voor niet-bloedverwanten om in Mechelen geboren te zijn en een hogere studie aan te vatten om een beurs van 500 euro te verkrijgen.

Het wordt zelfs nog beter. Zo bestaat er zelfs een stichting die elk jaar een beurs van 300 euro uitreikt voor "het aanleren van muziek". Geboren zijn in Antwerpen is een voordeel, maar verder er zijn geen echte voorwaarden aan de beurs verbonden. En zo zijn er tientallen stichtingen waarvan de voorwaarden nogal vaag of erg algemeen zijn, maar de bekendheid te wensen overlaat zodat ze niet worden aangevraagd.

Rationalisatie

Het kwam al naar voren hierboven. De beurzen focussen bijna allemaal op een beperkt aantal opleidingen. Vooral rechten, theologie en filosofie doen het goed. Ook retorica — waaronder blijkbaar taalkunde, maar ook opleidingen als toneel worden verstaan — en geneeskunde komen regelmatig terug, maar in veel beperktere mate.

Er zit serieuze variatie in de bedragen die worden toegekend. In Limburg vind je nog beurzen terug van tien en twaalf euro en zelfs een van zeven euro. Het gevolg van een testamentaire vastlegging van het beursbedrag. Met andere woorden niet bepaald de moeite waard om een aanvraag voor in te dienen en de hele administratieve rompslomp te doorworstelen. In Brabant anderzijds kan het bedrag oplopen tot 2.500 euro. Dat is ongeveer gelijklopend met de maximale studiebeurs die de Vlaamse Gemeenschap verleent. In Ant-

werpen is blijkbaar al een rationalisatie doorgevoerd. Daar worden enkel beurzen tussen 100 en 500 euro toegekend.

Een merkwaardige groep vormen de Ierse stichtingen uit Brabant. Die geven beurzen ter waarde van 750 euro aan elke studerende Ier en indien die niet toehappen komen ook de Belgen en de in België verblijvende vreemdelingen in aanmerking.

Stichting Nicolas Thielens (gesticht 15 januari 1669)

•Zes beurzen van 446 euro voor:

-De naaste bloedverwanten van de stichter.

-Bij ontstentenis, de studenten van het 'Land van Thorn', maar pas nadat er gedurende drie opeenvolgende jaren geen kandidaat van de familie is opgedaagd.

•Behoren tot het Belgisch grondgebied van het 'Land van Thorn', in rangorde:

1) studenten woonachtig in het gehucht Winkel, onder Molenbeersel, deelgemeente van Kinrooi;

2) studenten woonachtig in Neeroeteren, deelgemeente van Maaseik;

3) studenten woonachtig in Eisden, deelgemeente van Maasmechelen

•Vereiste studies:

1) ASO optie Latijn;

2) Rechten

3) elk hoger onderwijs dat kan opleiden tot het katholieke priesterschap

(Uit de Provinciale Studiebeursstichting Limburg)

HOE JE EIGEN STUDIEBEURSSTICHTING OPRICHTEN

De Stichting Veto

De proef op de som nemen, dat wilden we ook wel eens proberen. De democratisering van het onderwijs ligt ons namelijk nog altijd na aan het hart. Wat zou Veto zoal moeten ondernemen om een studiebeursstichting naar haar te vernoemen?

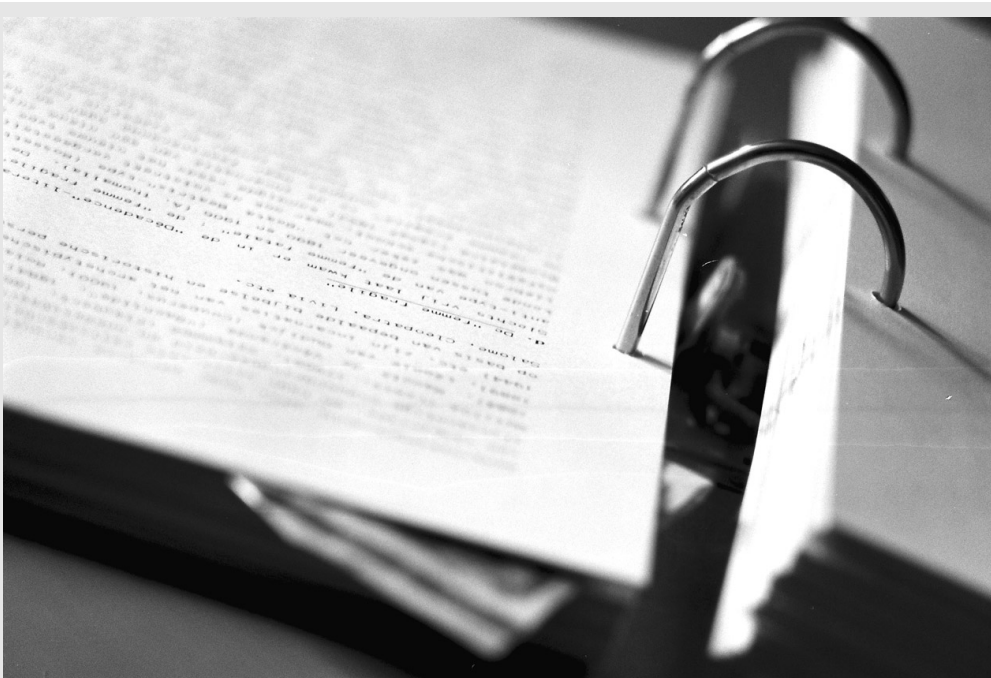
Wim Gemoets

Het grootste probleem waarmee je geconfronteerd wordt als je je eigen studiebeursstichting wil oprichten, is dat niemand precies weet wat je moet doen. Je mag overal gaan aankloppen, de kans dat iemand je binnen de twintig telefoons kan helpen, is gewoonweg onbestaande. De K.U.Leuven heeft nog nooit van studiebeursstichtingen gehoord en stuurt je door naar de Koning Boudewijnstichting, de stichting aller stichtingen. Hoewel, ook daar kunnen of willen ze niet helpen. Dan moet je maar eens naar de bevoegde provincies bellen. De kans bestaat wel eens dat zij weten waar ze zich mee bezighouden. Maar dan denk je verkeerd. De secretaresses of ontvangers weten ook van niks en sturen je weer door naar mensen die er nooit zijn. Er zou wel ergens een informatiebrochure liggen, maar ook niet binnen een straal van tachtig kilometer. Volgens sommigen zijn provincies nutteloos, we beginnen het meer en meer te onderschrijven.

Je moet dus al heel filantropisch ingesteld zijn om je geld in een studiebeursstichting te steken. Of heel hard aan wacht-tunetjes gehecht zijn. Dan moet je je maar baseren op het Staatsblad uit 1864. Daarin staat de wet die betrekking heeft op studiebeursstichtingen. Ook de webstek van de commissie studiebeursstichtingen van Brabant bevat enkele lijnen informatie. Maar verder helemaal niks.

Prostitutie

Volgens de Brabantse site biedt het instellen van een studiebeursstichting heel wat voordelen. Zo drukt de provincie je op het hart dat je stichting "deugdelijk" beheerd wordt. En je mag de voorwaarden voor je beurs helemaal zelf invullen. Of er ook voorwaarden aan die voorwaarden gekoppeld zijn, is minder duidelijk. Mag — en voor het goede begrip, dit voorbeeld is helemaal hypothetisch — je bijvoorbeeld bepalen dat alleen mensen van het superieure Arische ras aanspraak op je centen maken? Of mag je vage omschrijvingen toevoegen dat alleen knappe studentes een beurs mogen krijgen? Langs de andere kant, de meeste voorwaarden die we tegenkwamen, zijn per definitie discriminerend. Wat hebben Kempense koorknappen nu immers meer te bieden dan wij? Maar in de praktijk gaan de meeste studiebeurzen naar bloedverwanten van de schenker of mensen — koorknappen — uit hetzelfde dorp. Je kan daarentegen wel een

studiebeurs vergeten als je een crimineel verleden hebt. Of nog erger, als je iemand bent "van wie algemeen bekend is dat hij huizen van prostitutie houdt". De stichter van de studiebeursstichting krijgt bovendien de zekerheid dat zijn voorwaarden "nauwgezet nageleefd zullen worden". Vandaar dus dat niemand ooit van studiebeursstichtingen gehoord heeft, laat staan een aanvraag kan indienen.

Incentieven

Een ander doorslaggevend argument zijn de fiscale voordelen. De successierechten bedragen maar 6,6 procent, net zoals de schenkingsrechten. De staat gaat er namelijk vanuit dat je geld naar een openbaar nut gaat, onderwijs dus. En wanneer vormen fiscale

voordelen geen goede incentieven om iets nuttigs met je geld te doen?

De kans bestaat natuurlijk ook dat je geld na vier eeuwen niet veel meer opbrengt. De beurzen zelf zijn namelijk gebaseerd op de winsten die de commissie op je schenking of erfenis maakt. Maar die winsten durven als eens fluctueren. Als de winst daalt, moet het bedrag van de beurzen ook aangepast worden.

Al bij al lijkt niemand concreet te kunnen vertellen hoe Veto haar eigen studiebeursstichting moet oprichten. Of dat Veto als feitelijke vereniging überhaupt zo'n stichting in het leven mag roepen. Generaties nakomelingen van redatiesecretarissen uit Geetbets of Waanrode uit de ALO blijven zo op droog zaad zitten.

SOCIALE DIENST K.U. LEUVEN BIJDT EXTRA FINANCIËLE ONDERSTEUNING

Heel wat duwtjes in de rug mogelijk

De maximale studiebeurzen van de Vlaamse Gemeenschap dekken niet de volledige studiekosten zodat een drempel blijft bestaan voor minder goedgezinnen om hun kinderen te laten verder studeren. De K.U.Leuven en sociale voorziening van de KHLeuven trachten hieraan te verhelpen door zelf toe te schieten of een lening toe te staan aan hun studenten. Je hoeft echter geen beurs te krijgen om een beroep te kunnen doen op de steun. Vanaf volgend jaar verandert het systeem wel grondig, daarover wordt binnenkort beslist.

Ben Deboeck

Er zijn verschillende mogelijkheden als je bij de Sociale Dienst om hulp gaat. Als je een beurs krijgt moet je nog even wachten voor deze op je rekening gestort wordt, al heeft de Vlaamse overheid er werk van gemaakt om deze termijn in te korten. Vanaf

overlijden, zware ziekte, echtscheiding, pensioen of werkloosheid. Ook een aanvraag wegens een noodsituatie kan een geldige reden zijn. Het is niet noodzakelijk dat de reden waarom je een extra toelage aanvraagt ook al bij je beursaanvraag in rekening werd gebracht. Als je ouders bijvoorbeeld in een situatie van schuldbemiddeling zitten en een te hoog inkomen hebben om een beurs te krijgen, maar wat overblijft niet voldoende is voor je studiekosten, kan je een extra toelage krijgen. De extra toelages worden niet teruggevorderd na je studies.

Onderbreken

Als je bist, kan je gebruik maken van de zogenaamde Jokerbeurs van de Vlaamse Gemeenschap. Die kan je echter slechts eenmaal aanwenden. Daarom kan je als je wegens ziekte, aanpassingsmoeilijkheden of een 'zware tegenslag' je jaar moet overdoen, een beroep doen op een **omzetbare lening** als je Jokerbeurs reeds opgesoupeerd is.

voorzien. Zij kunnen ook langsgaan bij de Sociale Dienst voor een studielening.

Als je een lening aangaat, moet je geen rente betalen op je uitstaande schuld. Vanaf vier jaar — twee jaar voor studenten van de KHLeuven — na het beëindigen, onderbreken of stopzetten van je studie moet je starten met de afbetaling van de lening met een jaarlijks minimum van 500 euro.

Een laatste mogelijkheid zijn de **specialisatieleningen**. Als je verder studeert, maar geen aanspraak meer maakt op een studietoelage kun je dergelijke specialisatielening aanvragen bij de Sociale Dienst. De leningen zijn renteloos en de terugbetaling start vanaf twee jaar na het beëindigen, onderbreken of stopzetten van je studies, eveneens met een minimum aflossing van 500 euro.

Profiel

Allemaal goed en wel, maar wordt er ook gebruik gemaakt van al deze mogelijkheden? Nancy Hendriks van de Sociale Dienst licht toe: "Ons aantal toelages hangt nauw samen met het beleid dat de Vlaamse Gemeenschap voert. Als zij hun beurzen optrekken dan moeten wij minder ter hulp schieten. Toen enkele jaren geleden de Jokerbeurs werd ingevoerd kwamen bissers bijvoorbeeld niet meer bij ons langs voor hulp. Wij financieren enkel *aanvullend*, zoals het ons decretaal ook is opgelegd."

Een profiel van de gemiddelde aanvrager is niet zo makkelijk op te stellen. "Elke student mag immers een aanvraag doen. Die wordt dan in een comité besproken en voor elk individu wordt een aparte beslissing genomen rekening houdend met de studenteigen situatie." Vanaf volgend jaar wijzigt die toekenning wel grondig. Wellicht wordt in de toekomst gewerkt met 'interventiecategorieën' die studenten strikter onderverdelingen. Een aantal aanvragen zou dan sowieso worden afgewezen, terwijl andere sowieso zouden worden toegewezen. Binnenkort wordt hierover een beslissing genomen.

De Sociale Dienst van de K.U.Leuven is gehuisvest in het Vandalecollege, Naamsestraat 80. Aanvraagformulieren kan je daar verkrijgen.

het begin van het academiejaar kan je daarom genieten van **renteloze voorschotten**. De voorschotten worden later van je studietoelage — het mooie woord voor studiebeurs — afgetrokken.

Je kan ook een **extra toelage** aanvragen als je gezin moet rondkomen met een beperkt inkomen en de studietoelage ontoereikend is om je studie te financieren. Ook als je gezinssituatie wijzigt en het inkomen hierdoor daalt kan je een dergelijke aanvraag indienen. Het kan dan gaan om een

Daarnaast zijn er ook de gewone **studieleningen**. Hierop kan je in verschillende situaties een beroep doen. Zo komen studenten ervoor in aanmerking die hun jaar overdoen of overschakelen naar een andere studierichting zodat ze hun beurs verliezen. Ook als je niet beursgerechtigd bent, maar je gezin het financieel niet breed heeft, kan je dergelijke studielening aanspreken bij de Sociale Dienst. Bepaalde studenten moeten wegens moeilijkheden thuis op eigen houtje in hun onderhoud

ken met de gewone beurzen omdat ze aan de dotatie geen voorwaarde koppelen zoals terugbetaling of de onmogelijkheid tot bissen. Geïnteresseerden dienen een aanvraag in waarna op basis van de financiële en sociale situatie van het gezin al dan niet een dotatie wordt toegekend. Om een aanvraag in te kunnen dienen moet je familie, weduwe of wees zijn van een onbemiddelde militair die in dienst stierf, invalide of ziek werd. Momenteel steunen ze een 400-tal studenten, van middelbare tot universitaire.

www.kgm-irm.be

Voor studenten die niet over de nodige financiële middelen beschikken om universitaire studies aan te vatten of verder te zetten is er de **studiebeurs Davids-Polspoel**. Eerstejaarsstudenten moeten in het laatste jaar van het secundair onderwijs minstens zestig procent behaald hebben om in aanmerking te komen. Studenten in een hoger jaar mogen maximaal één studiejaar overdoen. *vzw Studiebeurs Davids-Polspoel, Frans Vekemansstraat 218, 1120 Brussel*

Alternatieve elf

Ken je het gevoel van de platte portefeuille in je achterzak? Toch wil je niet onderdoen voor je welgestelde vrienden. Op een studiebeurs maak je geen aanspraak en ook de andere interessante zaken in deze katern lijken aan jouw neus voorbij te gaan? Geen nood, wij zochten voor jou enkele eenvoudige strategieën op om je 'zondag' wat aan te spijzen.

1. Verkoop je lichaam

Nu Minou, de laatste hoer van Leuven, haar jarrettellen voorgoed aan de wilgen heeft gehangen, is er een euhm... gat in de markt.

2. Verhuur je lichaam

Spring in de bres als iemand een fiets wil pikken en verhuur je rug als goedkoop en snel transport. Af te raden voor hartpatiënten.

3. Riskeer je lichaam

Doe aan medicatie-studies aan de K.U.Leuven. Het centrum voor klinische farmacologie bijvoorbeeld zoekt momenteel mannelijke migraine-patiënten, tegen een "billijke vergoeding".

4. Riskeer je geest

Doe mee aan een experimentje bij psychologie. Soms verzekering van betaling, niet altijd van teruggave van de normale levensstijl.

5. Exploiteer je exuberante koopgedrag

Geen zin in experimenten waarbij je lichaam en geest verputst worden 'in teken van de wetenschap'? Verpruts dan enkel je lijn en ga dan even langs de site van het ConsumerLab (bij de faculteit economische wetenschappen) en eet — verplicht — snoep.

6. Steek de handen uit de mouwen

Steek de handen uit de mouwen, want anders worden ze misschien nog nat tijdens het tappen. Leuven heeft de langste toog van Vlaanderen, ergens moet daar toch een plaatsje vacant zijn?

7. Geef het beste van jezelf

Neen, geen bloed, dat andere, dat mannelijke. Spermabanken zouden erg lucratieve betalings zijn. Af te raden voor vrouwen.

8. Word een aap

Of trekt tenminste een apenpakje aan. Vanaf je tweede kandidatuur kan je K.U.Leuvenhost(ess) worden. Een leuke bijverdienste, naar het schijnt, in een iets minder leuk uniform.

9. Doe nóg meer voor de unief

Niet in de vorm van studeren, maar ga werken aan de K.U.Leuven. Bij de sociale dienst helpen ze je graag verder in de zoektocht naar een job om nog meer tijd op de unief door te brengen.

10. Reken op de vooruitgang

Investeer enkele luttele euro's in een niet al te malafide bedrijf en rijf de winst na enkele maanden binnen. Blijf weg van bedrijven met een L en H.

11. Reken op de achteruitgang

Vervals een rapportje uit de middelbare school. Met wat geluk zien bomma en bompa niet dat je wat met het jaartal hebt geprutst. Kies uiteraard een goed rapport.

(hv)

Andere geldbronnen

Naast de studieleningen en de Provinciale Studiebeursstichtingen zijn er nog andere manieren om je studies te financieren. Verschillende organisaties voorzien namelijk in beurzen of dotaties. Een kort overzicht van de onbekendste.

De **Stichting Roeping** wil jonge mensen aanmoedigen en begeleiden bij de realisatie en verdere ontwikkeling van een 'roeping' die de maatschappelijke, economische of artistieke ontwikkeling van het land bevordert. De beurzen zijn bedoeld als vervolmaking of voltooiing van een studie of activiteit. Studenten mogen tot 30 jaar oud zijn op 30 september, de uiterste datum van inschrijving. Kandidaten moeten Belg zijn en bewijzen dat ze een echte roeping hebben. Ze mogen weliswaar over geen enkele andere beurs beschikken. De toekenning van de beurzen vindt steeds plaats in het voorjaar. www.stichtingroeping.be

De **Stichting Van Goethem-Brichant** kent jaarlijks studiebeurzen toe, alsook leningen, financiële hulp, subsidies of prijzen. De stichting heeft tot doel bij te dragen tot "de vervolmaking van jonge universitairers" die niet langer dan tien jaar zijn afgestudeerd met het oog op "de verbetering van het lot van personen met een handicap in diverse domeinen van de revalidatie en de socio-professionele integratie". Komen in aanmerking: studies, onderzoekswerken of praktische verwezenlijkingen in de volgende disciplines: medische wetenschappen, administratieve wetenschappen, technieken in verband met materies en instrumenten waaraan personen met een handicap behoefte hebben. De deadline voor een aanvraag is 31 maart. *Stichting Van Goethem-Brichant, Egmontstraat 11, 1000 Brussel, 02/545.04.64*

Het **Koninklijk Gesticht van Mesen** is de oudste openbare instelling van het land en voorziet in een integrale studiefinanciering. Ze hanteren met andere woorden geen maximum. Er wordt voorzien in de dekking van de kosten van cursussen tot voeding. Ze zijn dan ook niet te vergelij-

6: Sint-Maartensdal

Zes weken lang valt Veto binnen in markante gebouwen waarvan we nu eindelijk eens willen weten wat er zich aan de andere kant van de muren afspeelt. Als slotstuk banen we ons een weg door het Sint-Maartensdal tussen drie appartementsblokken en drie torens. In de hoogste toren (1) bezoeken we drie 'stereotiepe' bewoners: een gehandicapte, een bejaarde en een allochtoon. Ons bezoek geeft een andere kijk op een gebouwencomplex waarvan we dachten dat het vol mensen 'in de marge' zat.

Robin Broos & Kobe Van Itterbeeck

Het Sint-Maartensdal werd gebouwd tussen 1963 en 1969 door architect Renaat Braem en is een complex van sociale woningen. De gebouwen vielen toen al op door hun strakke stijl, met blauw gekleurde Mondriaan-panels als vrolijke noot tussendoor. Na veertig jaar waren de gebouwen aan vernieuwing toe, maar omdat de torens een herkenningspunt zijn, besloot de sociale huisvestingsmaatschappij Dijledal de gebouwen te renoveren in plaats van ze te vervangen. De torens werden door architectenbureau A33 gerenoveerd, aan de blokken zijn studiebureau A.R.T. bvba en Collaer en Collaer momenteel bezig. We spreken met Lien Oliviers (2) van Dijledal af op de site. Zij staat in voor de huurdersrelaties. "In de inkomhal (5) is er naast de zuil met bellen ook een zithoekje ingericht, omdat we merkten dat mensen hier vaak op mekaar wachten. Toch is het niet verwarmd omdat ongenodigde gasten zich anders misschien hier komen installeren", begint Lien. De verandering aan de buitenkant is duidelijk: de gelige stenen zijn allemaal vervangen door oranje keramische tegels en de blauwe vlakken zijn nu groen. De aanpassingen aan de binnenkant willen we aan den lijve ondervinden.

Van de tweede tot de zevende verdieping van de toren zijn de appartementen tegenover de lift telkens samengenomen om er één ruim appartement voor rolstoelgebruikers van te maken. "Dat wordt een 'ADL' of Activiteiten Dagelijks Leven-appartement genoemd", weet Lien. De bedoeling is om de gehandicapten zelfstandig te laten wonen, maar hulp ter beschikking te stellen voor handelingen die ze niet zelf kunnen doen. Annabel is een van de gebruikers en vat het als volgt: "De assistenten van Zelfstandig Wonen zijn onze armen en benen als we ze niet zelf kunnen gebruiken." De ruimte die mindervaliden ter beschikking hebben is inderdaad groot, al moet dat guncanceerd worden. Als Annabel bijvoorbeeld vlug bij de telefoon moet geraken, moet ze wel veel plaats laten tussen haar meubelstukken. Er is een groot verschil tussen de zichtbare balzaal en een potentieel hindernissenparcours. Verder zijn de appartementen tijdens de renovatie uitgebouwd naar de normen van de gebruikers. Zo is het aanrecht een stuk lager dan bij de meeste mensen (3) en zijn de stopcontacten steeds op een hoogte van een halve meter, hetzelfde voor de verwarming en de parlofoon. "Ze zijn wel het kijkgat in de deur vergeten, dat nog steeds vrolijk op een meter zestig staat. Mijn girafkwaliteiten zijn niet verstrekkend genoeg om dat probleem te verhelpen."

Op de vraag of ze graag in Leuven woont, zegt Annabel resoluut ja. "Je zit vlakbij de winkels in Leuven en het is hier toch rustig. Er is zelfs geen lawaai van bussen!" Maria (4 links), een 86-jarige vrouw op de dertiende verdieping, denkt daar anders over: "Er wonen hier heel veel oudere mensen en die moeten dan bergop lopen om bij de dichtstbijzijnde bushalte te geraken." Vroeger woonde Maria in een andere toren op de eerste verdieping, waarvan de renovatie net is voltooid. "Dat was plezieriger toen. Ik kan wel tegen de hoogte maar je moet altijd lang wachten aan de lift en als hij kapot is kan ik niet te voet gaan. Maar als ik nu lager had gezeten had ik zo'n schoon zicht niet gehad." Het lawaai van de bussen is voor haar geen punt. Waar ze wel last van heeft is de geluidsoverlast tijdens de werken, vooral als ze aan het afbreken zijn. "Ik heb al tegen mijn dochter gezegd dat ik dan naar de zee ga wanneer ze aan de laatste blok beginnen!"

Naast gehandicapten en gepensioneerden zitten er ook gezinnen in het Sint-Maartensdal. "Maar dat zijn allemaal vreemden en lawaaimakers. Voorts hoor ik hier geen lawaai en ik hoor *pertang* nog goed", zegt Maria. Toch komt ze goed overeen met haar Senegalese buurman. Mor (4 rechts) was al gaan slapen maar wil ons nog even zijn appartement laten zien. Na een zware dag op het werk volgt Mor avondschoon op GroepT. Het is grappig om Nederlands met een zwaar accent samen te horen met het *Leives* van zijn buurvrouw. "Ik ben heel content met haar als buurvrouw", glundert hij. Hij is ervan overtuigd dat het mengen van alle volkeren in het gebouw, de beste manier is om te integreren. "Mensen die ik ken beweren wel eens dat Mor *smoort*, maar ik zeg dan altijd *zwijgt ervan, daane jong misdoet niks*", eindigt Maria.

Naast dikke wolkenpakken gevuld met sneeuw hing er de laatste weken ook protest in de lucht. Nederlandse studenten, waaronder enkele Leidse, trokken naar Amsterdam om er te demonstreren tegen het beleid van staats-secretaris van Onderwijs Mark Rutte. Of hoe het studentenoproer van de jaren '60 een tweede stem krijgt.

Nele De Meyer

Een groep van zo'n tweehonderd studenten bezette onlangs het Maagdenhuis, dat dienst doet als bestuurscentrum van de Universiteit van Amsterdam. Ze stormden het gebouw aan het Spui binnen en nadat alle aanwezigen, inclusief de bewakingsdienst, de deur uit waren gewerkt, werden de toegangen gebarricadeerd, de spandoeken ontrold en de thermoskannen met koffie doorgegeven. Oorzaak van deze plaatselijke revolutie zijn de plannen van Rutte, die het collegegeld wil verhogen voor studenten die langer dan 5,5 jaar aan hun studie besteden. Rutte vindt immers dat met de huidige regelgeving de 'snelle' studenten in de vingers gesneden worden. Hij spreekt van omgekeerde solidariteit: de snelle student die voor de trage student betaalt. De verkorte studievertraging is echter niet het enige

ERASMUSDAGBOEK: NELE IN LEIDEN (3)

Oprutte!

hekelpunt. Net als hun illustere voorgangers in 1969 eisten de bezetters meer medezeggenschap in het hoger onderwijs. Ze wilden de bezetting pas opgeven als Rutte hun eisen zou inwilligen of daar in elk geval over wilde onderhandelen.

Demonstuderen

Rutte liet zich echter niet zien en weigerde met de bezetters te gaan praten. Gek genoeg heeft de bewindsman zelf de afgelopen maanden publiekelijk studenten opgeroepen om, als er niet naar ze geluisterd werd, desnoods maar te gaan bezetten. Nadat de studenten zeven uur actie gevoerd hadden, kwam de politie op verzoek van de Amsterdamse universiteit het Maagdenhuis ontruimen. De ontruiming verliep allesbehalve zachthandig: agenten sloegen met gummiknuppels in op de aanwezigen. In totaal werden 141 studenten aangehouden in het Maagdenhuis. Veertig van hen werden meteen vrijgelaten na het vrijgeven van hun

identiteit, maar ze kregen wel een boete van 75 euro voor huisvredebreuk mee naar huis.

De recente Maagdenhuisbezetting doet terugdenken aan de generatie die het pand in mei 1969 vijf dagen bezette en het voor elkaar kreeg de onderwijsplannen van die tijd terug te draaien en meer medezeggenschap af te dwingen. Paradoxaal genoeg is het precies die generatie die vandaag de voor de studenten nefaste maatregelen op papier heeft gezet... De Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) die de bezetting op touw zette, is woedend dat Rutte zich niet heeft laten zien en heeft aangekondigd hardere acties te zullen voeren. Op 21 maart staat het halfjaarlijkse overleg tussen Rutte en de studentenorganisaties op het programma, de LSVb wil dan gaan *demonstuderen* op het stationsplein in Den Haag.

Ook de Leidse studenten beraden zich op verdere acties. Ze beseffen dat vooral actieve studenten er met de plannen van Rutte slecht vanaf zullen komen. Maximaal anderhalf jaar studievertraging vinden ze te krap als je bijvoorbeeld in het bestuur van een vereniging wil zetelen. Bovendien merken enkelen op dat Rutte zelf acht jaar over zijn studie gedaan heeft en daarom niet met zulke maatregelen op de proppen kan komen. Of de onvrede hier zal leiden tot de bezetting van universiteitsgebouwen, is echter de vraag.

DroomKunstDroom

Het Stedelijk Museum Vander Kelen-Mertens organiseert in het kader van 'Collectie in de Steigers - Tweede Beweging' een opmerkelijke tentoonstelling, die sinds afgelopen zaterdag voor het publiek geopend is. Zeven 'bijzondere' kunstenaars van het BuSo (Buitengewoon Secundair Onderwijs) Ter Bank in Heverlee geven er hun eigen, hedendaagse visie op een aantal zelfgekozen 19de eeuwse werken uit de museumcollectie. Bavo, Carmen, Evelien, Inne, Lieze, Simon en Wouter zijn tussen de dertien en achttien jaar oud. Voor de expositie zijn zij in het pas geopende museum zelf aan de slag gegaan met verschillende materialen. De thema's zijn erg divers, ook in hun vaak erg originele en abstracte heren verwerking. Opvallend is met name de expressiekracht van het kleurgebruik, waaruit een verrassende ongedwongenheid naar voren komt. En net in zo'n spontaneïteit kan een artistieke experimenteerdrang het best gedijen. Om dat echt te begrijpen, kan je best zelf eens een kijkje gaan nemen op de eerste verdieping van het Stedelijk Museum.

De hele tentoonstelling is een samengaan van woord en beeld. Naast de talrijke schilderijen, tekeningen en zelfs architecturale composities heeft elke leerling ook getracht een stukje poëzie te brengen. Door zo'n veelzijdige aanpak wordt een beroep gedaan op de motorische vaardigheid van de jongeren, zowel als hun creativiteit gestimuleerd en hun leefwereld uitgebreid.

Dat gebeurt voornamelijk tijdens de lesuren van juf Linne en Marijke, die voor een permanente ondersteuning van de artistieke zelfstandigheid zorgen. Zo worden de leerlingen onder andere uitgenodigd om na te denken en te praten over het onderwerp van het door hen geselecteerde werk en volgen zij een workshop over poëzie.

Natuurlijk blinken niet alle werken even zeer uit, maar dat neemt niet weg dat er een aantal onze bijzondere aandacht trekken. Zo spreekt bijvoorbeeld Bavo vooral een 19de eeuwse schilderij van een waterval aan. Vanuit zijn eigen visie heeft hij ook een tafereel met een waterval geschilderd, maar hij heeft het kader van het schilderij doorbroken met blauw zijdepapier om de continue stroom van het water te suggereren. Het zijdepapier is dan ook tot midden in de kamer verspreid. Schitterend toch?

De expositie 'DroomKunstDroom. 19de eeuwse kunst door bijzondere ogen' loopt nog tot 17 april in de Leuvense Museumsite.

(pv)

TIENDE EXISTENZMAXIMUM IN HET GESLOTEN ZWEMBAD

Weg R.Mutt, welkom burgies

De studenten Burgerlijk Ingenieur-Architect organiseren deze week voor de tiende keer hun jaarlijks evenement *ExistenzMaximum*. De bedoeling is door middel van workshops, lezingen en debatten architectuur op verschillende manieren te benaderen. Nu Ithaka achter de rug is, kan het leegstaande zwembad op het Hogeschoolplein nogmaals dienen als gelegenheidslokatie.

Robin Broos

Eindverantwoordelijke Kris Merket: «Ieder jaar proberen wij een leegstaande locatie te zoeken die aansluit bij het concept van *ExistenzMaximum*. Toen we hoorden dat het zwembad zou leeg komen te staan hebben we samen met Kura een project ingediend bij de stad. We hebben nog een beetje opruimwerk gehad met het voorbije kunstproject. Er staan hier nog tweehonderdtal weegschalen, twintig 'vellen' en wat cactussen. Die kunstenaars zeggen altijd dat ze het komen halen, maar alles staat er nog steeds. Het was ook een heel werk om het geschilderde *R.Mutt* van het zwembad te krijgen. De witte inkomhal zullen we zo behouden om er met spots en projectie kleureffecten te bekomen.»

(foto Sebastiaan Lampo)

Veto: Dit jaar is het thema 'tijd'. Hoe zal daar rond gewerkt worden?

Kris: «Eigenlijk gaat het over het effect van de tijd. Hoe kan een gebouw veranderen als het een nieuwe functie krijgt? Hoe pas je de seizoenswisseling toe op de activiteiten binnen een gebouw? Rond dit thema organiseren we workshops zoals 'working with the masters' waarbij we de beste Belgische architecten uitnodigen om samen met studenten zich te buigen over architecturale problemen.»

Salsa

Veto: Welke bekende namen uit het milieu zullen naar Leuven afzakken?

Kris: «Er komt bijvoorbeeld het architectenduo '2012' uit Rotterdam die zaken maken van oude materialen. Een deur van een koelkast kan bijvoorbeeld worden herbruikt als gewone deur omdat dat het best mogelijke isolerende ding is. Zij komen een hele dag hier werken met materiaal uit een container en geven 's avonds een lezing over wat ze gefabriceerd hebben.»

Veto: Zijn er dan ook activiteiten die aan te raden zijn voor leken?

Kris: «We zullen een film projecteren in het zwembad, waar we natuurlijk een breder publiek voor verwachten dan alleen onze eigen studenten. Deze film zal 'Memento' zijn, omdat hier ook het tijdsaspect een belangrijke rol speelt. Er zijn ook workshops zoals 'digitale fotografie' of 'schetsen' die toegankelijk zijn voor iedereen. Verder zijn er avondactiviteiten zoals een workshop salsa of een optreden. Onze cocktailavond zal wellicht het meest in trek zijn. Er is ook een fototentoonstelling van onze architectuurreis en de affiches van de voorbije tien

jaar zullen hier ophangen.»

Veto: Waarom zijn er zoveel randactiviteiten?

Kris: «De workshops zijn eigenlijk zo goed als gratis. Er is natuurlijk een deel sponsoring, maar de rest moeten wij financieren met de opbrengsten van bijvoorbeeld onze bar. Natuurlijk zijn die activiteiten voor ons ook leuk als avondactiviteit.»

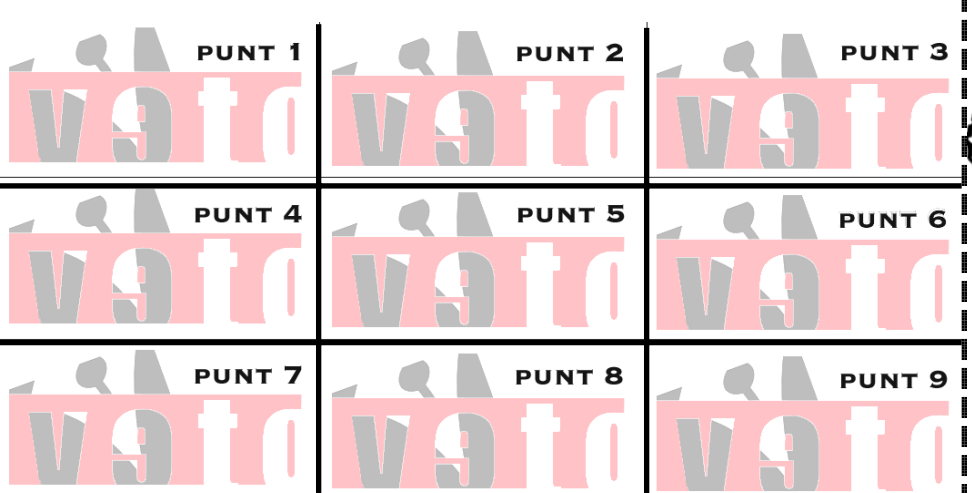
ExistenzMaximum loopt van 21 tot 25 maart in het oud stedelijk zwembad op het Hogeschoolplein. Het gedetailleerde programma vind je op www.existenzmaximum.be

VETO'S GROTE SPAARACTIE

Spaarkkaart

Veto blijft verrassen! In navolging van Vlaamse collega-kwaliteitskranten ontwikkelden wij speciaal voor u een geheel unieke spaar-en-win actie. Het verhaal gaat als volgt: knip deze week de negen spaarpunten uit uw Veto. Plak ze op de daarvoor voorziene plaatsen op de spaarkkaart, die u op haar beurt uitknijpt. Met een volle spaarkkaart kan u op de Veto-redactie een spiksplinternieuw exemplaar van uw lijfblad Veto komen afhalen. Zo kan u alsnog lezend de Paasvakantie doorkomen met een in het geheel niet verknijpte versie. Kan u niet aan de

verleiding weerstaan om opnieuw te beginnen knippen, plakken en sparen? Geen probleem! Met een nieuwe volle spaarkkaart kan u opnieuw een vers exemplaar bekomen. Dan kan u dan opnieuw naar hartelust aan de slag met schaar en lijm. U wordt, dankzij Veto, uw eigen *perpetuum mobile*. Zo voorziet Veto zowel in uw lees- als in uw knutseldrang. Twee vliegen in één klap dus. Hebt u een punt gemist? Geen probleem! Veto anticipeert reeds op het feit dat u het blad nooit volledig leest. Daarom zijn er **bonuspunten** voorzien, die u kan gebruiken als eender welk ander punt. Zo kan u ondanks uw selectieve leesstijl toch meespelen. Alwéér twee vliegen in één klap. Waar wacht u nog op? Wees de eerste in je buurt die alle punten heeft, of ruil je dubbels tijdens de pauze! Veto biedt u een **unieke kans** op een uniek *collector's item*. Laat die kans niet schieten: knip, plak en win!

Het 'gegeugen' van de mens

In het kader van 'K.U.Leuven, één grote familie', trekken we er elke week op uit om in verschillende faculteiten een les bij te wonen. Deze week viel ons oog op 'inleiding tot de gedragsneuro-wetenschappen'. Alleen al bij het uitspreken van de naam, geraakt je gebit overhoop. Hoe ingewikkeld zou de inhoud dan zijn?

Sophie Beyers

Zoals het hoort, zitten we netjes om twee uur op de voorlaatste rij te wachten tot de les begint. Vreemd genoeg is er nog geen prof te bespeuren. We zien sommige studenten al stiekem hopen op het welbekende academische kwartier. Andere zijn het precies al gewoon, want er blijven, ook na 14u, nog vele studenten binnensijpelen. 14u07, een joviaal type in kostuum wandelt rustig de aula binnen. Hij opent zijn tas en haalt een laptop tevoorschijn. Pech voor de dromers onder ons, de les gaat door. Net zoals elke prof sukkel ook hij met het installeren van de presentatie. Toch kan hij zonder schroom streven naar een plaats in de toptien van proffen die snel kunnen werken met de elektronica van de aula.

"Geen tijd te verliezen," moet de neuroprof gedacht hebben, want hij vliegt er meteen in. Voor we het goed en wel beseffen, is hij al aan de derde slide. Niet iedereen heeft meteen door dat de man al begonnen is met de les. Na een tiental minuutjes is het geroezemoes dan toch weggeëbd, en kunnen we ons volledig op de les concentreren. Jammer genoeg is de professor zijn intonatie thuis vergeten. Hij doet wel zijn uiterste best om algemeen Nederlands te spreken. Toch vermoeden we dat hij afkomstig is van West-Vlaamse kanten. We betrapten hem op uitspraken als "het is geel eenvoudig" of "de gersenen van de mens". Het zou niet echt zijn opgevallen, ware het niet dat het lesonderwerp 'het geheugen' is. Uit zijn mond klinkt dat dan als *gegeugen*. Tijdens zijn betoog, merken we ook een aantal stopwoordjes op. Zo zegt hij meermaals "wat men noemt" en nog meer "euh". Gedurende twee minuten turven we het aantal euh's die we horen, waarbij we op een eindtotaal van veertien komen.

Boom

De les bestaat uit heel wat moeilijke woorden waar wij als leek absoluut niet in thuis zijn. Het lijkt wel een anatomie cursus. Blijkbaar hebben de meeste studenten er niet veel moeite mee en schrijven ze vlot alle termen op. De theorie wordt ondersteund door allerlei voorbeelden. Zo behandelt de prof uitgebreid een case waarin een zekere H.M. een hersenoperatie ondergaat. Het gaat hier om een situatie uit 1953, wat dus niet helemaal *up to date* is. Daarna heeft hij het over een gedegradeerde stimulus, een stimulus die we niet meteen herkennen. Ter verduidelijking tekent hij op bord een kring met een streep eronder. Het moet een boom voorstellen. We vermoeden dat het hier al gaat om een gedegradeerde stimulus. Dat hebben we fout gegokt, want de prof zegt daaropvolgend: "Het is voor iedereen duidelijk dat dit een boom is maar wanneer ik er ruis bij teken, wordt het moeilijker om het object te herkennen". Misschien ligt onze slechte verbeelding aan het feit dat we geen habitué zijn in het psychologisch denken.

Het is redelijk rustig in de zaal. Deze stilte

wordt echter verbroken door een gsm die niet werd uitgezet. De gsm in kwestie laat luidkeels horen dat het een berichtje ontvangt. De prof stopt met spreken en kijkt even rond. De eigenaar van de lawaaimaker duikt subtiel weg achter zijn bank. Maar al snel blijkt dat hij geen reden tot paniek heeft. De prof zegt immers doodserius dat hij niet helemaal zeker is of dat zijn chronometer was. Om 14u50 begint het geroezemoes stilletjes aan op gang te komen. Maar daar trekt de prof zich weinig van aan en doet rustig verder met het uitzetten van de ter-minologie.

In de loop van de les begint de prof over John F. Kennedy. De link met de cursus begripen we niet helemaal, maar dat kan te wijten zijn aan het feit dat we even niet meer bij de les zijn. Hij heeft het over de moord op JFK en merkt daarbij terecht op dat wij dat niet hebben meegemaakt. Daarna merkt hij iets minder terecht op dat we dit niet hebben meegemaakt omdat we pas aan het einde van de jaren zeventig geboren zijn. Dit lokt uiteraard heel wat geroezemoes uit. Het gaat hier tenslotte om tweede kanners die amper de leeftijd van twintig jaar hebben bereikt. Ook wanneer de prof uitlegt dat de meeste mensen

hun activiteiten van 11 september 2001 nog goed kunnen herinneren, ontstaat er spontaan een caféhouding. Iedereen voelt plots de nood om aan zijn buur te vertellen wat hij deed op die bewuste dag. Ten slotte vertelt de prof nog een leuk weetje. Tien pinten per dag drinken, kan serieuze geheugenstoornissen tot gevolg hebben. Dit noemt men het Korsakov-syndroom. Bij deze zijn de psychologiestudenten gewaarschuwd door een bezorgde professor Vandenberghe.

Steekkaart

Prof? Rik Vandenberghe
Wie? Een dikke 300 studenten uit de tweede kandidatuur psychologie
Waar? VHI 01.29
Wanneer? Donderdag, 14u-16u
Pauze? 15u02-15u14

Schönberg, Bartók, Satie, Poulenc en Curt-Weil, om er maar een paar te noemen.

Naast de grote namen uit de muziekwereld zijn er ook composities te horen uit eigen huis. Het werk voor koor en ensemble bijvoorbeeld dat geschreven werd door Klaas Coulembiez, laatstejaarsstudent musicologie, is een werk met een knipoog naar het verleden. Het is gebaseerd op een cantus-firmus melodie (*basismotief in de tenorpartij waarop een compositie wordt gemaakt, sj*) bekend van het werk 'l'homme armée' dat tijdens de Renaissance een geliefd volks motief was als basis voor een compositie. Met die melodie neemt het stuk ons door verschillende stijlen

uit de muzikale geschiedenis. Zo is er zowel een deel in klassieke stijl als een deel in een meer romantische stijl. Ook krijgt het werk een modern tintje door het gebruik van niet zo alledaagse instrumenten, zoals bierflesjes.

Bijna alle werken worden uitgevoerd door de musicologiestudenten, maar ze krijgen ook versterking van studenten uit de verschillende conservatoria. De bedoeling van het concert is natuurlijk vooreerst mee kleur te geven aan het culturele leven in Leuven, maar ook om de leerlingen musicologie een beeld te geven van de praktische kant van het organiseren van een concert. Naast hun eigen concert helpen zij

Zonder pintje lukt ook

Het VRG organiseerde op woensdag 16 maart voor de tweede keer de VRG Challenge op het Ladeuze-plein. Deze 'studentikoze manifestatie' poogt een waardig alternatief te zijn voor de 24-urenloop en trok de aandacht van een achthonderdtal studenten.

Nathalie Lucas

aantonen dat een studentenactiviteit ook succesvol kan zijn zonder alcohol," legt VRG-preses Barbara Van Speybroeck uit. De Challenge was ook voorzien van een BOB-bus waar je je alcoholgehalte kon checken en informatie kon krijgen over veilig rijden. Volgens Barbara werd dit initiatief door de media en de studentenkringen positief onthaald, maar door de studenten zelf mis-schien iets minder. Het werd voor hen dan ook wachten tot op de dubbel-TD van diezelfde avond in het Muziek-café en de Albatros om een pintje te drinken.

Kratstapelen

De weergoden waren het VRG duidelijk goed gezind, ze hadden het niet beter kunnen treffen dan met deze zonovergoten woensdagnamiddag. Vooral het beachvolleyballterrein kreeg hierdoor heel wat bekijks en succes. Ook het kratstapelen, waarbij men een zo hoog mogelijke toren moest bouwen met bierkratten, bleek een populaire attractie. Toch leek de VRG Challenge veel minder bezoekers te lokken dan vorig jaar. Het evenement werd wel bewust kleiner gehouden, met minder attracties en inschrijvingen. Bang voor slecht weer en gelimiteerd door een kort semester en de vele activiteiten die het VRG al organiseerde, zoals bijvoorbeeld de succesvolle tweejaarlijkse revue, beslisten de organisatoren dat dit noodzakelijk was. Uiteindelijk was het VRG over het algemeen zeer tevreden over de afloop en er wordt stiekem al gehoopt op een volgende editie.

24-urenloop

Het idee voor de Challenge is er gekomen nadat het VRG besloot niet meer deel te nemen aan de 24-urenloop. De gemiddelde rechtenstudent bleek namelijk nog maar weinig interesse te tonen voor deze klassieker. Om toch een sportieve activiteit te hebben biedt het VRG nu dus de Challenge aan, een evenement dat beter moet passen bij de rechtenstudenten en dat als doel heeft ook de niet-sportieve medemens naar het Ladeuzeplein te lokken.

Als concept en alternatief voor de 24-urenloop is deze manifestatie zeker een geslaagd experiment, maar er zou misschien gedacht mogen worden aan een grotere interactie met de kijklustigen en sympathisanten, zoals het geval is tijdens de grote activiteiten van de verkiezingsweken. Het kan de sfeer en de opkomst alleen maar ten goede komen. De Challenge blijft evenwel het bezoeken waard, al was het maar om plezier te beleven aan de vele vechtende, struikelende en vallende deelnemers.

De VRG Challenge was vorig jaar een gigantisch succes, en dus besloot het VRG het Ladeuzeplein dit jaar opnieuw in te pakken voor dit sportief evenement. Zes uur lang mochten veertien ploegen van acht à negen studenten zich uitleven op een twintigtal activiteiten, zoals de *deathride*, de *elastarun*, de *human table-soccer*, het gladiatorengevecht met kussens, de *rodeostier*, de *stormbaan* en het *kratstapelen*. Het doel was elkaar zo veel mogelijk de loef af te steken om zo dicht te geraken bij de ultieme hoofdprijs: een reis naar een zonnig skioord. Liefhebbers van zon en strand kregen ook de mogelijkheid om hun hart op te halen aan een partijtje beachvolleybal.

Opmerkelijk was wel dat dit evenement volledig alcoholvrij was. "We wilden hiermee de sportieve kant van de Challenge benadrukken en

ook mee met onder andere de organisatie van 'Het Festival van Vlaanderen' en 'De Nieuwe Reeks'.

Het concert gaat door in de grote aula van het Maria-Theresiacollege. "Indien men de aula een gepaste aankleding geeft is het een ideale locatie door zijn prijs, ruimte en vrij goede akoestiek," aldus de organisatie.

(sj)

Musicologica concert: "Een ode aan de 20e eeuw" Woensdag 23/05, 20.30u, Maria-Theresiacollege Kaarten zijn te verkrijgen bij Stefanie Beghein (stefanie.beghein@student.kuleuven.ac.be) VVK: 5 EUR (student)/6,5 EUR (niet-student) ADD: 6,4 EUR / 8 EUR

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je een evenement?

Plaats het dan GRATIS in de database Agenda K.U.Leuven

<http://agenda.kuleuven.be>

(advertentie)

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Wat gebeurt er aan de K.U.Leuven?

Lees de wekelijkse e-nieuwsbrief

<http://www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief>

(advertentie)

KRISKRAS Wedstrijd

3 weken 3 vragen 1 winnaar

Los één van de vragen op die je drie weken lang in Veto vindt en mail je antwoord naar info@kriskras.be vòòr 27/03/05.

De winnaar wordt op 28/03 geloot uit de juiste antwoorden en ontvangt een Kriskrasreischeque ter waarde van 500 euro!

Eén inzending per week per persoon toegelaten.

VRAAG 3:

In welke stad ligt het Djemaa El Fna plein waar slangenbezweerders en talrijke eetkraampjes met tajines het sfeerbeeld vormen?

Alle antwoorden zijn te vinden op www.kriskras.be

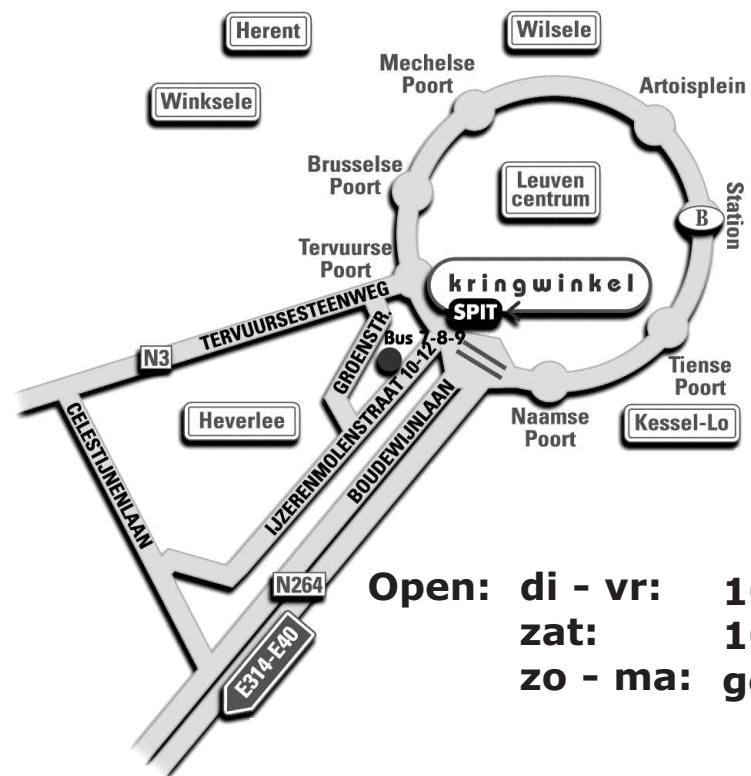
Loop eens langs bij De Kringwinkel SPIT

Je vindt er meubels, kleding, fietsen, huisraad, boeken, platen, cd's en pakken snuisterijen...

De kringwinkel SPIT:

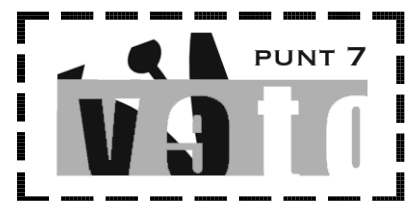
IJzerenmolenstraat 10-12 te Heverlee

Tel. 016 65 29 57 - web: www.spit.be

**Open: di - vr: 10-18u
zat: 10-17u
zo - ma: gesloten**

(advertentie)

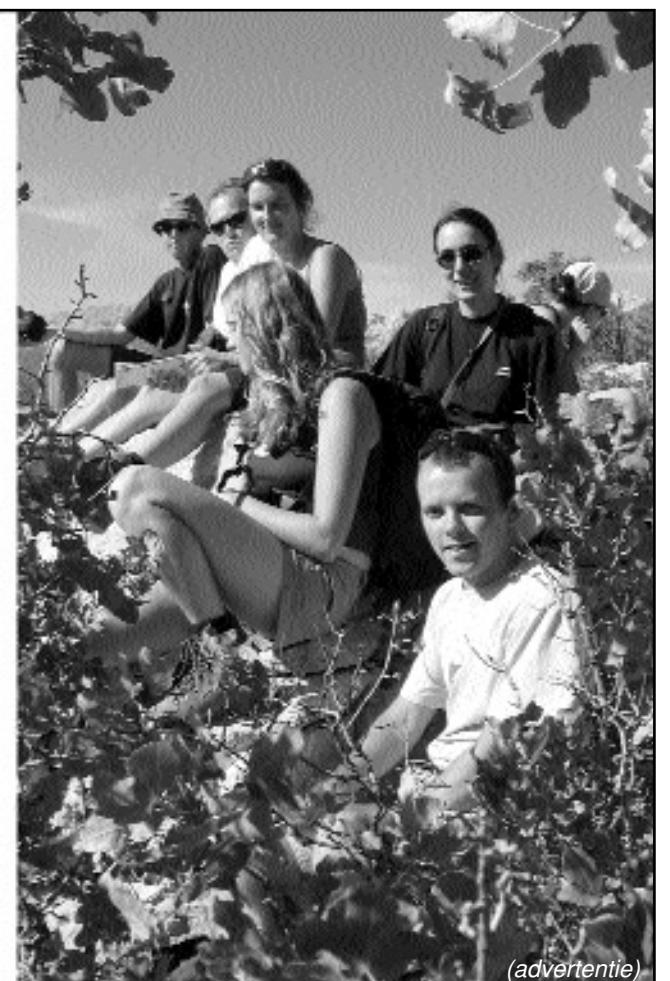
Blader snel terug naar de spaarkaart op pagina 16

**WWW.
KRISKRAS
.BE**

Kriskras
VZW

**GROEPSREIZEN
VOOR JONGEREN
VAN 18 TOT 30 JAAR**

(advertentie)

Deze vraag wordt de laatste maanden steeds vaker gesteld door studenten kinesitherapie in heel België. De contingentering, en zeker ook de onduidelijkheid betreffende deze contingentering, vormt hiertoe de rechtstreekse aanleiding. Tot op vandaag is er nog steeds niemand die weet wat de inhoud van deze contingentering is.

Vanaf 2005, dit jaar dus, zouden slechts 450 afstuderende kinesitherapeuten in België recht hebben op een erkenning. Slaait dit dan op de erkenning van beroepstitel nodig om het beroep te mogen uitvoeren, of enkel op het RIZIV-nummer nodig voor de terugbetaling van geleverde prestaties binnen de gezondheidszorg? De toekenning van deze nummers zou gebeuren aan de hand van een jaarlijks selectie-examen, afzonderlijk georganiseerd voor Vlaanderen en Wallonië, waar respectievelijk 270 en 180 erkenningen te verdelen zijn. Wat met de niet geslaagden? Vanaf het jaar 2008 zouden deze cijfers aangepast worden. Of dit cijfer verhoogd of verlaagd wordt blijft een vraagteken.

Vanuit de grote onzekerheid die met deze zaak gepaard gaat, hebben studentenvertegenwoordigers van alle Vlaamse opleidingen kinesitherapie zich georganiseerd in een Vlaams overleg, genaamd SKITO (Studenten Kinesitherapie Tegen Onrecht). Als meest betrokken partij in dit dossier stellen we ons heel wat vragen. Wanneer zou een vergelijkend examen plaatsvinden? En waaruit zou het examen bestaan?

Binnen enkele maanden studeren in België opnieuw volwaardige, goed geschoolde kinesitherapeuten af. Met het diploma in de hand, klaar om het werkveld in te stappen, wordt voor velen de toegang

Minister Demotte, wat met ons diploma kinesitherapie?

tot het beroepsveld drastisch beperkt. Vier tot vijf jaar lang hebben vele ouders, de overheid en in sommige gevallen de student zelf zware financiële inspanningen geleverd om het behalen van dit diploma mogelijk te maken. Nu worden we na het beëindigen van onze opleiding geconfronteerd met een uitstroombepijking van het aantal erkende kinesitherapeuten, wat voor ons, studenten, totaal onaanvaardbaar is.

In een ontwerp van het Koninklijk Besluit wordt heel vaag een schets gemaakt van de inhoud van het schriftelijke vergelijkend examen. Er zouden een aantal parameters worden getoetst, die noodzakelijk worden geacht voor de beroepsuitoefening als zelfstandige en voor het succesvolle beheer van een kinesitherapiepraktijk. Deze parameters werden tijdens onze opleiding reeds gedoceerd en geëxamineerd. Geeft de overheid met dergelijk examen niet het signaal zich vragen te stellen bij de kwaliteit van haar eigen opleidingen? Stelt de overheid hiermee ook de bekwaamheid van de nu reeds actieve kinesitherapeuten niet in vraag?

Bovendien doen geruchten de ronde dat er al twee expert-psychologen aangeduid zijn om het examen op te stellen. Deze zouden hun bevindingen pas in september 2005 moeten inleveren op het kabinet van minister Demotte. Wanneer zou men dit examen dan moeten verwachten? En wat in die tijd

met de studenten kinesitherapie die in juni afstuden? Is dit niet in tegenstrijd met de filosofie van de overheid, die werken zo belangrijk vindt?

Houdt de overheid ook rekening met de veranderingen binnen het werkveld? We doelen hier op enkele duidelijke maatschappelijke tendensen. Er is immers een vervrouwelijking van het beroep aan de gang, wat in combinatie met een gezinsleven leidt tot een verminderd aantal prestaties per kinesitherapeut.

Waarop is trouwens de uitstroombepijking gebaseerd? Verschillende studies hebben reeds aangetoond dat het zowat onmogelijk is het aantal actieve kinesitherapeuten te objectiveren. Ook nu zou een dergelijke studie gevoerd worden, waaruit opnieuw dezelfde resultaten blijken. De logica achter deze maatregel is dan ook ver te zoeken.

Gezien elke jongere vrije toegang heeft tot de studierichting kinesitherapie en bovendien weinig of niet geïnformeerd wordt over de contingentering, vrezende we na enkele jaren een opstapleffect. Jaarlijks zullen procentueel steeds minder kinesitherapeuten, met een geldig diploma, een erkenning ontvangen.

De contingentering is door de overheid in het leven geroepen als remedie tegen de hoge kosten in en de dalende kwaliteit van de gezondheidszorg. Wij stellen ons de vraag of een uitstroombepijking van

het aantal kinesitherapeuten hier een wezenlijk redmiddel biedt?

Is er op politiek vlak uiteindelijk een eenduidig standpunt geformuleerd betreffende de noodzaak van een contingentering? In het verleden heeft toenmalig Vlaams Minister van Onderwijs, Marleen Vanderpoorten, al aangegeven "grote twijfels te hebben over de federale cijfers over het aantal kinesitherapeuten". Is er op politiek vlak uiteindelijk een eenduidig standpunt geformuleerd betreffende de vorm waarin deze contingentering moet worden uitgevoerd? Enkele jaren geleden heeft toenmalig Minister van Sociale Zaken, Frank Vandenbroucke, in een interview in *De Standaard* aangegeven dat de contingentering beter op het niveau van onderwijs zou worden besproken. Dus minister Vandenbroucke zit volgens zijn eigen zeggen op de juiste plaats om er iets aan te doen.

SKITO vraagt, in naam van alle studenten kinesitherapie, duidelijkheid omtrent dit dossier en omtrent de (nabije) toekomst van de huidige studenten kinesitherapie. Als meest betrokken partij vragen we uitdrukkelijk niet langer genegeerd te worden bij beslissingen omtrent onze eigen toekomst.

Tot slot benadrukken we dat elke afgestudeerde optimaal gebruik moet kunnen maken van zijn behaalde diploma's en we ons dus met geen enkele vorm van uitstroombepijking kunnen verzoenen.

Yves Janssens, Yannick Halleman, Vincent Vollon, Ann Eeckelaert en Wouter Bossuyt (SKITO)

De universiteit is een complexe organisatie. Van dierenexperimenten tot lokaalwijzigingen, van internationale pleitwedstrijden tot onderhandelingen in het kader van contractonderzoek, de meest onvoorstelbare dingen vinden er plaats. Wie grasduint in het organigram van de universiteit, kan uren zoet zijn. Het is typerend dat er in dergelijke grote organisaties met tienduizenden betrokkenen ook een vorm van bureaucratie aanwezig is. Uiteindelijk moet de universiteit 'beheersbaar' blijven. De academische overheid heeft nood aan informatie om haar beleid waar te maken. Die informatie-honger kent echter haar grenzen en daar botsen we bijna tegenaan. De inperking van de administratieve overlast en de verbetering van de dienstverlening moet wat ons betreft daarom een belangrijk onderdeel worden van het programma van de rector-kandidaten.

De aandacht die we voor dit probleem vragen, is er niet omdat wij ons willen mengen in de interne administratie van de universiteit, maar wel omdat we geloven dat een democratische universiteit ook moet streven naar efficiëntie in alle domeinen. Door immers studenten en personeel te overladen met allerlei bureaucratische maatregelen, neemt men niet alleen hun tijd in beslag maar fnuikt men hierdoor eveneens hun vrijheid en creativiteit. De academische overheid wordt als een lastpost ervaren en niet als een bron van stimulerend initiatief. Een volgende stap is dan dat men zich dan maar niets meer van die maatregelen aantrekt of ze zelfs verwerpt. Als je dan echt iets nodig hebt, valt er altijd wel iets regelen. Die spiraal leidt op termijn tot een legitimiteitscrisis; niemand neemt de academische overheid nog serieus. Dat lijkt ons een gevaarlijke tendens te zijn.

Natuurlijk is bureaucratie geen bewuste politiek. Het is in de eerste plaats een gevolg van een groeiende universiteit en de vooruitgang binnen de maatschappij. Ook de maatschappij in de vorm van de overheid vraagt steeds meer van de universiteit. Het aantal regels en structuren neemt hierdoor stelselmatig toe. Daartegenover staat dan dat bepaalde geplagenheden en procedures helemaal niet veranderd zijn. Men doet al eens smalend over de logge ambtenarij, maar de afgelopen jaren is daar een grote inhaalbeweging ingezet. Daar is immers vastgesteld dat een goed bestuur slechts mogelijk is

K.U.Leuven, met de K van Kafka?

als men het hele overheidsapparaat aanpakt. Zomaar wat cosmetische wijzigingen aanbrengen, is niet voldoende. Administratieve vereenvoudiging is daarom ook terecht topprioriteit geworden in de Vlaamse en federale overheid.

De universiteit van haar kant hinkt hier wat achterop. Als semi-publieke instelling heeft de universiteit soms eens wat weg van een verouderde overheidsdienst. Het bekendste voorbeeld hiervan is het invullen van formulieren. Soms lijkt het alsof de universiteit iedere week vergeet waar je woont. Voor programmawijzigingen, werkcolleges, allerlei aanvragen mag je nog telkens opnieuw netjes je thuis- en kotadres opschrijven. Akkoord, over die twintig seconden extra kun je niet klagen, maar het is wel typerend voor de filosofie waarmee men de studenten of personeelsleden benadert. Eerder dan zelf te trachten de administratieve last tot een minimum te beperken, maakt men de betrokkene zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van allerlei informatie. Maar die heeft heus wat beters te doen.

Het is daarom nodig dat de universiteit in haar dienstverlening de mens — student, personeelslid of buitenstaander — centraal stelt en niet één of andere structuur. Er gebeuren al goede inspanningen via ICT, maar het decentrale niveau lijkt hierbij onvoldoende betrokken te zijn. Dat is nochtans essentieel voor het succes van administratieve vereenvoudiging. Het heeft weinig zin om op bepaalde terreinen wel zeer modern te werken, terwijl men op andere terreinen nog altijd moet werken volgens middeleeuwse gebruiken. We gaan hier niet de discussie beginnen of studenten nu

klanten of participanten zijn van hoger onderwijs, maar op het vlak van 'klantvriendelijkheid' staat de universiteit nog in de kinderschoenen.

De student of het personeelslid centraal stellen vergt ook een beter inspelen op hun wensen en verwachtingen. Daarbij doen we niets af van de enorme inspanningen die het administratief en technisch personeel leveren. Iedereen heeft wel een verhaal over een medewerker van een studentensecretariaat die het onmogelijke heeft kunnen doen gebeuren. Toch menen we dat er nog een aantal initiatieven mogelijk zijn die de dienstverlening kunnen verbeteren. Waarom zou bijvoorbeeld de dienst Studentadministratie niet gedurende een paar maanden per jaar ook een antenne oprichten op de Campus Heverlee? Moet men echt altijd naar de Naamsestraat pendelen om zijn agenda te komen oppikken? Of kan het studentensecretariaat van iedere faculteit niet een keer per week iets langer open zijn, om bijvoorbeeld werkstudenten ook de kans te geven hun formaliteiten zo te vervullen?

Veel heen-en-weer geloop kan worden vermeden door communicatie via internet. Het beantwoorden van e-mails is echter een ander zeer. Naar verluidt heeft de universiteit richtlijnen uitgevaardigd dat studenten verplicht zijn regelmatig hun e-mail te controleren en dat dit een officiële manier van communiceren is tussen student en universiteit. Eigenaardig genoeg legt de universiteit zichzelf geen verplichting op en kunnen e-mails van studenten rustig onbeantwoord blijven. Een duidelijke richtlijn, dat mails van studenten minstens een antwoordbevestiging moeten krijgen binnen een aantal werkdagen, lijkt ons geen

overbodige luxe. Ook zou best werk worden gemaakt van het verder integreren van allerlei formulieren in de website van de universiteit. Iedere nutteloze verplaatsing moet worden vermeden.

De universiteit zou dus best een soort "charter voor klantvriendelijkheid" opstellen, dat bijvoorbeeld de stelregel bevat dat de universiteit niet tweemaal naar dezelfde informatie mag vragen. In de aanloop daarvan zou een grootschalige Kafka-operatie de belangrijkste problemen in kaart kunnen brengen. Via een digitaal meldpunt kunnen studenten en personeel gedurende een bepaalde periode allerhande administratieve overlast signaleren. Daarna kan een expertenteam aan de slag voor het opstellen van actieplan. Als sluitstuk vragen we een betere invulling van de ombudsfunctie. De universiteit is sinds kort verplicht om een ombudspersoon aan te duiden die het hele jaar door moet bemiddelen tussen studenten en personeel, en niet enkel tijdens examens. Die ombudsen vervullen dan een zeer nuttige rol bij het signaleren van disfuncties in het bestuur.

Daarom roepen wij de volgende rector op werk te maken van een geïntegreerd beleid inzake administratieve modernisering van de universiteit. Het uitstekende onderwijs en onderzoek kan maar echt tot zijn recht komen met een bestuur dat zelf naar excellentie streeft.

Neal Raes, Voorzitter Prego Studenten met Spirit

PregoSMS stelde naar aanleiding van de rectorverkiezingen een memorandum op met tien voorstellen. De volledige tekst is te lezen op <http://sms.studentenweb.org>

Van ballenbad tot topspeler

Na de schitterende prestaties op de Universitaire Kampioenschappen Schermen en Turnen gingen we met hoge verwachtingen op bezoek bij de tafeltennissers van de universitaire ploeg. Met vijf medailles voor zestien spelers behaalden ook zij een mooi resultaat.

Sebastiaan Lampo

In de pingpongzaal van het sportkot vliegen de ballen al goed in het rond als we toekomen. We ontdekken dat van 19u tot 21u de beginners en gevorderden trainen, waarna om 21u de competitiepelers beginnen in de grote sportzaal boven. Tussen de ballen en paletjes door laveren we tot achter in de zaal, waar we Alexander Destrijcker, de trainer, te pakken krijgen.

Op onze vraag of hij tevreden is met het resultaat van zijn ploeg op het kampioenschap antwoordt hij lachend: "met een gouden, twee zilveren en twee bronzen medailles kan je moeilijk ontevreden zijn hé." Het addertje onder het gras is dat één gouden en zilveren medaille gewonnen werden bij de dames recreaten, een categorie met welgeteld twee deelnemers van... juist, de K.U.Leuven.

Internationaal

Dat doet volgens Alexander niet ter zake. Hij is overduidelijk trots op zijn ploeg en verrassend genoeg ook op de 'gewone' recreanten. Na enig doorvragen blijkt dat deze goodwill onstaat door de trouw van de recreanten en competitiepelers uit de lagere klassen zoals C, D en E. De hoger geklasseerden, uit klasse A en B, blijken vaak niet aan de K.U.Leuven te sporten, maar meer bij hun eigen club. De trainer hoopt dan ook meer topspelers uit deze laatste klassen aan te trekken door voor hen meer faciliteiten aan te bieden. "Een eerste denkpiste is om een interuniversitaire competitie op te zetten met tweewekelijkse bijeenkomsten verspreid over het hele land", zegt hij, en voegt er in een adem aan toe dat "er op termijn zelfs mogelijkheid kan zijn om aan internationale toernooien in Duitsland en Nederland deel te nemen."

Maar daarvoor moet er een vast publiek zijn dat elke week komt opdagen, een vereiste waaraan nu nog niet volstaan is. De teleurstelling van de sympathieke trainer ligt erin dat de vlijtige activiteit van deze week geen constante is. "Er waren in de eerste week vijftig deelnemers per groep, nu soms nog tien of minder." Er blijken ook spelers bij te komen tijdens het jaar, wat het moeilijk maakt om het niveau op te krikken. Hoewel de meeste spelers nu al de lift oefenen, een slag om een aanval voor te bereiden, moet voor die nieuwe deelnemers alles vanaf nul opnieuw uitgelegd worden.

Ondanks deze moeilijkheden blijkt Leuven een goede positie in te nemen in het Belgische tafeltennis. Op het Interuniversitair Kampioenschap was één derde van de deelnemers afgevaardigd vanuit Leuven. Daarmee staken we duidelijk uit boven Hasselt, Gent en de ULB. Louvain-La-Neuve was gastheer en speelde dus een thuiswedstrijd, maar

Luik had de beste speler meegebracht, uit klasse B0. Een landelijke competitie met de zes universiteiten zou waarschijnlijk een stimulans zijn voor de spelers om nog harder te trainen.

Om hen voor te bereiden op zulke kampioenschappen worden er regelmatig toernooien georganiseerd binnen de universiteit. Zo vond er dit jaar al een Kersttoernooi plaats en volgt er ook nog een tweede toernooi in april. Zo kan de droom van de trainer om in nationale toernooien een medaille weg te kapen in elke reeks wellicht binnenkort in vervulling gaan.

Ballenbad

Zelf een palet vastnemen en even een balletje kloppen bleek niet zo eenvoudig. Onze tegenstander gaf meteen een korte opslag, die slechts met een snoekduik gered kon worden. Twee keer *duwen* en een *topspin* later mochten we het al quasi opgeven. Een rondvraag toont snel aan dat de beste spelers al enkele jaren met de sport bezig zijn en dit minstens een uur per week. "Inderdaad", vult Alexander aan, "echte topspelers komen hier vaak een uurtje spelen zonder tegenstander, enkel om hun opslag te oefenen." Die brengen dan een hele bak balletjes mee om hun eigen ballenbad aan te leggen achteraan in het lokaal.

We komen ook te weet dat tafeltennis eigenlijk helemaal niets te maken heeft met tennis. Vaak moet de trainer zelfs opmerkingen maken als "dat is een tennisslag, doe dat niet hier." Vele spelers brengen verkeerde gewoonten mee uit vroegere ervaringen, die slechts met de grootste moeite weer kunnen afgeleerd worden. De meest voorkomende zijn de ruime zwaaien en een statische houding.

Pingpong blijkt een snelle en zeer beweeglijke sport te zijn, die een goede coördinatie vereist. Dat vormt alvast een eerste verklaring voor onze eigen belabberde prestatie. Meer dan eens zien we de trainer dan ook een beweging voordoen, de houding corrigeren en uitleggen hoe je lichaamsgewicht verdeeld moet zijn. En hoewel de bewegingen veelal kort en snel zijn is er voor de effectslagen, *backspin* en *topspin* in het jargon, heel veel gevoel nodig omdat je dan de bal enkel mag strelen. Een raar volkje, die tafeltennis(t)ers.

(foto Pieter Baert)

580 JAAR UNIEFVERHALEN

Hofkapel

Onze Alma Mater bestaat 580 jaar. Een lange geschiedenis, waarvan we vaak enkel nog archeologische overblijfselen of plaatsnamen kennen. Aan de hand van enkele feiten en feitjes willen we een deel van de geschiedenis van de Leuvense universiteit reconstrueren.

Pieter De Somer zit in de collectieve universitaire herinnering als de 'rector onder de studenten', de rector die er niet vies van was om een pintje te pakken met zijn studenten. Zo getuige ook de begrafenisplechtigheid van De Somer in 1985, waar zijn kist door studenten werd gedragen. De Somer is door zijn studentikoze aanpak een dankbaar figuur voor anekdoteververtellers. Zo kwam ons ook dit verhaal over De Somer en de studentenfanfare ter ore.

In het Genkse is er een carnavalvereniging die zich met de naam 'De Orde van de Gulle Vlaamse Lach' tooit. Ieder jaar reikt de vereniging een onderscheiding uit aan een verdienstelijke Vlaming, zoals bijvoorbeeld Leo Tindemans. Eind jaren 70, begin jaren 80, viel deze eer van de gulle lachebek te beurt aan Pieter De Somer. De rector werd verwacht de prijs in ontvangst te nemen op een carnavalsbal in Genk.

De Somers redenering bij dit gegeven moet ongeveer de volgende geweest zijn: het is misschien wel een carnavalsbal, maar laten we dan tenminste in stijl gaan. De

rector huurde een bus in, stak de Leuvense studentenfanfare — het toonbeeld van stijl en studiedevotie, van 1911 tot heden — in de bus, en vertrok naar Genk. Ter plaatse gearriveerd, bleek het carnavalsbal toch wel een zaak van enige 'standing' te zijn: mannen gehuld in smoking, vrouwen in galajurken van het taftzijden soort. De studentenfanfare verschool zich in een van de boxen aan de zijkant van de zaal en slaagde er al snel in enkele bakken bier te bemachtigen. Zoals het muzikanten betaamt, hadden ze steevast een *kroontjeswipper* op zak. Het behoeft geen enorme gave aan voorstellingsvermogen om de toestand van de vrolijke blazers na enkele uren in te schatten. De universiteit kon zich geen betere afvaardiging voorstellen.

Rector De Somer gedroeg zich in deze beschamende omstandigheden gelukkig een rector waardig. Hij besteedde het spreekgestoelte en sprak deze legendarische woorden: "Ik ben zeer vereerd dat ik deze onderscheiding in ontvangst mag nemen. Om de gelegenheid enige stijl mee te geven, heb ik mijn persoonlijke hofkapel meegebracht. Deze muzikanten zijn stuk voor stuk grote virtuozen en zullen u een staaltje van hun kunnen tonen." Waarop de beschonken studentenfanfare vakkundig demonstreerde dat De Somer de humoristische onderscheiding meer dan verdiend had.

(cvm)

Medica:

Vijftig en springlevend

Om haar vijftigjarig jubileum kracht bij te zetten organiseert Medica, de kring van de studenten biomedische wetenschappen en geneeskunde, een competitie waarin de verschillende jaren tegen elkaar uitkomen. Het jaar dat de beste resultaten neerzet mag uitkijken naar een spetterend feestje in Doc's Bar, de fakbar van Medica.

Enkele weken geleden werd een lijst verspreid met daarop de meest diverse opdrachten, die binnen de afgesproken tijd vervuld moeten worden. De media halen, daar is de derde kandidatuur bij deze al in geslaagd. Maar die opdracht is nog maar het begin. De studenten laten niet na hun vereende krachten ook even voor een goed doel in te zetten: de groep die afgelopen week massaal ging bloed geven, kon ook op een bonus rekenen. Maar het moet niet steeds bloedserieus zijn: het jaar dat een duvel-koningin onder zijn rangen telt wordt daar ook voor beloond. Opnieuw een — twijfelachtige — eer waar derde kan mee ging lopen.

Kameel

Dat de opdrachten die niet publiek worden vrijgegeven wat stouter zijn, illustreert het reglement impliciet: "Het is nooit de bedoeling de lessen of practica ernstig te verstoren." Benieuwd welke opdrachten ze nog in petto hebben. Een

klein onderzoek leverde weinig op. Iedereen heeft er namelijk voordeel bij dat de proeven geheim blijven. Toch liet een enkeling vallen dat een deel van de opdrachten gepaard gaan met infiltraties in practica en dat duellen tussen de verschillende jaren ook niet uitgesloten zijn. Qua originaliteit moest deze algemene opdracht niet onder doen: "Vind een kameel, het symbool van het huidig presidium, en bevestig er het vijftig jaarembles aan". Benieuwd wie er op zijn kot een kameel heeft staan. Jeroen Decoster, preses van Medica was alvast erg in zijn nopjes: "Voor zover we er zicht op hebben — de meeste opdrachten gebeuren in het geheim — krijgen we de studenten toch de straat op. De bloedinzameling, waarmee ook punten te verdienen waren, was een groot succes."

Donderdag wordt de competitie afgesloten en worden de punten geteld. Het blijft afwachten welk jaar als eerste de hele waslijst kan schrappen. Het hoogtepunt van het jubileumjaar moet echter nog komen. Op vier mei vindt een academische zitting plaats die het orgelpunt moet worden van Medica's feestjaar. Dit oudje mag dan al een respectabele leeftijd bereikt hebben, in dit jubileumjaar is er van euthanasie nog lang geen sprake.

(tvb)

Lou's glimmende laarzen

Nog tot en met donderdag 24 maart brengen diverse artiesten songs van hun muzikale held in het kader van *Vadermoord*. Dit minifestivalletje, georganiseerd door STUK, is daarmee al aan haar vierde editie toe. Vorige jaren werden onder meer Tom Waits, Johnny Cash en Randy Newman gecoverd, maar gelukkig zijn er genoeg helden op overschot.

Katleen Gabriëls

Afgelopen woensdag werd het startschot gegeven door Nico Jacobs, bekend van de Antwerpse band Star Club West, en Jan Hautekiet & Rick de Leeuw. De lente was die dag in Leuven gearriveerd en behalve muziek hing er ook warmte in de Stukgebouwen. De zaal had voor de gelegenheid een intieme inkleding gekregen, al leken de reusachtige poefs vooraan ons eerder bevorderlijk voor nek- en rugpijnen dan voor het libido. Jacobs had de Amerikaanse band Yo La Tengo, vaak vergeleken met The Velvet Underground, als muzikale vader gekozen, terwijl Hautekiet & de Leeuw zwichtten voor Lou Reed. Reed, vroeger voorman bij The Velvet Underground en nu solo, was bijgevolg *high in the city* woensdagavond.

Eclectisch

Yo La Tengo is een eclectische band en het was duidelijk dat **Nico Jacobs** dat adjectief letterlijk nam. Hij had namelijk een hoop getalenteerde vrienden uitgenodigd om de set te versterken. Jacobs (zang, gitaar), Elko Blyweert (piano) en Rudy Trouvé (gitaar, keyboard) vingden aan, maar meermaals rezen bevriende muzikanten uit het publiek, waardoor de opstelling per nummer verwisselde. Zo versterkte Raf De Backer de band op drums tijdens "Stockholm Syndrome" en zong Trouvé enkele nummers, waaronder "The Hour Grows Late". Dieter Sermeus, bekend van The Go Find en Orange Black, zong op zijn beurt "Nowhere Near", terwijl Koen Boyden zijn elektrische gitaar bovenhaalde tijdens "Speeding Motorcycle" en "Cherry Chapstick".

Nico Jacobs is een sympathieke kerel die bij elk nummer vermeldde op welke cd we het konden terugvinden. De muziek die Jacobs & vrienden brachten, deed ons eerder aan Granddaddy dan aan The Velvet Underground denken. Geen vreemde bemerking wellicht, omdat Yo La Tengo ook omschreven wordt als *indietronics*. De sfeer was bijgevolg erg dromerig en intiem, maar na drie kwartier werden we onherroepelijk uit onze dromerijen gehaald.

Berlijn

Na een korte pauze was het de beurt aan die twee andere vrienden: **Hautekiet & de Leeuw**. Hautekiet, de John Cale van het gebeuren, begeleidde op piano en de Leeuw zong en verzorgde bindteksten. Ze brachten voornamelijk nummers uit *Berlin*, de succesvolle plaat van Reed uit 1973 waarin hij het relaas brengt van een liefde in Berlijn. "We nemen jullie vanavond mee naar Berlijn", zei de Leeuw bij aanvang. Opvallend was dat ze elk nummer vertaald hadden. De Leeuw coverde ooit "Just Like a Woman" van Bob Dylan, maar hij voelde zich pas goed met de vertolking nadat hij het vertaald had; vanaf toen was het geen vorm van playbacken meer.

Onder meer "Sunday Morning", "The Kids" en "The Bed" werden in vertaling gebracht. Ook het wondermooie "Caro-

line Says II" ontbrak niet: *Karolien zegt / Zij is voor niets of niemand bang / Al haar vrienden noemen haar IJsland / Niemand weet hoe hoog haar vuur brandt / En waar ze dan aan denkt / En of ze er aan denkt*. The Velvet Underground werd evenmin over het hoofd gezien; de *shiny boots of leather* uit "Venus in Furs" werden "glimmende laarzen". De persoonlijke toets aan de nummers werd gesmaakt door de uitverkochte zaal en op die manier vermeden Hautekiet & de Leeuw om een flauw afkooksel ten berde te brengen.

Repertoire

Na afloop van het concert troffen we een tevreden Rick de Leeuw aan. Hij benadrukte dat je "dieper" kan gaan als je het oeuvre van een held vertaalt. "De vertaling zorgt ervoor dat het niet meer hetzelfde is als 'in de huid kruipen van'. Het wordt interpreteren en hertalen naar een meer zingbare tekst. In het Engels blijf ik meer aan de buitenkant van het nummer zitten; door de Nederlandse vertaling zit ik er binnenin."

Lou Reed is niet 's mans enige held. "Ik heb nogal veel helden, dus er was een ruime keuze voor *Vadermoord*. Er valt wel veel af als je wil vertalen. Een nummer als "Walk On the Wild Side" kreeg ik bijvoorbeeld niet fatsoenlijk vertaald. We hadden ook iemand met een groot repertoire nodig, dus Lou Reed leek ons een geschikte man. Eerst wilden we er nog wat John Cale bij doen, maar dat idee hebben we uiteindelijk laten vallen. We wilden ook een sfeer creëren tijdens het concert; daarom hebben we voor *Berlin* gekozen." Een schot in de roos, zo bleek.

Vadermoord Part IV, nog tot en met donderdag 24 maart in kunstencentrum STUK.

Met: woensdag 23 maart Bjorn Eriksson als Hank Williams en Axl Peleman als The Police, donderdag 24 maart Köhn als Nena en Rudy Trouvé als Iron Maiden en Vadermoord Uitsmijter (Madonna DJ/VJ Tribute met Wietse Marievoet).

Tickets en info: www.stuk.be

(foto Katleen Gabriëls)

Stijn geeft Prince-ologie

De combinatie van Beck en Prince op de affiche van afgelopen donderdag leek ons wel wat. Beide heren hebben een divers muzikaal palet en een boomgaard van songs om in te spitten. Beiden zijn zowel beroemd als berucht. Een *Vadermoord* door talent van eigen bodem kon dan ook niet lang op zich laten wachten.

Pieter Baert

De band Thou treedt normaal met vijf leden op. Voor deze éénmalige vadermoord op Beck ondergingen ze een afslankingskuur en bleven er slechts twee over. "Wij zijn Bart en Does, 32 oud en doen Beck na", was de opener van zanger Bart Vincent. Waarop zangeres Does meteen antwoordde: "Ik ben 31." Het publiek grijnsde eens luidop, maar was nog niet overtuigd.

Ontstemd

Aangezien de groepsnaam **Thou** ons vooraf onvoldoende bekend was, legden we ons oor te luisteren bij enkele concertgangers. "Ze hebben al twee platen gemaakt met een bekende producer, maar het commerciële succes blijft uit", klonk het ergens. De naam van hun recentste Studio Brussel-hitje "I Won't Go to Nashville" werd doorgefluisterd en deed wel een belletje rinkelen.

Thou gaf een zenuwachtige eerste indruk. Tot tweemaal toe moest de gitaar gestemd worden, waarvoor het nummer zelfs halverwege onderbroken werd. "Het moet goed zijn, hé", vertelde zanger Bart schamper. Als teken van beleefdheid lachte het publiek eens voorzichtig. Toch slaagde deze zanger/gitarist er verder niet in om zijn belofte waar te maken. Ook het overige gedeelte van hun optreden, ervoeren wij als matig tot saai.

Klankkast

Thou slaagde er met hun optreden niet in om de geest van Beck naar buiten te brengen en bleef meestal hangen in slappe imitaties. In de intieme ruimte van de Studio in STUK lieten ze de kans links liggen om met het publiek in dialoog te treden. De bindteksten werden beperkt tot het opnemen van het gespeelde nummer en de

bijhorende plaat. Het geheel was aan de magere kant. Thou sloot af met het bekende "Loser", maar deed enkel de titel van deze song eer aan.

Daarna was het de beurt aan **Stijn**, de headliner van de avond, die wij ervoor verantwoordelijk achtten dat de tickets zo snel de deur uit waren. Electro-popper Stijn kreeg de kans zijn muzikale vader Prince te vieren en trok hiermee ruimschoots de aandacht. Nog voor de artiest één noot had gelaten, werd hij bij zijn aankomst op de bühne al verwend met een fors applaus uit de zaal.

Al van bij het eerste nummer zat de toon van zijn optreden goed. Stijn zong zonder beroep te doen op instrumenten de eerste zanglijnen van een voor ons minder bekend Prince-nummer in. Toen hij plots achteruit stapte en hetzelfde geluid herhaald werd, waren we even het noorden kwijt. Blijkbaar stond er aan Stijns voet een elektronisch pedaaltje, waarmee hij het geheel kon opnemen en daarna terug afspelen. Bij iedere herhaling zong hij het nummer opnieuw in, maar in een andere toonaard en vermenigvuldigde hij zichzelf tot een heus achtergrondkoor. Uiteindelijk gebruikte Stijn zijn stem als levende klankkast om de instrumenten er nog aan toe te voegen. Met de deur in huis vallen, heet dat.

Deuntjes

Als publiek merk je al snel dat Stijn een podiumvreter is. Moederziel alleen, slechts geflankeerd door enkele keyboards en samplers, slaagde hij er in om een intieme sfeer op te roepen. We waren aangenaam verbaasd dat je niet enkel met gitaar of piano, maar ook met een analoge synthesizer je toehoorders ademloos in vervoering kan brengen.

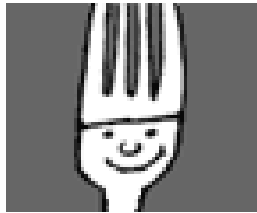
Naarmate de nummers vorderden werd de sfeer verder opgebouwd en kwamen zowel de funky als de ingetogen Prince-nummers naar voren. Stijn had zelf al aangekondigd B-kantjes of niet uitgebrachte versies van songs te brengen. De gemiddelde radioluisteraar die de jaren tachtig nog heeft meegemaakt, kon er probleemloos enkele klassiekers uitvissen, maar werd ook verbaasd door minder bekende, maar heel verdienstelijke liedjes.

Speelsheid

Tussen de nummers door werden we overstelpt met informatie over de hartvormige gitaar die Prince tijdens deze of gene clip droeg en blijkbaar slechts tot drie akkoorden heeft gediend. Of uitwijdingen over de beste live-versie van ieder nummer, tot zelfs de reden waarom Prince één keer een jeansbroek heeft gedragen. Stijn bediende zich maar al te graag van de nodige charme en humor en kreeg het publiek aan zijn lippen.

Het was vooral ontroerend Stijn te zien toegeven dat hij nogal zenuwachtig was om deze grote meneer uit de muziekgeschiedenis te vadermoorden. "Ik hou eigenlijk te veel van zijn muziek om hem te vermoorden", gaf hij toe. Terwijl Stijn kleurrijke deuntjes uit zijn materiaal toverde, had zijn speelsheid iets weg van een zevenjarige op een eerste casio-synthesistertje.

Wat wij vooral besluiten is dat Stijn een goede muzikant is, die ook echt kan zingen. Hij gebruikt zijn stem als een instrument en laat je op die manier alle variaties van iedere toonaard horen. Op *Vadermoord* schonk hij het publiek veeleer geborgenheid en gaf een moedige inleiding tot de *prince-ologie*. Na deze sessie kunnen we omgekeerd chronologisch terugkijken naar Stijns eigen nummers en zien we de impact van Prince op zijn werk. Blijkbaar is iedere song van Stijn al een Prince-*Vadermoord* op zich. Want over wie anders zou het nummer "G.Daddy" gaan?

Menu van de week in Alma 1-2-3 23 - 28 maart 2005

A1 = alleen Alma 1 **A2** = alleen Alma 2

A3 = alleen Alma 3 = vegetarisch

(advertentie)

woensdag

Andalousische tomatensoep	0,50
Braadworst met bloemkool in roomsaus	2,30
Vegetarische lasagne 	3,40
Kalkoenlapje met romige kampernoeliesaus, oventomaat en wafeltjes	4,30
Kipkroketten met portosaus en erwtes A1+2	3,95
Stoofvlees op z'n Vlaams A1+3	3,40
Rumsteak A2+3	3,95
ACTIE COLOMBIA: Arroz con pollo	2,70

donderdag

Groentesoep met spekjes	0,50
Spek met spiegelei en spinaziestoemp	2,30
Moussaka met Griekse sla 	3,40
Lasagne al forno	3,95
Cordon bleu met Roquefortsaus en boontjes	3,95
Spaghetti Bolognaise A2+3	2,30/2,70
Koninginnenhapje A1+2	3,05
Rumsteak A3	3,95
ACTIE COLOMBIA: Arroz con pollo A1+2	2,70

vrijdag

Tomatensoep met prei	0,50
Vleesragout in romige kampernoeliesaus met gebakken aardappelen	2,30
Quorn fingers met Provençaalse saus en witloof	4,30
Koninklijk vishapje	3,40
Rumsteak met gegratineerde bloemkool A1+3 en rosti	4,30
Stoofvlees op z'n Vlaams A1+2	3,40
Koninginnenhapje A3	3,05

maandag

Kervelsoep	0,50
Kalkoen van de Oost-Indiëvaarder	4,30
Stoofvlees op z'n Vlaams	3,40
Rumsteak	3,95
Vegetarische schotel 	
Spaghetti Bolognaise	2,30/2,70

Kijk ook op de website voor menu Gasthuisberg,
Justus Lipsius en Pauscollege

KRUISWOORDRAADSEL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2				■						
3			■							
4		■					■			■
5						■				
6					■					
7	■			■					■	
8								■		
9							■			
10				■						

Horizontaal

1 Grasvlakte - Turkse tittle **2** Vis - Emmeren **3** Afstandmaat - Voorloper MP3-speler **4** Grote schop - Hulpgroep voor alcoholmisbruikers **5** Studenten Kine tegen Onrecht - Lichaamsdeel **6** Klaxongeluid - Legt een last op **7** Regeringsreglement - Knappe jongeman **8** Is blij dat de winter voorbij is - Familielid **9** Valt zondag uit de hemel - Vogel **10** Internationaal logistiek netwerk - Bek

Verticaal

1 Weinig medelevend persoon - Dots per inch **2** Mak - Vaak te bewonderen bij duikpartijen **3** Lengtemaat - Cantusattribuut **4** Uitvinder stoommachine - Briefaanhef **5** Filosoof en boekhandelaar - Stripkoe **6** Popgroep - Helpt u graag een handje bij uw echtscheiding **7** Maanstand - Nederlandse muziekgroep **8** Kalender - Algemene vergadering **9** Heeft Jackson volgens bepaalde jongens gedaan - Voorkeur **10** Meisjesnaam - Dag

Dries De Smet

LEZERSBRIEF

Onderwijs en GATS

In Veto 17 wordt in het artikel over globalisering en onderwijs gesuggereerd dat Afrika onderontwikkeld blijft omdat het niet zo sterk als de andere continenten deelneemt aan de kapitalistische globalisering. Dit is ook het steeds terugkerende argument dat de voorstanders van deze globalisering aanhalen om hun gelijk te halen. "Globalisering (ze bedoelen natuurlijk neo-liberale globalisering) zorgt voor ontwikkeling. Kijk naar Afrika dat achterblijft omdat het niet genoeg geglobaliseerd is", beweren ze. Het gaat hier wel een heel grote leugen, want in werkelijkheid is Afrika al tientallen jaren het meest geglobaliseerde continent ter wereld. Tijdens het kolonialisme was Afrika één grote afzetmarkt voor westers producten en een bron van goedkope grondstoffen en goedkope arbeid voor het Westen. De onafhankelijkheid van de Afrikaanse landen veranderde hier weinig aan: de meeste Afrikaanse landen bleven veel meer open markten behouden dan de meeste landen in Latijns-Amerika, Azië en Europa.

De waarde van de Afrikaanse handel met andere regio's was in 1990 goed voor

maar liefst 46 procent van het Afrikaanse inkomen. Voor Europa en Noord-Amerika was dat maar 13 procent, voor Azië vijftien en voor Latijns-Amerika 24 procent. Sindsdien is de Afrikaanse economie geliberaliseerd en geprivatiseerd. Het Westen kan er zonder problemen zijn producten en landbouwgoederen blijven afzetten. Bijna heel Afrika is opnieuw het jachtterrein geworden van westers bedrijven die er zich mateloos kunnen verrijken zonder al te veel regels en controle van Afrikaanse regeringen, die trouwens in sommige landen nog amper functioneren. Afrika is zo sterk geïntegreerd in de wereldeconomie dat zijn exportratio ten opzichte van het bbp hoger ligt dan die van de OESO-landen.

Zoals ook in andere continenten heeft deze kapitalistische globalisering in Afrika vooral geleid tot meer sociale uitsluiting, meer armoede, een grotere kloof tussen arm en rijk, meer maatschappelijke ontwrichting, een verdere aantasting van het milieu...

Roger Liekens

Veto

's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel 016/22.44.38
Fax 016/22.01.03
e-mail: veto@veto.be

Jaargang 31
Nummer 18
22 maart 2005

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Verantwoordelijke uitgever
Wim Gemoets

Hoofredacteur
Ben Deboeck

Redactiesecretaris
Wim Gemoets

Redactie
Joris Beckers, Katleen Gabriëls, Clara Vanmuysen & Hanne Vermeiren.

Medewerkers
Shiva Afshoon, Pieter Baert, Joris Beckers, Sophie Beyers, Robin Broos, Ben Deboeck, Bram Delen, Dries De Smet, Laurens De Koster, Nele De Meyer, Ralf Eicker, Katleen Gabriëls, Wim Gemoets, Maarten Goethals, Jelle Goossens, Katrien Goossens, Sander Happaerts, Stijn Jodts, Christophe Ketels, Sebastiaan Lampo, Herman Loos, Nathalie Lucas, Kristof Persoons, Anne Ruetten, Arne Saeyns, Tom Van Breussegem, Gijs Van Gassen, Kobe Van Itterbeeck, Clara Vanmuysen, Hanne Vermeiren & Pieter Vermeulen.

DTP
Joris Beckers, Robin Broos, Ben Deboeck, Wim Gemoets, Gijs Van Gassen, Clara Vanmuysen & Hanne Vermeiren.

Eindredactie:
Wim Gemoets

Internet:
www.veto.be
www.photoblog.be/veto

Nieuwsgroep:
kotnet.veto

Publiciteit:
Alfaset cvba - Leen Cuypers
alfaset@chello.be
016/22.04.66

Drukkerij:
Kempenland (Herentals)
Oplage:
9000 exemplaren

ISSN-nummer:
0773-5162

Abonnementen
Binnenland: 10 euro
Buitenland: 25 euro
Overschrijven op rekeningnummer:
001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdag-namiddag om 16u. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, internet, navorsing,...) zijn steeds welkom op de redactievergadering of op het redactieadres. **Lezersbrieven en vrije tribunes** kunnen tot vrijdag 14u mailsgewijs ingezonden worden op het adres veto@veto.be.

Alfa

• 22/03 om 20u: Filmweek t.e.m. 25 maart (MSI 00.14).

Babylon

• 22/03 Semana Colombiana t.e.m. 25 maart (www.fndcolombiana.tk).

Eoos

• 23/03 om 20u: Film 'Fight Club' (MSI 02.28). • 24/03 om 19u30: Info-avond over het conflict in Tsjetsjenië (MSI 00.28).

Farma

• 22/03 Aulacantus (IFW). • 23/03 Gregoriaanse avond (Capsule). • 24/03 Schotse avond (Capsule).

Geos

• 24/03 om 22u: Lovely planet-td (Albatros).

Historia

• 22/03 om 20u: Toneel 'De ingebeeelde zieke van Moliere' (STUK). • 22/03 om 20u: Nacht van de geschiedenis (MSI 00.20).

Katechetika

• 24/03 om 20u: Film 'Eternal sunshine of the spotless mind' (MTC 00.15).

LOKO-Sport

• 24/03 LISST-TD (Waaiberg).

Medica

• 22/03 om 20u: Lustrumcantus (Ons Huis). • 25/03 Galabal (Kasteel van Nieuwland).

VRG

• 22/03 Black & white party (Pavlov).

VTK

• 24/03 Clouseau (Brabantal).

DINSDAG 22/3

DEBAT *The african metropolis: beyond architecture?* org. CADES.
9u45 **SYMPOSIUM** "Door de ogen van Oedipus": over Grieks drama, in Lipsiuszaal (Erasmushuis), org. Thiasos.
20u **DEBAT** Vlaams debat met Annemans (VB), De Wever (N-VA) en Lambert (Spirit), in MTC 00.15, org. Ronduit! N-VA.

Train je in stressbeheersing

Het Psychotherapeutisch centrum voor studenten organiseert na de Paasvakantie opnieuw een training in stressbeheersing. In zes avondlessen krijg je uitgebreid informatie over stress, angst, depressieve gevoelens en slaapproblemen. Tegelijk leer je aan de hand van concrete tips en praktische vaardigheden om hier beter mee om te gaan. De training is te vergelijken met een les: je hoeft niet zelf aan het woord te komen, je mag gewoon luisteren. Bovendien krijg je een handboek als leidraad. Hiermee kan je na elke les zelf aan de slag.

Data: do 21/4, do 28/4, di 3/5, do 12/5, do 19/5 en di 24/5 2005, telkens van 18u30 tot 20u30.

Prijs: 80 euro (het handboek en een CD-rom met relaxatie-oefeningen inbegrepen).

Voor meer praktische informatie en om in te schrijven (vóór 2 april): www.kuleuven.be/gezondheid/stress.htm

Aanvraag subsidies voor vrije verenigingen in Leuven

De Leuvense vrije verenigingen die een politiek of maatschappelijk doel hebben, komen in aanmerking voor erkenning en subsidiëring door LOKO. Hiervoor moeten ze een aanvraag indienen waarin ze bewijzen dat ze een aantal voorwaarden voldoen. Deze erkenningsaanvraag moet uiterlijk op vrijdag 15 april 2005 persoonlijk worden ingediend.

Iedereen kan het reglement bekomen bij LOKO-Sociale Raad, 's-Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Telefoneren kan op 016/22.95.41 tussen 14u en 18u, faxen op 016/22.01.03 of mailen naar sora@loko.be. Meer info op sora.loko.be.

RecupPC
2de handscomputers met 1 jaar garantie
Promoties:
!! PII laptop IBM 225 € !! !! 20" scherm EIZO 150 € !!
Kijk op www.recupc.be
voor het volledige aanbod van schermen, pc's, laptops, onderdelen
Recupc VZW Oude Diestesteeuweg 3 3010 Kessel-lo
info@recupc.be
Tel 016/25.91.03 (advertentie)

Cultuurkalender

Muziek

Woensdag 23/03 en donderdag 24/03: STUK, Naamsestraat 96
Vadermoord part IV met o.a. Rudy Trouvé en Axl Peleman, 20u30
Donderdag 24/03 en vrijdag 25/03: Aula Pieter de Somer, Deberiotstraat 24
Universitair Symfonisch Orkest van de K.U.Leuven: celloconcerto van Dvorak, 20u15
Zondag 10/04: STUK, Naamsestraat 96
Jason Forrest aka Donna Summer, 20u30

Theater

Dinsdag 22/03: Schouwburg, Bondgenotenlaan 21
Bloody Mess: Forced Entrapment, 20u

Festival

11/04 tot 17/04: STUK, Naamsestraat 96
Tijdelijke Autonome Zone & Voix Gras: festival voor jonge theatermakers

Expo

10/03 tot 22/04: Universiteitsbibliotheek, Ladeuzeplein 21
Monumenta Cartographica, ma-do 9 tot 20u30, vr 9-17u, za 9-12u30
17/02 tot 17/04: Stedelijk museum Vanderkelen-Mertens
Malou Swinnen: Cet obscur objet, di-za 10-17u, zo 14-17u
21/03 tot 25/03: Oud stedelijk zwembad, Hogeschoolplein
ExistenzMaximum
25/01 tot 28/03: Expo Vandevelde, Tweebronnen, Diestsestraat 49
Steven Massart, 9u-sluiting bibliotheek

Deze week op Scorpio 106FM

maandag

-Scorpioscoops (18-19u): 175 jaar België: ontstaan van België
-Sterrenplaten (19-20u): 'Confuse The Cat'
-De Geluidsarchitect (20-21u): Girls against Boys

dinsdag

-Scorpioscoops (18-19u): 175 jaar België: Monarchie
-Camera Obscura (19-20u): interview Koen De Bauw
-Sterrenplaten extra (20-21u): Ow (Oorgetuigen)
-Club 106 (22-01u): vrijkaarten Lektric Venue (27/03, Musicafé)& Tak Tik (25/03, Kaaiman)

woensdag

-Scorpioscoops (18-19u): 175 jaar België: Belgen vanuit een 'buitenlands' oog

donderdag

-Scorpioscoops (18-19u): 175 jaar België: Post-dutroux tijdperk
-A Propos (19-20u): Voice Over (Oorgetuigen)

vrijdag

-Scorpioscoops (18-19u): 175 jaar België: Economie

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	E	D	I	C	A		L	E	I
2	A	R	O	M	A		L	E	N	S
3	R	A	N	G		K	E	T	E	L
4	K	A	K		E	L	S		R	A
5		N	E	O	M	I	S	T		M
6	M		R	E	M	M	E	R	Y	
7	O	V		V	E	T		A	I	E
8	T	O	N	E	R		O	G	E	N
9	T	E	E	R		S	P	E	L	D
10	O	R	T		P	A	A	R	D	E

Vrplgstr zkt dktr vr zkre tkmst

Aan het verre uiteinde van de Brusselsestraat, nog net niet aan de rand van de Leuvense wereld, ligt Doc's Bar. Hier vindt Medica haar onderdak, de studentenkring van geneeskunde en biomedische wetenschappen. "Drank en sigaretten zijn ongezond", waarschuwt elke dokter de mensheid. Zou er dan niet gerookt of gedronken worden in deze fakbar?

Sophie Beyers

Het is half tien als we aankomen in de bar. Er zit al redelijk wat volk gezellig te keuvelen aan de tafeltjes. Terwijl we wachten op de barverantwoordelijke Hanne, worden we opgevangen door Filip en Koen die heel wat uit de doeken doen over Doc's.

Medica heeft een vast barteam met daarnaast een aantal vrijwilligers die elke avond komen tappen. Een tapavond bestaat uit twee shifts. De eerste begint om zes uur en de tweede om tien uur. De tweede ploeg moet tot het einde blijven, wat soms wel erg laat — of beter gezegd vroeg — kan zijn. Maar de eerste ploeg heeft dan weer de pech de bar te moeten opkuisen van de avond voordien.

Naast een barteam heeft Medica ook een dj-team. Dat is nodig, want een avond in Doc's Bar begint al pratend, maar eindigt meestal in een heus dansfestijn. De bar is er volledig op voorzien en is uitgerust met een muziekinstallatie en een erg professionele lichtinstallatie. Een stuk of vier spots, een discobal en een blacklightlamp belichten het danspodium. Wanneer er niemand van het dj-team is, mogen anderen de muziekinstallatie bedienen. Voorwaarde is wel dat je de installatie kan bedienen. Alle cd's van Medica worden bewaard in de 'zwarte dj-kast'. Enkel wie officieel tot het dj-team behoort, heeft toegang tot de zwaar bewaakte kast. Gelukkig staan alle cd's ook op de computer zodat er zelfs gefeest kan worden zonder dat iemand met een sleutel aanwezig is.

Sluitingsbel

Doc's Bar is altijd goed gevuld met klanten en bereikt zijn hoogtepunt om middernacht. Wanneer de klok drie uren slaat, beginnen de eersten terug naar huis te waggelen. De gasten die blijven begeven zich allemaal naar het podium waardoor je het effect krijgt van een lege bar met een vol podium. In de late uurtjes ontstaat er geregeld een afterparty met de overgebleven klanten. Meestal gaat het om een man of tien. Bij dit afsluitende dansfeest blijft het al bij al redelijk niet-naakt.

Het sluitingsuur van de fakbar verschilt van dag tot dag. Een avond in Doc's Bar eindigt wanneer er aan de bel wordt getrokken. Dat doen de tappers vanaf het moment dat er nog minder dan tien personen aanwezig zijn. Er wordt dan aan deze laatste toghangers een rondje van het huis gegeven. Daarna vliegt iedereen buiten.

Wanneer het interview is afgelopen, zit de fakbar stampvol. Ideaal om de sfeer eens

op te snuiven van een gemiddelde Doc's avond. De muziek staat ondertussen al wat luider en de sfeer zit er duidelijk goed in. Opvallend is dat bezoekers van het mannelijke geslacht de rechtstaande positie hebben aangenomen en het vrouwelijke geslacht de zittende.

Enkele meisjes lopen rond in een cheerleaderpakje. Het blijkt te gaan om tweede kanners die een themafeestje geven. Eén voor één doen zij, na het afroepen van hun naam, een klein dansje op de bewuste middendoog. Dat komt de sfeer alleen maar ten goede. Na deze 'openingsdans' is de dansvloer dan ook officieel geopend en staat de keet in brand.

Opmerkelijk is dat er niet zo veel wordt gerookt in de bar. Toch steken enkele stiekemrds een sigaretje op. Maar van prikkelende ogen heb je hier geen last, een pluspunt. Een iets minder goed punt zijn de toiletten. Er zijn twee wc's. De éne heeft last van een natte bril en bij de andere ontbreekt wc-papier. Dit zou door de vingers kunnen gezien worden, ware het niet dat het nog niet eens twaalf uur is.

Het fijne aan deze bar is dat je, ondanks het vele volk, je zelden 'gesandwich't' voelt. Meestal heb je wel een plaatsje aan de bar om een gezellig babbeltje te doen; zeker wanneer de helft op het podium is gevlogen om een *danske te placeren*. Op het podium achteraan — waar er niet gedanst wordt — kan je zelfs neerploffen in een stel zetels. Je moet ook niet overdreven hard

Donderdag is themadag in de bar. Zo werden er al een 'schrabalabal' — de tegenhanger en tevens de voorbereiding van het galabal — een Ierse avond, een Duvelavond, etc. georganiseerd. Tijdens de Duvelavond kon je genieten van een Duvel voor de ronde som van één euro. Een droom voor iedere bierdrinkende student met klasse. Alleen wie vroeger naar huis moest, kon nog nuchter naar buiten stappen. Meer dan 65 bakken werden leeggedronken.

"Er zitten enkele scheve types in deze fakbar"

De adfundumavond — een drinkduel — die ze hier organiseren, is op zijn minst origineel. Twee studenten met een pintje in de hand staan rug tegen rug op de toog. Na het zetten van tien stappen moeten zij in plaats van elkaar omver te schieten, om het eerst hun pint leeg drinken. De eerste twee rondes gaat het om één pint. In de kwartfinale moet je er twee drinken, in de halve finale drie en in de finale een halve liter. Filip heeft daarbij de finale gehaald, maar is jammer genoeg op de eervolle tweede plaats geëindigd.

Elk semester wordt er één groots evenement georganiseerd. Zo was er de 'Tropical-avond' waarbij de bar, zoals het hoort bij een dergelijk festijn, vol met zand werd gekapt. Enkel bij deze grootse evenementen wordt er een steward ingehuurd omdat het verplicht is. Geen enkele andere avond komt er een steward aan te pas. Dat is ook niet nodig omdat de bar de prijs van beste isolatie heeft gewonnen en daarvoor een mooie medaille heeft gekregen.

Verpleegstertjes

Meestal is het geslachtsgewijs eerlijk verdeeld in de bar. Toch merken we in het begin van de avond aanzienlijk meer meisjes op. Koen verklaart ons dat er hier geregeld verpleegsters over de vloer komen om een dokter op te

scharrelen. Geen slecht idee voor mensen die graag zekerheid willen hebben in de toekomst. Jammer genoeg mispakken velen zich eraan en gaan met lege handen terug naar buiten.

Daarnaast vertelt Hanne ons dat enkele scheve types de bar regelmatig een bezoekje brengen. Zo is er een niet-geneeskundestudent die hier elke dag van de eerste tot de laatste minuut zit. Op een dag kwam hij niet opdagen en de andere vaste klanten werden ongerust. Toen hij ook de tweede dag niet kwam opdagen, zijn ze toch maar eens gaan kijken op zijn kot. Bleek dat de student huisarrest had gekregen van zijn mama omdat hij aan zijn thesis moest werken. Een andere merkwaardige habitué is de 'warme-Duvel-Chinees'. Deze klant, vermoedelijk afkomstig uit het Verre Oosten, bestelt altijd een drankje 'van het schap'. Iets dat uit de koelkast komt, weigert hij pertinent. Ten slotte is er een kotbaas uit de buurt die geregeld afzakt naar de bar. Hij geeft voortdurend rondjes. En als het vijf uur 's nachts is, gaat hij naar huis omdat hij de dag erop moet werken. De man staat in het onderwijs.

Nijntje

Bij de inspectie van het interieur merken we enkele fijne dingen op. De kaart wordt gepresenteerd door een boemeltrein. De locomotief trekt drie wagons voort. In de eerste wagon staan de speciale bieren: Westmalle, Leffe, Duvel en Porto. Die kan je verkrijgen aan de wel zeer democratische prijs van anderhalve euro. De tweede wagon bezit net als de derde wagon de frisdranken en gewone bieren aan één euro. Wie hier een pintje bestelt, krijgt voor zijn euro een drieëndertiger. De croque monsieur staat in de derde wagon en is ook voor één euro te verkrijgen. Opmerkelijk is dat er naast de tapkraan natte plasticen bekertjes staan. Blijkbaar hebben de toekomstige dokters enige ecologische verantwoordelijkheid. De plasticen bekertjes worden immers herbruikt. Wie hier niet voor te vinden is, bestelt best een drieëndertiger (te verkrijgen in een glas) of een frisdrankje dat wordt geserveerd in het flesje.

In het midden staat een toog die de fakbar in twee verdeelt. Hij is nu nog leeg, maar als we iedereen mogen geloven, zal daar later op de avond verandering in komen. Naast het podium is deze toog immers dé dansplaats bij uitstek. Bij de ingang staat een *sjotterskas*. Groot voordeel is dat het volledig gratis is om te sjotteren. Je kan ook genieten van het beeldverhaal van 'Nijntje in het ziekenhuis'. De bar is dus thematisch ingekleed op een zeer toegankelijk niveau.

Medica is, net als elke kring, trotse eigenaar van een eigen wapenschild. De legende wil dat wanneer dit schild gepikt wordt en de dievenbende in kwestie het terugbrengt, zij recht hebben op een rondje van de zaak. Het Medicaschild is blijkbaar erg in trek, want vorig jaar werd het zeker drie keer gepikt. De bewaking wordt dan ook verhoogd.

(foto Jelle Goossens)

wringen om naar de toiletten te gaan. Maar misschien geraak je daar liever niet.

Ten slotte heb je niet het gevoel dat hier een allegaartje aan studenten bij elkaar zit zoals je wel eens hebt in een fakbar in het centrum van de stad. De meesten komen hier om mensen te ontmoeten en niet omdat ze toevallig voorbij lopen. Velen kennen elkaar dan ook. Toch word je allerm minst bekeken wanneer je als nieuweling de zaak betreedt. Daar komt nog bij dat je je niet ongerust hoeft te maken over een eventuele negatieve afloop van de avond. Als er je iets moest overkomen, wegens een glaasje te veel op bijvoorbeeld, staat er meteen een heel team van artsen rond je. Drink dus gerust een glaasje meer!

Deze week viert Medica haar vijftig jarig bestaan. Mensen die een dokter in spe aan de haak willen slaan of die nog niks gepland hebben tussen maandag en woensdag, kunnen zeker een bezoekje brengen. De sfeer is gearandeerd. Voor wie plant de toiletten te bezoeken, is het misschien aangeraden een eigen wc-rol mee te brengen.

